

TRENER

broj 118
januar 2024.
godina **XXVIII**

magazin udruženja košarkaških trenera

Stogodišnjica postojanja
košarke u Srbiji

VEK ZA PONOS

NEBOJŠA POPOVIĆ

BORA STANKOVIĆ

ALEKSANDAR NIKOLIĆ

RANKO ŽERAVICA

DUŠAN IVKOVIĆ

Treneri – ponos veka košarke u Srbiji

Pred kraj prošle godine u Srbiji je prigodnim manifestacijama obeležen značajan jubilej – prvi vek košarke, čemu smo i mi, u ovom broju, dali zasluženno mesto. Na to nas je posebno obavestila činjenica da je predsednik KSS Predrag Danilović na svečanoj akademiji povodom ovog značajnog jubileja saopštio odluku o jedinstvenom priznanju – nagradi KSS za životno delo.

Dobitnici ovog najprestižnijeg priznanja KSS su: Nebojša Popović, Bora Stanković, Radimir Šaper, Aleksandar Nikolić, Sonja Mladenović, Ranko Žeravica, Radivoj Korać i Dušan Ivković.

Već na prvi pogled jasno je da se radi najvećim legendama naše košarke, njenim utemeljivačima i ličnostima koje su ušle u istoriju ne samo naše već i svetske košarke.

Ono što nas u Udruženju trenera Srbije posebno čini ponosnim jeste činjenica da su od osam legendarnih laureata – petorica naši treneri: Nebojša Popović, Bora Stanković, Aleksandar Nikolić, Ranko Žeravica i Dušan Ivković. Zato je jasno kome pripada najveća slava što je Srbija – zemlja košarke. Ako se podsetimo da je uz ove legendarne trenere i Radimir Šaper (2008) s pravom dobitnik najvišeg priznanja našeg udruženja – nagrade za životno delo „Slobodan Piva Ivković“, onda je povod za ponos još veći.

Ova nagrada KSS bila je i obaveza i podsećanje koliko su nas ovi velikani zadužili. Šta god da učinimo, njihovo delo prevazilazi svaku nagradu i priznanje.

Podsetimo, nekada najveća košarkaška hala i hram naše košarke „Pionir“ sada s ponosom nosi ime trenera svih naših trenera prof. Aleksandra Nikolića. Prelepa košarkaška hala na Novom Beogradu diči se imenom „Ranko Žeravica“. (Iskreno se nadamo da će u novom veku, i to želimo što pre, košarkaška slava pobediti komercijalne interese i da će Arena dobiti svoje legitimno ime.) Samo Udruženje je svoj naj-

stariji seminar za mlade trenere, koji se zvao „Trenerski dani“, nazvalo po legendarnom treneru Borivoju Ceniću.

Naša trenerska klinika, koja je stekla veliki ugled u svetskim razmerama, koja se ponosi svojim predavačima, učesnicima i činjenicom da daje nemerljiv doprinos stručnom usavršavanju trenera, dobila je ime po njenom idejnom tvorcu Dušanu Ivkoviću. Nagradom UKTS za životno delo, ustanovljenom 1995, nagrađeno je dvadeset naših trenera. Tu su i druga značajna priznanja koja odaju priznanje zaslužnima i najboljima...

Činjenice su dakle neoborive: u veku košarke za nama njene temelje su sagradili, najviše, treneri i učinili sve da ona postane najuspešniji i najomiljeniji sport u našoj zemlji. Istovremeno, naše legende su podigle našu košarku na sam svetski vrh. Sve su to činjenice koje su nam dale za pravo da s ponosom konstatujemo: ponosni smo na prvi vek košarke u Srbiji.

Predivno je imati razloga za slavlje i ponosno obeležavati jubileje. Međutim, nas u Udruženju trenera sve to što su učinile trenerske legende izuzetno obavezuje. Profa, Nebojša, Bora, Ranko i Duda su nam ne samo trasirali put do uspeha već su nam svojim dostignućima visoko podigli lestvicu uspeha.

To je za sve trenere i profesionalna i moralna obaveza. Sadašnja generacija i svi oni koji će sedeti na trenersku klupu moraju to uvek imati u vidu. Jeste obaveza, ali i prednost i privilegija imati takve uzore.

Ponoseći se njihovim dostignućima, moramo, pre svega, raditi na stručnom usavršavanju svakog trenera. Uostalom, to i jeste ideja vodilja i obaveza zbog koje Udruženje postoji.

Podsećanjem na naše legende, ugledajući se na njih, hrabro krenimo u novi vek košarke u Srbiji i novu 2024. godinu. Uostalom, izvesno je da mi to možemo. ●

Vek za ponos

DOSTOJANSTVENO I PRAZNIČNO, AKADEMIJOM U MTS DVORANI, KOŠARKAŠKI SAVEZ SRBIJE (KSS) OBELEŽIO JE SVOJ 75. ROĐENDAN I STOGODIŠNJICU POSTOJANJA KOŠARKE KOD NAS (1923-2023)

Na svečanoj akademiji u MTS dvorani Košarkaški savez Srbije obeležio svoj 75. rođendan i stogodišnjicu postojanja košarke kod nas. Tim povodom predsednik KSS Predrag Danilović s ponosom je izjavio: „Iza nas je vek ponosa, a ispred nas vek novih izazova.“ - Dosad 142 medalje na najvećim takmičenjima u svim uzrastima. Uz dužno poštovanje svima onima koji su s ponosom proslavljali prvi vek košarke kod nas, u Udruženju trenera Srbije smo povodom ovog jubileja imali poseban razlog, jer je ceo vek košarke protekao u pominjanju naših članova - trenera koji su gotovo bili nosioci ove prelepe igre pod obručima, dali ogroman doprinos utemeljenju košarke kod nas i posebno osvajanju trofeja koji su nas proslavili kao zemlju košarke.

Dostojanstveno i praznično, akademijom u MTS dvorani, Košarkaški savez Srbije (KSS) obeležio je svoj 75. rođendan i stogodišnjicu postojanja košarke kod nas (1923-2023). Time je krunisana uspešna godina srpske košarke u kojoj je muška reprezentacija osvojila srebrnu medalju na Svetskom šampionatu u Manili, muška selekcija 3x3 donela dva zlatna odličja - sa Svetskog i Evropskog pr-

venstva; juniori su postali evropski šampioni, košarkašice su pete u Evropi, košarkaši Partizana i Crvene zvezde su igrali u Evroligi (crno-beli stigli na korak od fajnal-fora u Kanasu)... U najboljoj ligi sveta NBA Nikola Jokić je kao MVP finala predvodio Denver Nagetse do prve titule u njihovoj istoriji. Razloga za ponos bilo je i mnogo više.

Ova prigodna svečanost u MTS dvorani okupila je mnoge velikane naše košarke i u 75 uzbudljivih minuta prikazala, u kratkim crtama, svu lepotu i veličinu srpske košarke. Reditelj Ivica Vidanović je znalački dirigovao programom koji nas je proveo kroz deset decenija, od dolaska prve lopte u Srbiju do srebrne medalje u Manili. Vrhunac predstave bila su priznanja za životno delo, koje je KSS, posebno za ovaj jubilej, posthumno dodelio Nebojši Popoviću, Bori Stankoviću, Radomiru Šaperu, Aleksandru Nikoliću, Sonji Mladenović, Ranku Žeravici, Radivoju Koraću i Dušanu Ivkoviću. Peticorica laureata predstavnici su trenerke struke - Popović, Stanković, Nikolić, Žeravica i Ivković.

Uvodne reči dali su predsednik KSS-a Predrag Danilović, generalni sekretar Svetske košarkaške federacije (FIBA) Andreas Zaglis i ministar sporta Republike Srbije Zoran Gajić.

- Košarka je u Srbiji počela kao jedna mala vest u listu „Politika“ 1923. godine, u vreme kad su neki drugi sportovi već stekli veliku popularnost - rekao je, pored ostalog, Danilović. - Od prvog kursa košarke, koji je u dvorištu škole „Kralj Petar Prvi“ održao izaslanik američkog Crvenog krsta Vilijam Vajlend, košarka se postupno razvijala da bi u našoj zemlji našla svoje mesto pod suncem. Generalni sekretar FIBA Bora Stanković pisao je u svojim memoarima da su roditelji u početku branili deci da igraju košarku, jer su smatrali da se zbog povijenog položaja prilikom vođenja lopte stvara grba na leđima! Srećom, postojali su uporni ljudi, vizionari, koji su u košarci videli nešto sasvim drugo. Igru lepih pokreta, uzbuđenja, nadigravanja, viteštva i želje da se svakim danom uči i napreduje. Košarka je bila prilika za ličnu i kolektivnu afirmaciju, šansa da se vaš grad i vaša zemlja predstave svetu u najboljem svetlu. Pobjede na tom magičnom prašnjavom pravougaoniku - pošto se nekada igralo na šljaci - pokrenule su zlatni točak tradicije koji nas je doveo do toga da danas budemo ispunjeni ponosom i ne-

izmernim zadovoljstvom. Iza nas je vek ponosa, a ispred nas vek novih izazova...

Zaglis je u nadahnutom govoru dotakao mnoge aspekte srpske košarke po kojoj se pročula u svetu, a ovde izdvajamo sledeće:

- Govoriću iz srca o nadaleko poznatoj srpskoj školi košarke i njenom globalnom uticaju na košarku. Govoriću o stvarima na koje treba da budete ponosni, koje treba da štitite i prenosite na buduće generacije. Najpre, vaša izuzetna tradicija u košarci je izgrađena na temeljima strasti i posvećenosti igri... Zatim na red dolazi posvećenost. Izvanredne ličnosti ovog društva, ličnosti sa diplomama iz oblasti medicine, prava, inženjerstva, koje bi se mogle baviti bilo kojim drugim dobro plaćenim poslovima na visokim pozicijama, poput Bore Stankovića, Ace Nikolića, Nebojše Popovića i Radomira Šapera - posvetile su se košarci. Oni su stvorili stil podučavanja sporta koji se temelji na osnovnim veštinama. Naglasak na podučavanju i usavršavanju igračkih veština u ovoj zemlji je postao svetski model - za posmatrača, to liči na umetničku opčinjenost. Opsednutost savršenstvom, šutiranje hiljadu koševa dnevno ili priprema Bogdanovića da bude sledeći kapiten reprezentacije tako što ga terate da šutira iznad četke kako bi poboljšao svoj luk. Ovaj sistem je doveo do izvanrednih rezultata: pokušajte da se priselite najboljih svetskih košarkaša svake decenije od Drugog svetskog rata pa do danas. Izvan kuća slavnih i MVP nagrada, nemoguće je sastaviti listu najboljih 10 igrača svake decenije, a da se ne uključi i nekoliko igrača iz Srbije...

Prvi vek košarke u Srbiji otvorio je svojom misijom u Beogradu izaslanik američkog Crvenog krsta Vilijam Vajlend, koji je početkom jeseni 1923. stigao iz Pariza. Ovaj profesor istorije iz kalifornijskog grada Ouklanda doneo je basketbal (kako se u početku zvala košarka kod nas) zajedno sa voleybalom (odbojkom). Zato je ovaj trenutak bio veoma emotivan i za čuvenog odbojkaškog stručnjaka, olimpijskog šampiona iz Sidneja 2000, danas ministra sporta Zorana Gajića, koji je na svečanosti rekao i ovo:

- S velikim ponosom mogu da kažem da svi mi koji smo iz drugih sportova moramo da priznamo da smo u

Košarka je u Srbiji počela kao jedna mala vest u listu „Politika“ 1923. godine, u vreme kad su neki drugi sportovi već stekli veliku popularnost. Od prvog kursa košarke, koji je u dvorištu škole „Kralj Petar Prvi“ održao izaslanik američkog Crvenog krsta Vilijam Vajlend, košarka se postupno razvijala da bi u našoj zemlji našla svoje mesto pod suncem →

„Sto priča za sto godina“

Košarkaški savez Srbije (KSS) objavio je u saradnji sa Službenim glasnikom dvojezičnu monografiju na 516 strana sa blizu hiljadu fotografija „Sto priča za sto godina“. Na promociji knjige u Narodnoj biblioteci Srbije govorili su predsednik KSS-a Predrag Danilović, direktor Službenog glasnika Mladen Šarčević, reditelj Darko Bajić i autor Aleksandar Milić.

– Dosada je bila praksa da se monografije ovog tipa bave isključivo najvećim uspesima nacionalnih timova, a ovo je prvi put da smo posvetili pažnju i nekim drugim važnim stvarima koje su doprinele da postanemo zemlja košarke. Sto priča u monografiji poredano je hronološki, a poslednja, stota, posvećena je uspesima u ovoj godini, u kojoj je naša muška reprezentacija druga na svetu, muška reprezentacija 3x3 prva i na svetu i u Evropi, a juniorski muški tim najbolji u Evropi. Ovom knjigom zatvaramo jedno uspešno vekovno poglavlje. Siguran sam da nove velike priče počinjemo da ispisujemo u narednoj, olimpijskoj godini, počev od februara, kada naše košarkašice igraju kvalifikacije za Olimpijske igre u Parizu – rekao je Danilović.

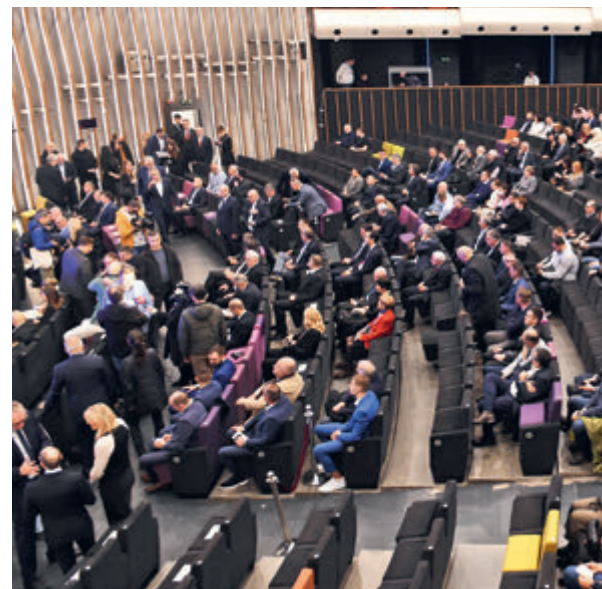
Reditelj Drako Bajić, koji je režirao film „Bićemo prvaci sveta“ (posvećen prvoj zlatnoj medalji na SP u Ljubljani 1970), rekao je pored ostalog:

– Ta sreća koji smo mi imali i doživljavali gledajući velike utakmice uživo i na televiziji je neopisiva i ostaje do danas. Jako mi je drago što je ova knjiga ovde, želim joj desetostruko izdanje. Siguran sam da će privući mlade ljude.

nekom periodu svog života i rada učili od vas, od ljudi koji su podigli ovaj vaš divni sport, sport koji je na najbolji mogući način proneo ime Srbije. Vi niste samo igrali za sebe, igrali ste za Srbiju, za naš narod gde god da živi na zemaljskoj kugli. Svi su bili ponosni, ne samo na zlatne, srebrne medalje već na način kako ste vi igrali, na koji ste pobeđivali, ponekad i gubili. A umeli ste i da dostojanstveno izgubite, na svu sreću, mnogo puta i da pobeđujete. U trenajno-metodološkom pravcu, u marketinškom pravcu, u sportsko-organizacionom pravcu, bili ste lučonoša, avangarda, putokaz kako i mi ostali treba da radimo. Od srca vam želim da i sledeće generacije nastave sa ovim rezultatima, jer nije svejedno kada ih vi stvarate u kontinuitetu, a ovde vidim mnoge generacije koje imaju rezultat...

U prvom od deset činova programa u MTS dvorani publika je kroz sliku (video) i reč (narator) mogla da se upozna s korenima košarke u Srbiji i Jugoslaviji. Kako je na početku uvodnog poglavlja istaknuto – košarka je ovde živela sa svojim junacima u kraljevini, diktaturi, demokratiji, u početku neprimetno, a kasnije, bez obzira na vlast i društvene okolnosti – bila je obožavana, mažena i pažena.

Srbi su upoznali košarku u vreme kada se zemlja oporavljala od posledica Velikog rata, iz kog je izašla bez maltene trećine svog stanovništva i sa više od sto hiljada vojnih invalida. Beograd je postao stecište desetina stranih organizacija zaduženih za brigu o deci i mladima, a preko jedne od njih, Crvenog krsta, stigao je i „basketbal“. U vreme kad se igralo Prvo fudbalsko prvenstvo Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, početkom jeseni 1923, u Beograd je stigao Vajlend. Kurs koji je održao uzima se za zvaničan početak košarke u Srbiji, a to se dogodilo nedaleko od Kalemegdana i Saborne crkve, kako je zapisao u svojim izveštajima.

Domaćini su mu bili Crveni krst Kraljevine i predstavnici Saveza sokola, tačnije Soko I, uz Maticu tada jedino sokolsko društvo u Beogradu. Beogradski gimnazijalci Slobodan Rančić i Svetislav Vulović pomogli su Vajlendu da „ukopa prve stative za koševu“ i tako je poboden prvi koš koji se nalazio tačno u dvorištu današnje Osnovne škole „Kralj Petar Prvi“. Godinu kasnije Rančić i Vulović su preveli i priredili prva košarkaška pravila ikada štampana na ćirilici. Krajem iste te godine i početkom

1924. Vajlend je obišao i Novi Sad, Bitolj, Skoplje, Niš, Zagreb, Split i Ljubljano.

Svečana akademija je precizno izvukla put košarke u Srbiji, od trnovitog početka do zlatnih visina, odajući priznanje onima koji su najviše doprineli da ovaj sport postane kod nas „najbolji proizvod Srbije“. Pre Drugog svetskog rata košarku su kod nas negovali sokoli (Sokolski pokret) i beogradske gimnazije, a za vreme Drugog svetskog rata grupa odvažnih mladića osnovala je prve, privremene klubove, koji su se ugasil s prvim dani-ma oslobođenja. U toj grupi gimnazijalaca bili su i očevi osnivači srpske i jugoslovenske škole košarke: Nebojša Popović, Bora Stanković, Radomir Šaper i Aleksandar Nikolić. Posle rata oni su nastavili karijere u tek osnovanoj Crvenoj zvezdi i Partizanu i tako se zanjihalo zlatno klatno istorije srpske košarke.

Računajući sve zemlje u kojima smo živeli u proteklih sto godina, naša košarka je osvojila ukupno 142 medalje na najvećim takmičenjima, od toga 52 mlađe muške selekcije, 38 muške seniorske selekcije, 25 mlađe ženske selekcije, 14 muški tim 3x3, 13 medalja ženska seniorska reprezentacija.

U klupskoj konkurenciji dva srpska kluba osvajala su Kup šampiona (Evroligu): ženski tim Crvene zvezde (1979) i muška ekipa Partizana (1992). Zvezdini košarkaši su bili osvajači Kupa pobjednika kupova (1974), a Partizanovi trostruki pobjednici evropskog Kupa Koraća (1978, 1979, 1989)

U Kući slavnih FIBA nalazi se 14 predstavnika srpske košarke. To su: Nebojša Popović, Radomir Šaper, Borislav Stanković, Aleksandar Nikolić, Ranko Žeravica, Radivoj Korać, Dražen Dalipagić, Obrad Belošević, Dragan Kićanović, Vlade Divac, Zoran Slavnić, Dušan Ivković, Svetislav Pešić, Milan Vasojević. U Nejsmitovu kuću slavnih u Springfieldu uvršteni su Bora Stanković, Aleksandar Nikolić, Dražen Dalipagić, Vlade Divac i Radivoj Korać.

Srbija ima najviše predstavnika među 50 najzaslužnijih ličnosti u prvih pola veka Evrolige (1958–2008), ukupno 10. To su: Radivoj Korać, Dražen Dalipagić, Vlade Divac, Aleksandar Đorđević, Predrag Danilović, Dejan Bodiroga, Aleksandar Nikolić, Dušan Ivković, Božidar Maljković, Željko Obradović. ● **Aleksandar Miletić**

Objavljena autobiografija Dušana Ivkovića

Izdavačka kuća „Vulkan“ objavila je autobiografiju jednog od najboljih evropskih trenera svih vremena Dušana Ivkovića, koji je svojevremeno bio na čelu i našeg i svetskog udruženja trenera. Na promociji knjige „Moj Krst, moja priča“, u Prostoru „Miljenko Dereta“, govorili su predsednik KSS-a Predrag Danilović, trener Partizana Željko Obradović, član rukovodstva FIBA Evrope Hristos Komninos, dopisnik „Večernjih novosti“ iz Moskve, urednica u „Vulkanu“ Marija Radić i publicista Aleksandar Miletić, koji je priredio knjigu.

Promocija je okupila mnoge prijatelje Dušana Ivkovića i velikane košarke, koji su se prisetili nekih nezaboravnih trenutaka koje su proveli s njim. Danilović je, pored ostalog, istakao da je „Ivković bio vitez svog vremena“, a Obradović da je „Ivković svojim autoritetom i znanjem postavio najviše moguće standarde u košarci“, ali i da je uticao u dobru meru na njegovu karijeru i privatni život (bili su prijatelji i kumovi).

Hristos Komninos, Ivkovićev bliski prijatelj, na efekatan, ali i duhovit način odslikao je karakter ovog neponovljivog velikana košarke. Marija Radić je na koricama knjige efektno, u kratkim crtama, nagovestila šta se krije na njenim stranicama:

– Vrativši se u detinjstvo, Dušan Ivković ispričao je priču o svom odrastanju, porodici i svemu onome što je obeležilo najranije godine njegovog života. Već tada se koš utisnuo u njegov pogled na svet – ispod prozora njegove i bratovljeve sobe, u kući u kojoj su živeli na Crvenom krstu, nalazila se spomen-ploča Radivoju Koraću, jednom od najboljih evropskih košarkaša šezdesetih godina prošlog veka. Vreme od te godine do godina u kojima će postati jedan od najuspešnijih evropskih trenera obeležili su veliki izazovi, postignuća, uspesi, ali i sve ono što je Dušanu Ivkoviću bilo važno van košarkaškog terena: porodica, prijatelji, Beograd, buzuki, kao i simboli porodičnog grba: pčela, golub i koš. Ono što je upečatljivo jeste da se u svakoj njegovoj priči prepoznaje doslednost s kojom je koraćao kroz život visoko uzdignute glave.

Izdavačka kuća „Vulkan“ objavila je autobiografiju jednog od najboljih evropskih trenera svih vremena Dušana Duda Ivkovića.

Promocija je okupila mnoge prijatelje Dušana Ivkovića i velikane košarke, koji su se prisetili nekih nezaboravnih trenutaka koje su proveli s njim

Načeli smo novi vek košarke u Srbiji. Slavno stoleće iza nas obeležili su velikani, ali i svi zaljubljenici u sport pod obručima. A naš sagovornik je i jedno i drugo. Kao i uvek, rado se odazvao našem pozivu da govori za Trener.

Utkao je zlatne niti na odori kraljice igara. Sitan, ili krupan vez, svejedno, kao na pirotskom ćilimu, ili kao dribling na parketu...

Svetski, a naš! Naravno, Svetislav Kari Pešić. Svi ga prisno oslovljavamo nadimkom, a u stvari, njegovo pravo ime asocira na sudbinsku nužnost – svetska slava...

Pravi čovek na pravom mestu. To su uvidele i sve neverne Tome posle SP u Manili, nakon dve teške i izazovne godine, koliko se Pešić nalazi na kormilu srpske reprezentacije.

Timskom hemijom od problema i izazova do rešenja

Iskusni, trofejni strateg se uspešno nosio sa svim pritisima, problemima i izazovima, pa i neosnovanim kritikama. Rezultati su poznati, ali možda i više od medalje i vize za Ol raduje način na koji je kreirao hemiju u timu, specifičnim šarmom, ali i autoritetom i velikim košarkaškim znanjem...

– Protekle dve godine bile su prilično izazovne kada je u pitanju reprezentativni program. Sve je to izgledalo kao nekada, ali i nije kao nekada. Borili smo se u hodu sa okolnostima, ne bih rekao problemima. Kao što Nemci kažu, ne postoje problemi, postoje samo rešenja. Dođao bih, te probleme, koji su prisutni kao u svakom poslu i procesu, potrebno je pretvoriti u izazove. Poteškoća treba da te izazove da se suočiš s njom i da te to, na kraju krajeva, motiviše i da je rešiš. Mi smo prošli kroz dve turbulentne godine, dakle, osvrnuo bih se na period otkako sam selektor.

Sportski rezultati su uvek najvažniji i najmerodavniji, smatra i Pešić i dodaje:

– Naravno da je to tako u Srbiji, u zemlji s toliko bogatom košarkaškom tradicijom, dugom 100 godina. Velika su očekivanja javnosti, i to nije ništa novo, ali je sve mnogo drugačije i sve se promenilo iz razloga što je, praktično, značaj klupskih takmičenja otišao daleko u odnosu na reprezentativna. Najvažniji cilj u dvogodišnjem ciklusu je bio da se kvalifikujemo za Svetsko prvenstvo. Iz dva razloga. Prvo, zato što SP predstavlja direktne kvalifikacije za Ol. Drugo, zamislite da se nismo kvalifikovali za SP i da dođemo na proslavu jubileja, na svečanu akademiju, a nismo bili na SP... Ili druga varijanta, otišli smo na SP, a nismo se kvalifikovali za Ol. Međutim, dogodilo se ono što je pored osvojene medalje u sportu najvažnije, nastavljen je kontinuitet učešća na velikoj sceni. Dobili smo vreme za dalji rad u ovom olimpijskom ciklusu.

Kako popularni Kari ističe, najveći uspeh u protekle dve godine je to što su izgrađeni osnova i sistem rada.

– Što je najvažnije, nastavili smo kontinuitet učešća i uspeha. Vraćen je kult nacionalnog tima, mada reč kult ne volim, ali naročito sada, posle SP, vraćena je i dodatna motivacija. Želja i motivacija su dve različite stvari. Da li želja postoji kod naših najboljih igrača i kandidata za reprezentaciju da igraju? Naravno, postoji kao i uvek. Tu nema apsolutno nikakvih razmišljanja i dilema. Nije pitanje da li neko hoće da igra, nego da li može. Prioriteti su se promenili zato što se tokom klupske sezone odigra 80 i više utakmica, a igrači u Evropi 80 mečeva i u NBA ligi, to su dve različite stvari.

Srpski selektor dalje ističe da je veliki problem što naporna klupska takmičarska sezona počinje krajem septembra i završava se u trećoj nedelji juna.

– Znači, igrači su deset meseci pod stalnom tenzijom i pritiskom rezultata, jer sistem takmičenja kakav je u Evropi, u nacionalnim prvenstvima i evropskim kupovima, zahteva da se na svakoj utakmici pobedi. U NBA su zahtevi drugačiji, timovi mogu da dopuste da izgube dve-tri utakmice, pa da se posle koriguju, što je lakše za igrače, ali u Evropi je svaka utakmica pod imperativom pobeđe.

Pešić se zatim detaljnije osvrnuo na uspeh ostvaren na SP, osvajanje srebra i olimpijske vize.

– Pre svega, uspehom smatram izborni direktan odlazak na Ol. Na svim velikim takmičenjima uvek su ciljevi medalja. Jednostavno, to je tako, ali ovo SP se razlikovalo od svih dosadašnjih zato što se Ol 2024. godine

održavaju u Evropi. Mnoge selekcije su jurile olimpijsku vizu. Svaka evropska reprezentacija koja je bila na SP kao osnovni cilj je imala da izbori učešće na Ol. Takva razmišljanja su bila i kod nas. Vladala je velika konkurencija na SP, prikazana je fantastična borbenost, rekao bih da je bilo dobrih utakmica. Visok kvalitet, po mom mišljenju. Naravno, uvek može bolje, ali tenziju i pritisak je proizvodila činjenica da Evropa na SP dobija samo dva direktna predstavnika za Ol. Evropski timovi koji su ispali iz trke sada moraju da igraju u kvalifikacijama. Španija, Turska, Italija, Grčka, Litvanija, svi će oni morati dodatno da se bore za odlazak na Ol. Iz tih razloga je to prvenstvo bilo naporno i izazovno, i sa aspekta dobrog rezultata.

Istinske ljubitelje sporta je, pored navedenog, obdovoala i sjajna atmosfera, iz koje su i proistekli uspesi.

– Ono što smo mi uradili i može se videti kroz rezultate i ponašanje igrača na SP, uspostavljena je dobra osnova, sistem interesa. Dodatna motivacija je za svakog igrača da ima priliku da trenira s najboljima. Nove generacije su mnogo racionalnije nego što smo mi bili. Današnji igrači razmišljaju ovako, igraču ako imam koristi, ne samo materijalne nego i druge. U redu, volim svoju zemlju, rođake, komšije, tu sam rođen, ali da li imam koristi od igranja u reprezentaciji? Da budem bolji, recimo, i to je korist. Prema tome, suština je stići do toga da igrač kaže: „Leto je dobro, jer ću trenirati s najboljima, a igraču protiv najboljih.“ To je ta racionalnost, a i interes koji oni nalaze da im to postane prioritet u nekom godišnjem planu.

Kako prvi stručnjak „orlova“ tvrdi, sjajna atmosfera vladala je i na EP 2022. godine.

– Mi smo to imali i na EP u Češkoj i u Nemačkoj, ali desila se jedna utakmica i poraz 1, naravno, onda su to ogromna razočaranja, kritike, omalovažavanja i trenera i igrača... Borba s pritiskom? Mene kritike i omalovažavanja ne dotiču.

Pešić je dalje obrazložio ovako:

– Sve mi to smeta zbog igrača. Oni su mladi, drugačije, emotivnije to podnose i njima je teško da prihvate stvari koje nisu istinite ili koje ih omalovažavaju. Što se mene tiče, kad kritike dolaze od ljudi koje nikada ne bih pitao za savet, uopšte me ne dodiruju. Ako kritika i savet dolaze od prijatelja, prihvaću ih. Ja sam miran. Ali imam druge probleme, što tada moram dodatno da se bavim igračima, da im objasnim kako je to sastavni deo njihove karijere. Navijače apsolutno razumem, na kraju, oni imaju pravo na to da iznesu emociju i u jednom ili u drugom pravcu.

Trofejni strateg je detaljno objasnio svoj pedagoški i trenerski pristup ekipi.

– Mislim da su igrači i medicinski i trenerski staf videli da trener ne želi da bude iznad svih. Ako sada mediji postavljaju stvari da smo pobedili zbog toga što je Pešić trener, to ne igra kod mene, jer znam da nismo pobedili ili izgubili samo zbog toga što sam ja trener. Tokom karijere sam razumeo vrlo važnu stvar da trener ne sme da bude nikad iznad ekipe, ali istovremeno da igrači znaju da je najvažnija osoba ipak trener, koga oni moraju da prate, slušaju i razumeju. Ako se nađe balans da sam trener koji ne želi da se izdigne iznad ekipe i da igrači to razumeju i žele da me prate, onda je rezultat zagarantovan. Ne mislim samo na rezultat, pobedio si, izgubio si, nego da imaš dobru hemiju u ekipi, koja uživa da bude zajedno.

Poznato je da je Svetislav Pešić veliki profesionalac, posvećen poslu, pristupačan i neposredan čovek, a imponuje i način kako nas je dočekao u svojoj „kancelariji“ u beogradskom hotelu „Kraun plaza“. Na stolu lepo složeni papiri sa statističkim podacima, planom i programom. Spreman da ispoštuje novinarsku znatiželju i struku, kao i kolege trenere, koji će čitati ovaj intervju.

– *Evo, na ovim papirima imam nešto što vi novinari volite, a niko nije objavio. Relevantni FIBA statistički podaci o učinku na SP u Manili. Ove brojke mnogo govore kako smo tamo igrali. Po uspešnosti ukupnog šuta bili smo prvi sa 54,2 odsto, iza nas su bile SAD sa 53,6 odsto i Litvanija sa 51,5 odsto. U broju poena po meču zauzeli smo treće mesto, prve su SAD sa 104,5, druga Kanada sa 98,8 i treća Srbija sa 95,1 košem. Što se tiče osvojenih lopti, selekcija Obale Slonovače je imala 10, Srbija 9,1, a SAD 9. Srpska selekcija je imala prosečno, po meču 25,5 defanzivnih skokova, a ofanzivnih 8,6. Ono što me posebno raduje je odnos izgubljenih lopti (sa 10,3 bili smo na 30. mestu od 32 tima), a broj asistencija po utakmici bio nam je izvanrednih 23,5 i u tom segmentu smo bili na petom mestu. Beležili smo u proseku 19,8 (20) poena iz kontranapada i 22,1 koš nakon izgubljene lopte protivnika. Na to smo posebno ponosni.*

NAJBOLJI SASTAV?

Na pitanja da li će tim Srbije na Ol da igra u najjačem sastavu i da li bi to poremetilo atmosferu, hemiju, koja je dugo stvarana, selektor Pešić ovako odgovara: – Postavlja se pitanje koji je to najbolji sastav, šta je, u stvari, najjači tim. Svakako ne onaj sastavljen od najuspešnijih pojedinaca, nego onaj koji zajedno najbolje funkcioniše. Kada se priča o kompletnom sastavu, uvek se prvo spominje Nikola Jokić. Neki ljudi su mi posle SP čak rekli da je bolje što Jokić nije igrao, jer ne bi bila onakva atmosfera i ekipa ne bi onako dobro igrala da je on bio tu. Jokić je zvanično najbolji igrač sveta i ne samo to, već veoma omiljena ličnost kod svih članova reprezentacije. On želi da igra, to nije sporno. Samo da vidimo da li će biti u stanju da se odazove na kraju sezone. Nemoguće je bilo šta prognozirati, prošle sezone je odigrao preko 100 utakmica, bio je istrošen, odlagao je odluku maksimalno. Pokušavao je da se oporavi, mi smo ga ostavili na miru da odluči, ali nije bio spreman za nove napore – objasnio je Pešić.

Pešić posebno podvlači kako je njegov cilj i cilj svakog trenera da igrači samostalno preuzmu odgovornost za stvaranje zajedničke atmosfere.

– Nije poenta da im ja sve kreiram, nego da doprinosim atmosferi kao i svaki drugi član ekipe. Naravno, talenat igrača je važan, ali je mnogo važnija hemija u ekipi. Ako nje nema, džaba talenat. Pogotovo na ovom nivou takmičenja. Talenat je svakako bitan, podrazumeva se da su u reprezentaciji kvalitetni igrači. Shvatio sam da moram mnogo da radim, mnogo više da ulažem u stvaranje hemije, koja će, ako je dobra, doprineti da se nadoknade neki nedostaci, možda u kvalitetu, ili nečem drugom... Uspeo si onog trenutka kad igrači postanu svesni da su potrebni jedan drugom. Tog momenta kad se oni između sebe povežu, pomoz ti meni, ja ću tebi, ja tebe

razumem i ti mene razumeš, to je to. To se ne desi u dva dana, to se događa 365 dana.

Igrači i stručni štab su tokom cele godine u kontaktu.

– Tokom klupske sezone nemamo igrače na raspolaganju. Ja ih posećujem. Oni dolaze u Beograd na evroligaške utakmice sa svojim klubovima. Znači, nemamo prilike da treniramo igrače, ali ih treniramo i tretiramo tokom poseta, razgovora. Savetujemo ih, gledamo njihove utakmice, pa ih zovemo. Savetujem ih kako da se prilagode u novim klubovima, razgovaramo i privatno o problemima i o lepim stvarima. Kontinuiranom saradnjom pokazujemo da imamo zajedničke interese, i to ne samo košarkaške nego i prijateljske. Osećaj pripadnosti je veoma bitan i da se zadrži naša povezanost.

Kari smatra da se posao trenera u tom segmentu, u suštini, nije promenio, bez obzira na to što su se igrači promenili usled drugačijih okolnosti.

– Što se trenerskog posla tiče, ništa se nije promenilo od pre 20-30 godina. Trenerova obaveza ostaje ista, da inspiriše igrače svojim znanjem. Pre svega znanjem, a ne vikanjem. Da ih povezuje da prave neku zajednicu. To je u poslu trenera najvažnije. Jesu važni napad, odbrana i taktika, ali to je posledica samo onoga što se pre toga uradilo na polju zajedništva. Posao trenera počinje pre treninga i završava se posle treninga. Spreman je da preuzme odgovornost, ne samo za sportske rezultate, da donosi odluke važne za ekipu, za razvoj igrača i tima.

Posle poraza i posle velikih uspeha Pešić je dosledan i ne propušta da ukaže na goruće problem naše košarke i ovom prilikom...

– Nemamo dobar sistem takmičenja u Srbiji. Nije sporan talenat igrača, njihov vredan rad, ali ako nemaju gde da ga iskažu, to je već problem. Imamo dva evroligaša, lepo je sve to, puna je Arena, 20.000 ljudi na tribinama, sve je to super, ali ne možemo da se zadovoljimo samo time, nije to cela srpska košarka. Zvezda i Partizan su nam jedini učesnici evropskog takmičenja. Osim njih, nemamo nijedan tim u Evropi. To zabrinjava. Na primer,

Mega, Borac, FMP, niko od njih ne igra u Evropi, a ni u domaćoj ligi. Igraju samo u ABA ligi. To sve govori. Igranje samo u ABA ligi ne može da bude dovoljno za razvoj i afirmaciju mladih igrača.

Slično apostrofira i kada su u pitanju mladi treneri i njihov proboj na najveću scenu.

– Imamo dobrih trenera, tu nema dileme. Niz mladih stručnjaka čije vreme tek dolazi. Međutim, osnovni problem je status trenera, koji je neregulisan. Većina nema garantovane ugovore, zdravstveno i socijalno osiguranje. Traže se ekspresni sportski rezultati, sve je to ogroman pritisak, gde u razvoju karijere mladih trenera nedostaje poverenje. Neophodno je osloboditi ih pritiska. U moje vreme nije bilo toliko smena i otkaza posle nekoliko poraza, kao sada. Nije dovoljno samo školovanje mladih trenera putem trenerskih seminara ili posećivanjem viših trenerskih škola. Trenerska organizacija, klubovi, agenti bi trebalo kontinuirano i zajednički da se bave planom karijere trenera. Isto tako kao što agenti rade za igrače, poručuje Pešić.

Kada se postavi pitanje da li je Srbija zemlja košarke, Kari nema dilemu, ali sledi upozorenje:

– Svi kažu mi smo zemlja košarke, jesmo, slažem se, imali smo proslavu 100 godina košarke, svečanost, film o svim dostignućima, sve je to lepo, ali... Moramo da preduzmemo mere da ostanemo zemlja košarke, u suprotnom... Tačno je da smo genetski predodređeni za ovu igru, ali ako se ovako nastavi, neće nas biti nigde, ni u jednom takmičenju. Deca nam sve mlađa odlaze u inostranstvo, a druge zemlje rade, napreduju, imaju sistem. Mi nemamo sistem takmičenja, ni jaku domaću ligu u kojoj bi mladi i talentovani igrači mogli da se kale, u kojoj bismo mogli da odvojimo one više talentovane i da ih jačamo i usmeravamo. Logično, ne mogu svi da budu reprezentativci, evroligaški ili NBA igrači, ali s jačim i kvalitetnijim nacionalnim prvenstvom lakše bismo mogli da ih procenimo i selektiramo.

U autobiografskoj knjizi „Moj igra, moj put“ Pešić je naveo zanimljivu definiciju moderne košarke. Moderna košarka je ona kojom se pobeđuje. U tom stilu i objašnjava zašto se u igri toliko forsira pik en rol i zašto se uloga

centara u timu promenila, zašto u petorkama nemamo, kao nekada, centarske tandeme...

– Moderna košarka diktira takve trendove, više se razvija igra u tranziciji, polivalentni igrači su neophodni. Kada je reč o centrima, traže se igrači koji mogu da igraju na pozicijama 4 i 5, da znaju i leđnu i prednju tehniku, da šutnu s poludistance, pa i s distance. Našu košarku je uvek karakterisalo negovanje univerzalaca u timu, a sada je to sve nužnije.

Naravno, pitanje za kraj neizbežno se odnosi na očekivanja na OI dogodine u Parizu. U bogatoj karijeri kao selektor osvajao je samo zlatne medalje, na EP, SP i sa mlađim reprezentativnim selekcijama takođe. Jedini izuzetak je prošlogodišnje srebro na SP. Na konstataciju da je olimpijsko odličje, po mogućnosti, zlatno, koje mu nedostaje, odgovara uz smešak:

– Još ne znamo ko sve učestvuje, čekamo da se odigraju kvalifikacije, ali unapred je jasno da će konkurencija biti jaka. Francuzi su domaćini, a znamo koliko su inače opasni. Što se tiče naših ciljeva, ne moram da ih postavljam, jer mediji i navijači uvek to urade umesto mene. Za nas sigurno OI nisu samo Igre u kojima želimo da učestvujemo. Računajte da će tamo biti deset selekcija, kandidata, koji će ravnopravno da se bore za medalju. I definitivno, svi će doći u najjačem sastavu. Amerikanci su, kao i obično, najveći favoriti, ali uz njih bih odmah svrstao Kanađane, imaju sjajne NBA igrače, biće kompletni u Parizu.

Pre Igara u Parizu „orlovi“ imaju važnu obavezu, kvalifikacije za EP 2025. godine.

– Igramo u februaru u Beogradu u dvorani „Aleksandar Nikolić“ s Finskom, zatim, tri dana kasnije s Gruzijom. Znači, već počinjemo da se pripremamo, pravimo analize, skautiramo. Moramo maksimalno da se spremimo – dodaje Kari na rastanku.

Uz novogodišnje čestitke i pozdrave poželeti smo da nacionalni tim Srbije na OI u Parizu bude kompletan. Logično, Pešić to u ovom trenutku ne može da potvrdi, ali garantuje novu primenu simpatične i jake parole: Svi za jednog, jedan za svi! ●

STRUČNOM ŠTABU FALE PROFESIONALCI

Nije Pešić slučajno vlasnik tolikih medalja i trofeja s reprezentacijom i klubovima i član FIBA kuće slavnih. Članovi stručnog štaba imaju čast i privilegiju da sarađuju s njim. A kako bira saradnike i koji se tu problemi javljaju, ovako objašnjava:

– Formiranje stafa je mnogo izazovno i komplikovano. Mi nemamo profesionalce. I treneri i članove medicinskog tima selektiramo kao i igrače. Biramo različite profile trenera, neko je specijalista za individualni rad, neki od njih su zaduženi za taktiku, ali problem je što su to klupski treneri. S klupskim profesionalnim ugovorima. I pored najbolje želje da kontinuirano učestvuju u reprezentativnim programima, to je uvek neizvesno.

T. V. S.

Deonica puta koja se završava u Brazilu

Sve što su želele, najbolje košarkašice Srbije su izvukle iz prvog prozora kvalifikacija za Evropsko prvenstvo 2025. u Češkoj, Nemačkoj, Italiji i Grčkoj.

Pre svega – maksimalan učinak. Svakako najvažnije u celoj priči. Ali i ništa manje važno – dve utakmice više u procesu uigravanja nekog novog tima. Sada je već i malo jasnija slika i šta može da se očekuje od nekih mlađih košarkašica, čije vreme svakako dolazi. U ovom prozoru debi u prvom timu Srbije upisale su njih četiri. Prva Katarina Knežević već protiv Ukrajine u Beogradu, zatim Dunja Zečević, Marta Mitrović, Nevena Rosić protiv Severne Makedonije u Skoplju.

Naravno, uz sve uvažavanje rivala u ovom kvalifikacionom ciklusu, oni ipak ne mogu da se porede sa onim što Srbiju čeka u februaru. Novi kvalifikacioni turnir. Ovaj za Olimpijske igre 2024, a koji će se igrati u Brazilu. I gde će nam rivali biti selekcije Brazila, Australije, Nemačke... Užasno teško.

Zato, ali i samo zbog toga, bilo je važno da se ove kvalifikacije završe na način kako su se završile.

Počele su sjajno. Pobedom nad Ukrajinom sa čak 42 poena razlike. Ali pred taj meč svi u našem timu bili su i te kako oprezni. Kako je i selektorka Marina Maljković podsetila, čak je i Jugoslavija gubila od Ukrajine...

– Pamtim, mislim da je to bilo kad smo se vratili iz Rija, da smo izgubili od Ukrajine u Nišu. Bože, što je bilo ružno! Ovo je jako opasan tim.

Sada se ništa slično nije desilo, jer...

– Nismo im dali nikakvu šansu – naglasila je Maljkovićeva.

Posebno je zadovoljna jer je naš tim veći deo utakmice – osim nekoliko uvodnih minuta – odigrao onako kako je traženo od njega. Otuda i takav rasplet.

Usledio je put u Skoplje na duel sa Severnom Makedonijom... Još jedna rutinska pobeda.

– Nije lako s njima nikad, iako rezultat to ne govori. Ali imaju stvarno odličnog pojedinca u maloj Mitrašinovićevoj, koja nam je ubacila 23 poena. Čestitam im i na svemu što se dešava ovde u Severnoj Makedoniji, što se radi. Raduje me i što je Jelena Antić u stručnom štabu reprezentacije. Ona je moja bivša igračica. Svi znaju da volim da dođem u Makedoniju, da sam tu držala i predavanja za makedonske trenere mnogo puta. Mi se svi tu osećamo kao kod kuće.

Tu se završava priča o „rezultatskom“ značaju prvog prozora kvalifikacija. Ova slika je mnogo šira. Pominjala je to i selektorka Maljković.

– Ovo je tek početak puta. Završavamo sa Australijom, tamo u februaru. Tako smo i ušli u ovu priču. Sa praktično dve ekipe. Ovde je 26 igračica pozvano. To je uvek praksa koja se ne dešava ni u jednoj drugoj zemlji, odgovorno tvrdim, da bi se ispratio što veći broj srpskih

košarkašica, sve mlade igračice, da se ispoštuje ono što su one radile ovog leta.

Podsećajući da su tokom minulog leta posle nekoliko godina opet sve mlade selekcije bile i ostale u A diviziji, selektorka je nastavila priču:

– Imali smo jako uspešno leto, iako nismo osvojile nijednu medalju. Svima nam je zamalo izmaklo odličje. Ovo je put, kako sam ga ja nazvala i rekla to mojoj ekipi, koji se završava poslednjom utakmicom u februaru u Brazilu. Mnogo smo podmladili reprezentaciju, ima dosta mladih igračica. Postoje situacije i greške koje su u

skladu s velikom promenom tima. Ali postoje i neke pozitivne stvari...

Tu je selektorka zastala, pa naglasila:

– Trudićemo da bude što više tih pozitivnih stvari, jer u februaru imamo najvažniju stvar ove generacije, a to je mogućnost da se plasiraju na Olimpijske igre. To je najveća i najvažnija stvar u karijeri ovih mladih igračica, ove nove generacije košarkašica Srbije. Trudićemo se da ostvare taj san. A to bi zaista bio ogroman uspeh za srpsku žensku košarku, da bude učesnik tri puta zaredom Olimpijskih igara – poručila je Marina Maljković. ● **B. Kostreš**

DAJANA BUTULIJA O LETU U REPREZENTATIVNIM SELEKCIJAMA

Učile smo jedne od drugih

Svima je već poznata ideja selektorke Marine Maljković da uz igračice stvara i trenere za reprezentaciju. Tako su u sistemu već drugo leto bile nekadašnje reprezentativke Dajana Butulija i Danijel Pejdz.

Za razliku od prošlog leta, Butulija je sada samostalno vodila selekciju Srbije do 20 godina, koja je plasmanom u polufinale Evropskog prvenstva u Litvaniji premašila sva očekivanja.

Bila je deo stručnog štaba i seniorske reprezentacije na Evropskom prvenstvu u Ljubljani, kao i u prvom prozoru kvalifikacija za EP 2025.

Sve su to iskustva koja će joj mnogo značiti u budućnosti, kaže nekada trofejna reprezentativka.

– S obzirom na to da sam skoro prestala da igram i da je to neki moj početak, naravno da je za mene ogroman uspeh što sam uopšte tu i što sam dobila šansu. Lakše mi je pao i kraj igračke karijere. Stvarno sam uživala. I trudnoća mi je mnogo brže prošla. Stvarno mi je mnogo značilo.

O tome koliko je ovog leta naučila o trenerskom poslu, nije potrebno ni govoriti.

– Koliko god misliš da znaš sve, tek kada počneš da se baviš time, shvatiš koliko ništa ne znaš i koliko novih stvari naučiš u radu s novim, mladim devojkicama koje su potpuno drugačijeg razmišljanja, dolaze iz različitih timova. Tako da je bilo teško, ali mi je istovremeno bilo i mnogo lepo. Sve

one su me lepo prihvatile. Imali smo sjajnu atmosferu i napravile smo najbolje od onoga što smo imale.

Na kraju su ostvarile i skroz dobar rezultat.

– Zadovoljna sam kako je to na kraju izgledalo. Kako su one učile od mene i te Marinine škole i onoga što mi hoćemo da postignemo, toliko sam učila i od njih. ●

KVALIFIKACIJE ZA EP 2025.

Grupa G

● Prvi prozor

Srbija – Ukrajina 82:40

Portugal – Sev. Makedonija 65:52

Ukrajina – Portugal 63:78

Sev. Makedonija – Srbija 60:103

● Drugi prozor

7. novembar 2024.

Srbija – Portugal

Severna Makedonija – Ukrajina

10. novembar 2024.

Severna Makedonija – Portugal

Ukrajina – Srbija

● Treći prozor

6. februar 2025.

Srbija – Severna Makedonija

Portugal – Ukrajina

9. februar 2025.

Portugal – Srbija

Ukrajina – Severna Makedonija

1. Srbija 2:0 185:100 4

2. Portugal 2:0 143:115 4

3. S. Makedonija 0:2 112:168 2

4. Ukrajina 0:2 103:160 2

U BELEM PO OLIMPIJSKU VIZU

Sledeća akcija našeg tima je predolimpijski turnir u Brazilu.

Zajedno sa selekcijama domaćina,

Australije i Nemačke, naše

košarkašice će se u Belemu

od 8. do 11. februara boriti za

olimpijsku vizu.

Plasman na Olimpijske igre

izboriće po tri ekipe sa svakog

turnira. Srbija svoju šansu treba

da traži u duelima s Nemačkom i

Brazilom, što su i prva dva meča

na turniru u Belemu.

Istovremeno se igraju i turniri u

Belgiji (Belgija, Nigerija, Senegal,

SAD), Kini (Kina, Francuska, Novi

Zeland i Portoriko) i Mađarskoj

(Španija, Mađarska, Kanada,

Japan).

Cilj - borba za svaku loptu

- Moja odluka da dođem u Crvenuzvezdu bila je veoma laka. Kada su predsednik i ljudi iz uprave kontaktirali sa mnom, nisam se nimalo kolebao da li treba da dođem i treniram crveno-bele jer je Zvezda klub s velikom istorijom, velikim ugledom

Naše udruženje dobilo je još jednog uglednog člana – trenera KK Crvena zvezda Janisa Sferopulos. Zgusnut raspored utakmica i klupskih obaveza odlagao je ovaj intervju, koji je bio zadovoljstvo i obaveza magazina Trener.

Iskoristili smo prvu priliku i ugledni stručnjak je, kako je i sam istakao, sa zadovoljstvom prihvatio poziv za intervju. Pre prvog pitanja obratio se svojim kolegama trenerima, članovima UKTS:

– Drage kolege, košarkaški treneri, hvala vam na prilici da dam intervjuu za magazin Trener. Znam za reputaciju časopisa i znam da ste mi ukazali čast da budem jedan od vaših sagovornika. Pre nego što počnem sa svojim odgovorima, želim da se izvinim što kasnim nekoliko dana sa odgovorima, ali kao što znate, mi treneri smo veoma zauzeti i uvek pod velikim pritiskom da završimo posao i uradimo sve što treba, tako da je to bio razlog zašto se slanje odgovora vama odužilo. Još jednom vam mnogo hvala što ste mi dali priliku da vam dam ovaj intervju.

► *Poštovani gospodine Sferopulos, posle dva meseca u Beogradu, kako ocenjujete svoju odluku da dođete u Crvenu zvezdu i da li ste je lako doneli, imajući u vidu kvalitet i ugled kluba?*

– Moja odluka da dođem u Crvenuzvezdu bila je veoma laka. Kada su predsednik i ljudi iz uprave kontaktirali sa mnom, nisam se nimalo kolebao da li treba da dođem i treniram crveno-bele jer je Zvezda klub s velikom istorijom, velikim ugledom. Znao sam da neće biti lako jer kada usred sezone preuzmete tim, nije uvek lako postaviti ga na zdrave noge, da igra na pravi način. Ipak, zajedno sa igračima trudimo se da ekipa na terenu funkcioniše najbolje što može. Naravno, kao što sam rekao, igrati u Evroligi, imati toliko utakmica i manje treninga nije lako i ne možemo brzo povesti ekipu u pravcu u kom želimo da ide. U poslednje vreme, međutim, mislim da sve više igramo onako kako ja želim. Dakle, odluka je bila veoma laka za mene i sada traje proces rada na tome da ekipa igra što bolje.

► *Kako ocenjujete nivo regionalne lige u košarkaškom smislu, da li vas je nešto iznenadilo, bilo pozitivno ili negativno?*

– Nivo ABA lige je veoma visok jer svi timovi znaju da igraju. Srbija, ali i druge zemlje bivše Jugoslavije imaju dugačku tradiciju talentovanih igrača, velikih trenera, kao i timova koji zaista dobro rade. Mislim da su mi svi igrači i svi timovi protiv kojih smo do sada igrali u ABA ligi pokazali da su pre svega ekipe dobro organizovane na terenu, što je zasluga trenera. Takođe, uverili su me da igrači znaju kako treba igrati, kako da čitaju igru, kako da igraju odbranu, kako da budu kompletni.

Zato je očigledno da ako potcenite bilo kog protivnika, bićete šokirani gubitkom te utakmice. Zato je za mene ABA liga veoma konkurentna, veoma zahtevna, posebno za evroligaške timove, jer igramo često dupla kola u nedelji i onda moraš da igraš treću utakmicu za nedelju dana. Morate biti veoma fokusirani i psihički veoma spremni da biste igrali ovakve utakmice. Zasad nam dobro ide u ABA ligi, ali moramo tako da nastavimo. Duga je sezona i znamo da moramo da budemo koncentrisani do kraja.

► *Koje su najvažnije poruke koje pokušavate preneti svojim igračima, a za koje mislite da su primer kako se treba igrati moderna košarka?*

– Jedna od najvažnijih poruka koje pokušavam da prenesem svojim igračima jeste da ako želimo da budemo tim na visokom nivou i ako želimo da budemo jedan od modernih košarkaških timova, pre svega moramo da imamo takav mentalitet. Mnogo radim na izgradnji mentaliteta, jer ako to nemate, ne možete biti pobednički tim. Morate se boriti za svaku loptu, za svaku odbranu, za svaki napad. Svakog dana, na svakom treningu, morate dati sve od sebe. I to je nešto čemu dajemo najveći značaj razgovarajući sa svojim igračima. Taktički, svakako da je brzina igre veoma bitna. Želim da moja ekipa bude brza na otvorenom terenu. Dakle, jedan pravac je brzina na otvorenom terenu. Drugi pravac je da uvek budemo brzi igrajući postavljene napade, uz dobro kretanje lopte i dobro kretanje igrača bez lopte. Ovo je veoma važno za modernu košarku, po mom

mišljenju. Što se tiče igre u odbrani, želimo da branimo protivnika timski i da pokažemo zajedništvo u odbrani, da svi pomognemo jedni drugima i da pokrijemo greške jedni drugima. Ovo bih posebno naglasio jer u današnje vreme individualizam dobija prednost nad timom. Naravno, treba odigrati dobru odbranu jedan na jedan, ali timska odbrana je uvek veoma važna.

► *Kako je u današnje vreme najbolje izgraditi odnos sa igračima?*

– Najbolji način da se izgradi odnos sa igračima u današnje vreme pre svega je da kao trener budete svoji, da ne pokušavate da budete neko drugi. Kada ste svoji, znate kako da se nosite sa situacijama u skladu sa svojim karakterom. Ako želite da budete neko drugi, ne možete da donosite odluke i da se ponašate na pravi način. Kao treneri, moramo biti spremni da saslušamo svoje igrače, zato što su u današnje vreme nove generacije potpuno drugačije od generacija od pre 20 i 30 godina, pa čak i pre 10 godina. Nove generacije su otvorenije i s njima morate razgovarati, morate ih slušati i morate da imate dobru komunikaciju s njima. Naravno, vi kao trener postavljate strategiju, postavljate pravila, kreirate plan. Igrači uvek moraju to da prate. Vaša vrata vek treba da budu otvorena za njih, da ih saslušate, uzmete u obzir njihove karaktere i da na svoj način, kao trener, gradite igru i odnos sa njima. Taj odnos je presudan. Nekada treba da budeš čvrst, nekada mekši i treba da nađeš način kada da budeš tvrd, kada da budeš mek, kada da kažeš tešku reč, a kada blagu. Zbog toga je način kako vodimo tim veoma važan.

OD SOLUNA DO BEOGRADA

Janis Sferopulos rodio se 21. marta 1967. u Solunu. Aktivno je igrao košarku samo tri godine, od 1985. do 1988. Pozicija mu je bila bek-šuter. Posle toga se posvetio trenerskoj karijeri.

Najpre je trenirao juniore svog matičnog kluba Apolona Kalamarijasa iz Soluna. Posle osam godina preuzeo je prvi tim tog kluba i na klupi se zadržao do 1997. Sledećih osam godina bio je pomoćnik glavnog trenera u PAOK-u, a onda još tri na istoj poziciji u Olimpijaskosu. Od 2008. do 2011. bio je glavni trener Kolososa s Rodosa, a onda se vratio na mesto pomoćnika, ali u moskovskom CSKA (2011/12). U to vreme na klupi ruskog šampiona bio je Litvanac Jonas Kazlauskas. Sferopulos 2012. prelazi Atlantik i postaje pomoćnik trenera u NBA ligašu Hjuston Roketsima. Već sledeće sezone preuzima grčki Panionios, koji se takmičio u Evrokupu. Posle dve godine preuzima evroligaša Olimpijacos, s kojim je sporazumno raskinuo ugovor na kraju sezone 2018. posle poraza u finalu grčkog prvenstva od Panatinaikosa. Iste te 2018. dogodilo mu se nešto slično kao ove jeseni. U novembru je stigla ponuda Makabija, s timom iz Tel Aviva sledećeg proleća osvaja izraelsko prvenstvo i biva proglašen trenerom godine u toj zemlji. Ubrzo potom potpisuje trogodišnji ugovor, koji je raskinut 15. februara 2022. posle poraza Makabija u polufinalu Kupa Izraela, kao i loših igara tog tima u Evroligi. Od tada do oktobra ove godine bio je bez angažmana.

Od 2001. do 2010. Janis Sferopulos bio je u nekoliko navrata član stručnog štaba reprezentacije Grčke. U njegove najveće uspehe ubrajaju se dva osvojena prvenstva Grčke (2015. i 2016), tri šampionske titule u Izraelu (2019, 2020. i 2021), Kup Izraela (2021), priznanje za trenera godine u Grčkoj (2015) i dva takva priznanja u Izraelu 2019. i 2020.

A. O.

To što smo mi u Evroligi i igramo mnogo utakmica uz manje treninga faktor je protiv rada na tehnici naših timova i naših igrača. Ipak, snažno verujem u proizvodnju igrača i timova. Lokalne lige i ekipe koje igraju po jednu utakmicu svake nedelje predstavljaju način kako da se nastavi rad na veštinama igrača, na njihovom unapređivanju. Nadam se da će svi treneri, sve naše kolege u svim zemljama, nastaviti da rade na veštinama igrača. Nije lako. Potrebno je mnogo strpljenja

➤ *Šta mislite o odnosu kvaliteta kada pričamo o Evroligi i NBA, mislim i na individualni kvalitet i na kvalitet timske igre?*

– Uvek će biti poređenja između Evrolige i NBA jer je NBA najbolja liga u Sjedinjenim Državama, a možda i na svetu, dok je Evroliga vrhunska evropska košarkaška liga. Individualni kvalitet igrača je sigurno važan za ovo poređenje. Kriterijumi su, po mom mišljenju, slični u obe lige i ako si dobar igrač i uradiš nešto veliko, sigurno možeš da igraš i u Evroligi i u NBA. U NBA ima više atletizma, ali kao što vidimo, poslednjih godina mnogo evropskih igrača, više nego pre 10 i 20 godina, ide da igra u NBA. To pokazuje da su veština i kvalitet igrača i u Evropi na najvišem nivou i da je razlika između evropskih i NBA igrača sada manja nego što je bila pre 20 godina. Mislim da igrači koji igraju u Evroligi, da bi bili vodeći igrači u svojim klubovima, moraju da igraju do granice svojih sposobnosti, moraju da pokažu nešto izuzetno u košarkaškom smislu, ali moraju da imaju i dobra tela da bi bili sigurni kandidati za NBA. Timska igra je sigurno drugačija u Evroligi nego u NBA. Mislim da se u NBA igra više oslanjajući na individualne veštine igrača. Na utakmicama možemo videti mnogo individualnih akcija jedan na jedan ili dva na dva. U Evroligi i u evropskoj košarci generalno ekipe više igraju timski: lopta se deli i kreće, pokušava da se koristi svaka od 24 sekunde, tako da mislim da je to glavna razlika između NBA i Evrolige kad je reč o timskoj igri.

➤ *Kuda će ići košarka u godinama koje dolaze?*

– Nažalost, košarka će se u narednim godinama više okrenuti atletizmu nego veštinama. Potrebno je vreme da izgradiš svoje veštine i da budeš igrač s dobrom tehnikom, da znaš da driblaš sa obe ruke, kako da dodaš sa obe ruke, kako da stvarno dobro šutiraš na različite načine, skok-šutom, polaganjem, flouterom. Međutim, u današnje vreme postoji veliki rezultatski pritisak u svakom takmičenju. Strpljenja je manje, a da bi se izgradile veštine igrača, potrebno je strpljenje, pre svega vlasnika, uprave, a potom i trenera. Ako je trener uvek pod pritiskom da dobija utakmice, biće mu veoma teško da radi na tehnici igrača. Ne kažem da ne radimo kao treneri na tehnici, ali

timovima je najlakše da imaju atletske igrače koji mogu da trče, mogu da skaču, mogu da spuste loptu na pod i brzo idu s jednog kraja terena na drugi. Ponekad žrtvujemo talenat i veštinu zbog atletizma i brzine. Kao trener, mislim da moramo mnogo da radimo individualno.

To što smo mi u Evroligi i igramo mnogo utakmica uz manje treninga faktor je protiv rada na tehnici naših timova i naših igrača. Ipak, snažno verujem u proizvodnju igrača i timova. Lokalne lige i ekipe koje igraju po jednu utakmicu svake nedelje predstavljaju način kako da se nastavi rad na veštinama igrača, na njihovom unapređivanju. Tako se igrači dovode na najviši nivo što se tiče tehnike, pa ne bismo u budućnosti imali manje talentovane i vešte igrače, a više atleta koje su samo to – dobre atlete. Nadam se da će svi treneri, sve naše kolege u svim zemljama, nastaviti da rade na veštinama igrača. Nije lako. Potrebno je mnogo strpljenja.

Takođe se nadam da će igrači imati strpljenja da rade na svojim veštinama jer većina njih želi najlakši i najbrži način da napreduje, a to je uglavnom da budu bolje atlete. Ali ne radi se samo o atletizmu, za mene se radi i o veštinama. Moramo da nastavimo da gledamo na terenu dobra dodavanja. Moramo da nastavimo da gledamo dobru veštinu i dobru tehniku s loptom. Moramo da nastavimo da gledamo teške pogotke vrhunskih šutera. Za ovo naravno treba talenat, ali i vredan i strpljiv rad na veštinama.

➤ *Jeste li imali vremena da osetite život u Beogradu i kako ocenjujete podršku navijača?*

– Nisam imao priliku da osetim život u Beogradu jer imamo zahtevan raspored koji ne daje mnogo slobodnog vremena. Radimo po ceo dan, ponekad i noću, da bismo bili spremni i pripremili ekipu za sve obaveze koje imamo kako bismo unapredili tim. Zato nisam video mnogo od Beograda. Na osnovu onoga što vidim na putu do hale ili iz nje, to je prelep grad, ljudi su veoma ljubazni. Srbija je tradicionalno košarkaška zemlja i način života je zaista lep, pa sam srećan sam što sam ovde s porodicom.

Što se tiče drugog dela vašeg pitanja, o podršci navijača, mislim da su naši navijači su najbolji. Oni mnogo pomažu timu i veoma je impresivno kada igramo domaće utakmice u Štark areni, a hala je puna, želimo da nas podrže. Mi uvek znamo šta moramo da uradimo – da donesemo rezultate – i mi to pokušavamo da uradimo. Daćemo i dajemo sve od sebe za uspeh tima. Roster je onakav kakav je, igrači koje imamo se žestoko bore. Ako nađemo pojačanje koji će napraviti razliku, potpisaćemo s takvim igračem, ali znate da su usred sezone dobri igrači, igrači na nivou Evrolige, pod ugovorom i veoma je teško dovesti ih sada. Mi smo ipak na tržištu za dobrog igrača koji može promeniti nešto. Navijači nas podržavaju i želimo njihovu podršku ne samo u lepim danima i posle velikih pobeda već i kada ne igramo dobro. Imaćemo loših dana, jer je to normalno, ne postoji nijedan tim koji bi bio uspešan cele sezone. Biće loših trenutaka i potrebna nam je njihova podrška i u tim trenucima, i oni to moraju da znaju. Trudimo se i vredno radimo da podignemo tim na vrhunski nivo u Srbiji, ABA ligi i Evroligi.

– Još jednom želim da vam zahvalim što ste me intervjuisali za magazin Trener. Počastvovan sam i veoma sam srećan što sam uradio ovaj intervju. Srećno svim trenerima Srbije i nadam se da ćemo se uskoro videti lično. Hvala puno – dženlmski je zaključio naš sagovornik. ●

Filip Simić

Božidar Maljković primljen u Kuću slavnih španske košarke

Predsednik Olimpijskog komiteta Srbije Božidar Maljković na svečanoj ceremoniji koja je upriličena u Sevilji primljen je u Kuću slavnih španske košarke. Maljković je jedan od najtrofejnijih evropskih trenera svih vremena, a u španskoj košarci ostavio je neizbrisiv trag vodeći četiri najveća španska kluba, Barcelonu, Real Madrid, Unikahu i Baskoniju.

Božidar Maljković je s Jugoplastikom (dva puta), Limožem i Panatinaikosom u četiri navrata bio šampion Evrope. Osim pomenutih titula evropskog prvaka, osvajao je i druge brojne klupske trofeje. Sa Barcelonom je bio najbolji u Kupu kralja (1991), sa Unikahom je osvojio Kup Radivoja Koraća (2001), dok je s Realom postao šampion Španije (2005).

Olimpijski komitet Srbije uputio je najiskreniju čestitku proslavljenom košarkaškom treneru i prvom čoveku naše kuće na još jednom izuzetnom dostignuću, ulasku u Kuću slavnih španske košarke.

- Kada su me obavestili da ću ući u Kuću slavnih španske košarke, bio sam veoma srećan što su ljudi koji vode najjaču ligu u Evropi prepoznali moj rad, zalaganje i ponašanje. Sam akt ulaska u Kuću slavnih bio je veličanstven. Sjajno je biti u društvu Paua Gasola, Luisa Skole, Dirka Novickog i drugih velikana evropske i svetske košarke. Ovo priznanje delim sa svim svojim igračima iz Barcelone, Reala, Baskonije i Unikaha. Bilo mi je veoma drago kada su me igrači koje sam trenirao u svojim govorima pominjali. Najveće priznanje za jednog trenera je da ti, i kada nisi aktuelni trener, tvoj nekadašnji igrač oda priznanje posle mnogo godina. Želim da naglasim da ovo priznanje vidim kao zajedničko za Olimpijski komitet Srbije i Košarkaški savez Srbije. U Kuću slavnih španske košarke zaslužen je ušao i Saša Danilović. Upravo je u ovome veličina ove institucije, jer nagrađuje ne samo

one koji su radili i igrali u Španiji već i ljude koji su unapredili košarku i velike igrače iz drugih zemalja - rekao je predsednik OKS Božidar Maljković.

Božidar Maljković se na ovaj način pridružio prestižnom društvu velikana evropske i svetske košarke. Među igračima koji su danas ušli u Kuću slavnih nalazi se i bivši srpski reprezentativac, a sada predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović, koji nije igrao za španske klubove, ali je ostavio dubok trag u evropskoj košarci.

Nakon briljantne trenerske karijere u Evropi, čovek koji je od 2017. godine na čelu Olimpijskog komiteta Srbije je ovako još jednom na najbolji način odigrao ulogu ambasadora naše zemlje. Olimpijski komitet Srbije je ponosan što na svom čelu ima takvu sportsku i ljudsku veličinu. ●

Izvor: Saopštenje Ivana Radovanović, PR menadžer OKS

Maljković je jedan od najtrofejnijih evropskih trenera svih vremena, a u španskoj košarci ostavio je neizbrisiv trag vodeći četiri najveća španska kluba, Barcelonu, Real Madrid, Unikahu i Baskoniju

PLAKETA „PIVA IVKOVIĆ“

Udruženje košarkaških trenera Srbije s ponosom i zadovoljstvom je primilo vest o ulasku Božidara Maljkovića u Kuću slavnih španske košarke. Podsetimo, naš legendarni trener Božo Maljković je od 2005. godine ušao u društvo besmrtnih velikana našeg udruženja. Od te godine Božidar Božo Maljković je nosilac najvišeg priznanja UKTS - nagrade za životno delo plakete „Slobodan Piva Ivković“. **M. PI.**

Timska igra je ključ

Trener London Lajonsa, a dugogodišnji trofejni kapiten Partizana, objašnjava da je u Englesku došao iz Amerike privučen velikim ambicijama kluba i da je uspeo da svoje igrače nauči da zavole da igraju zajedno, a posle toga sve je mnogo lakše

U Engleskoj sam samo nekoliko meseci i svedok sam da su hale pune. Istina, one nisu velikog kapaciteta, ali su zaista pune. Konkretno u našem slučaju, imamo halu kapaciteta 6.000 mesta i već nekoliko puta ove godine smo je rasprodali. Čak je ove sezone u toj hali oboren rekord posećenosti. Tako da su to sve činjenice koje govore o podizanju popularnosti košarke u Engleskoj

O sam puta je kao kapiten Partizana pehar pobjednika domaćeg prvenstva podizao Petar Božić. Uz to, po pet puta se u njegovim rukama našao pehar pobjednika domaćeg kupa i ABA lige. U Partizanu je počeo i svoju trenersku karijeru 2013. kao pomoćnik Duška Vujoševića. Samo dve godine kasnije postao je prvi trener ovog kluba, ali nije dugo izdržao. Početkom januara 2016. je demisionirao, a u oktobru 2017. se preselio u Ameriku. Četiri godine je bio pomoćni trener kluba Ostin Spars, koji se takmiči u G ligi, a 2021. je postavljen za prvog trenera te ekipe.

➤ *Posle šest godina boravka u Americi kako ste se odlučili da dođete u London?*

– Eh, sad. Ovo je prelep grad. Dobio sam zaista interesantnu ponudu koju je teško bilo odbiti.

➤ *To je lepo. A ima li šanse da se košarka primi u Engleskoj i kakve su posete na utakmicama?*

– Košarka ovde uzima maha. U Engleskoj sam samo nekoliko meseci i svedok sam da su hale pune. Istina, one nisu velikog kapaciteta, ali su zaista pune. Konkretno u našem slučaju, imamo halu kapaciteta 6.000 mesta i već nekoliko puta ove godine smo je rasprodali. Čak je ove sezone u toj hali oboren rekord posećenosti. Tako da su to sve činjenice koje govore o podizanju popularnosti košarke u Engleskoj.

➤ *Vaši London Lajonsi sjajno guraju u Evrokupu. Dok razgovaramo, vaš tim je drugi u grupi A. Da li ste očekivali tako nešto kad ste videli roster svog tima na početku sezone?*

– Da budem iskren – nisam. Ali sam se nadao i verovao. U ovaj klub me je pre svega privukla ambicija, velika

ambicija vodećih ljudi, i otprilike u tom smislu su sastavljali tim za ovu sezonu. Jedna od stvari koje sada radimo je da ne planiramo ništa daleko, u nekoj budućnosti, nego idemo od utakmice do utakmice. Do sada to ide dobro, vrlo smo zadovoljni.

➤ *Ko je vođa tima iz Londona, da li je to Gabrijel Olaseni, sjajni centar?*

– Sve te sjajne partije je pružio ne samo on nego i ostali igrači. Ono što smo od početka pokušali, i vidim da smo uspeali, to je da oni vole da igraju zajedno. Vole i da provode vreme zajedno i to se vidi na terenu. Tako se u toj timskoj igri Olaseni istakne u nekim momentima, ali ima tu i drugih igrača. Timska igra je ključ, ona i Olaseniju obezbeđuje više šuteva na utakmicama. Ali u istim ulogama su i Met Morgan, i Konor Morgan, i Džordan Tejlor, zatim Sem Dekler, koji tek sad počinje da igra posle operavka od teške povrede... Kompaktan smko tim koji voli da igra zajedno.

➤ *Sve češće se govori da će uskoro, možda već sledeće godine, A licencu Evrolige dobiti London, Pariz i Dubai. Da li je to realno ili je možda ipak prerano?*

– Biću iskren: to su priče koje kruže po košarkaškoj javnosti, a ja zaista ne znam koji je biznis i strategijski plan Evrolige što se širenja tiče. Ono što znam jeste da su sva tri grada velika marketinška tržišta i imaju kapacitet za evroligaške timove. Naravno, kvalitet tima, stabilnost kluba i popularnost košarke u tim sredinama su izuzetno bitni. Tako da ćemo videti šta će biti. I kad će biti.

➤ *Trener ste od 2013, kad ste prestali da igrate košarku. Da li imate trenerskog uzora, od koga ste učili i od koga ste najviše naučili?*

– Imao sam sreće kao igrač u svojoj karijeri da budem pored sjajnih trenera, takođe i kasnije kao trener. Definitivno mogu da kažem da sam od svih njih pomalo uzimao neke stvari, usvajao ih. I to pokušavam da na neki svoj način sprovedem na terenu, u praksi.

► **Da li ste definitivno završili svoju američku priču ili ima šanse da se tamo vratite?**

– Naravno da ima šanse. Moja porodica i ja smo zaišta uživali u Americi, imamo mnogo prijatelja tamo, no-simo lepa iskustva, ja lično s posla, vezano za košarku. Ukoliko dođe prava prilika i prava sredina – što da ne?

► **Posle Igora Kokoškova, Srbija ima i drugog glavnog trenera u NBA. To je Darko Rajaković u Toronto Reptorsima. Da li ste ga upoznali i šta mislite, hoće li uspeli da se nametne kao trener na duži period?**

– Naravno da znam Darka, on je moj prijatelj. Sjajan je stručnjak i još bolji čovek. Nije njemu došla prilika, on ju je u potpunosti zaslužio. Nezvanično, čuo sam da su Toronto Reptorsi prošlog leta napravili detaljnu i opširnu potragu za trenerom. Darko je tu izdominirao i to je samo mali deo onog šta on može. Želim mu svu sreću, uspeh i da pokaže šta zna već ove sezone.

► **Na kraju, maštate li da se jednog dana vratite i radite u Srbiji, i ako biste bili u mogućnosti da birate, gde biste voleli da budete trener?**

– Sigurno ću se vratiti u Srbiju, to je moja kuća. Partizan je klub koji volim i za koji navijam. A da li će biti jednog dana nešto vezano za klupsu košarku, ili za savez, ili za nešto treće, ne znam. Za sada idem od godine do godine i videću gde će me karijera odvesti. ●

A. Ostojić

Svi naši treneri u evropskim kupovima

U sezoni koja je skoro na polovini u evropskim kup takmičenjima (Evroliga, Evrokup, FIBA Liga šampiona i FIBA Evrokup) rade čak 23 naša trenera. U taj broj nismo računali ljude koji su u stručnim štabovima Partizana i Crvene zvezde.

Evo tog kompletnog spiska:

● Evroliga

Monako – Saša Obradović (glavni trener), Mirko Ocočoljić i Uroš Dragičević (pomoćnici)

Armani – Milan Tomić (pomoćnik)

Bajern – Đorđe Adžić i Mihajlo Mitić (pomoćnici)

● Evrokup

Lijetkabelis – Nenad Čanak (glavni trener)

Beşiktaş – Dušan Alimpijević (glavni trener),

Marko Sekulić (kondicioni trener)

London Lajons – Petar Božić (glavni trener)

● FIBA Liga šampiona

Sombathelj – Miloš Konakov (glavni trener),

Đorđe Ilić (pomoćnik)

Galatasaray – Nikola Birač (pomoćnik)

Hapoel Jerusalem – Aleksandar Džikić (glavni trener)

Filip Mihajlović (kondicioni trener)

Igokea – Vladimir Jovanović (glavni trener),

Marko Cvetković i Miodrag Dinić (pomoćnici)

Bon – Marko Stanković (pomoćnik)

● FIBA Evrokup

Oradea – Radovan Marković (pomoćnik)

Brindizi – Dragan Šakota (glavni trener)

Kada je Stevan Mijović sa 19 godina prvi put seo na trenersku klupu, onda se moglo očekivati da sa 30 leta dobije priliku da vodi tim u ABA ligi. U smiraj 2023. godine mladi stručnjak ubrao je plodove svog dugogodišnjeg i predanog rada i postao trener FMP-a

UKTS RADI ODLIČAN POSAO

Za svakog trenera, posebno mladog, bitan je momenat edukacije. Mijović navodi da UKTS radi odličan posao i da je uvek na usluzi struci.

– Moram da pohvalim UKTS, pre svega Strahinju Vasiljevića, koji radi vrhunski posao i maksimalno se trudi da nam pomogne i da nam pruži što više materijala u svakom smislu. Nevezano za Kliniku i Trenerske dane. Stvarno mislim da Udruženje i on rade sve što je moguće. Smatram da svaki trener koji želi da uči može da dođe do saznanja i materijala, a UKTS je uvek otvoren za saradnju – naveo je 30-godišnji trener.

Radom do ABA lige

Put ka Železniku i regionalnoj ligi trasirao je odličnim sezonama u Košarkaškoj ligi Srbiji, najpre u Kolubari iz Lazarevca, a potom i u kragujevačkom Radničkom.

– Sve je bilo iznenada, prvo je bio neki šok, ali nijednog trenutka nisam imao dilemu da treba da prihvatim poziv, da osetim, da vidim, da probam, jer znam da će mi dati potpuno poverenje i pomoći u svemu kao što su uradili prvi put. Imam poverenje u te ljude, znam šta su učinili za mene i mnogo je lakše kada s tim ulazite u posao – počinje priču Stevan Mijović.

Tim iz Lazarevca je u sezoni 2021/22. uspeo da sačuva u KLS, ali je već u narednoj prihvatio veliki izazov. Tada je u svom rodnom Kragujevcu preuzeo Radnički, s kojim je osvojio Drugu mušku ligu Srbije i ekspresno vratio Šumadince u prvi rang takmičenja, gde su ove sezone imali odličan start.

– Jeste bilo niotkuda, nisam očekivao. Desilo se na prepad. Mislim da su ljudi iz FMP, kluba gde sam na neki način i počeo trenersku karijeru, osetili da treba da me vrate zbog mojih dobrih rezultata – rekao je Mijović. – Pred nama predstoji dug put, a opet, nemamo ni mnogo vremena, jer nam idu utakmice koje su bitne i moramo što pre da se uklopimo da bismo došli do nekog rezultata – jasan je mladi trener.

Da bi došao do ove pozicije, jedan od najmlađih trenera u ABA ligi, momak rođen u Kragujevcu, morao je od 2012. godine da prođe sadržajan razvojni put. Prvo da prihvati činjenicu da u igračkom smislu ne može da dostigne željene visine.

– U mom rodnom gradu Kragujevcu prošao sam sve selekcije Radničkog i u svakoj sam čak bio kapiten, bio sam jako ambiciozan i vredan. Međutim, u juniorima su me snagom stigli ostali igrači. Nakon toga, to nije bi-

lo to i video sam da jednostavno nisam za neke najviše moguće domete. Moj trener u tom trenutku Nikola Marković pomogao mi je za taj korak, koji je bio težak – objašnjava Mijović.

Još kao student Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje radio je kao trener u KK Crvena zvezda, gde je imao priliku da vodi sve mlađe kategorije. Sa ekipom Zvezdinih kadeta bio je šampion Srbije 2012/13, naredne sezone je osvojio juniorsku Evroligu, a 2014/15. bio je juniorski šampion zemlje. Posle pet godina provedenih u taboru crveno-belih, 2017. godine postao je trener juniorske ekipe Dinamika.

Strpljivo je čekao svoju šansu da zasija i na malo većoj košarkaškoj pozornici, u vremenu kada je mladom čoveku teško da dobije priliku i poverenje za dokazivanje.

– Mislim da sam tu šansu i zaslužio svojim radom i posvećenošću. U Crvenu zvezdu sam došao kao student, bukvalno sam volontirao i bio sa strane, gledao, učio. Ljudi koji su bili oko mene su mi mnogo pomogli. To su treneri Vanja Guša, Aleksandar Glišić i Slobodan Klipa, koji su me prihvatili kao svoje dete. Bili su moji učitelji i uvek su bili tu za mene. Zahvalan im za sve to, jer bez njihovog poverenja ne bih ni dobio šansu da posle uzmem i kadete i da budem tu i s juniorskom ekipom – kaže Mijović.

– Kao vrlo mlad sam dobio šansu da budem prvi trener kadeta, što nije mala stvar, ni za CV, ni za karijeru. Posle toga, prve seniorske korake napravio sam u Dinamiku, pre nego što sam se vratio u Radnički, gde sam zadobio poverenje. Ključ što sam bio pozvan da dođem u Kragujevac jeste to što sam Kragujevacanin, mlad trener, koji je te sezone ostavio Kolubaru u KLS. Mislim da je to bitan detalj, kojim sam pokazao da imam perspektivu i da mogu da rastem i da radim na tom nivou. U Kolubari je bila moja prva seniorska sezona u KLS i njima zahvaljujem, jer je to bio težak korak da tako mladom treneru daju ekipu i šansu u KLS. To je velika hrabrost. Mogu da kažem da su me istrpeli, da su izdržali, imali smo i probleme i poraze, ali sve smo to zajedno izgurali i ta sezona mi mnogo znači.

Mijović je u Radničkom imao ekipu koja je sačinjena od mladih igrača, ali i iskusnih košarkaša, koji su stariji od njega, a obajsnio nam je kako izgleda uspostavljanje autoriteta u takvim situacijama.

Osim iskustva vođenja ekipa u KLS, sada i u ABA, Mijović može da se pohvali da je bio deo stručnog štaba juniorske reprezentacije Srbije.

– Uz mnoge trenere, veoma bitan čovek u mojoj karijeri do sada jeste Vlada Đokić. To je čovek s kojim sam proveo možda i najviše vremena kao pomoćnik u Dinamiku, a posle u reprezentaciji tri godine. Uz njega sam mnogo naučio na seniorskom planu. Naravno, svima je nama želja da budemo i selektori. Imao sam sreće da smo uzeli treće mesto na juniorskom EP u Turskoj 2022. godine. Nema lepšeg osećaja od toga da se popnete na postolje i pevate svoju himnu s medaljom oko vrata. Naravno da su ambicije i želje da u jednom trenutkom postanem selektor i da, bože zdravlja, uspemo da osvojimo medalju na bilo kom nivou – zaključio je Stevan Mijović.

D. Popović

Iako ima samo 31 godinu, Lazar Spasić već broji sedmu sezonu na mestu glavnog trenera u Košarkaškoj ligi Srbije

KLS idealna za mlade trenere

Mladi trener, koji je u dosadašnjoj karijeri prikupljao znanje od Igora Kokoškova, Dejana Milojevića, na koledžima Severna Karolina i Sent Džouns, ali u NBA ligašima Njujork Niksima i Čikago Bulsima, ove sezone sedi na kupi ekipe Vršca.

Spasić je prethodne tri i po godine uspešno vodio leskovačko Zdravlje.

– Kao mlad trener sa iskustvom, jer iza mene stoji nešto, dobio sam priliku u Vršcu, a to je u ovom momentu idealna sredina za mene. Isto tako mislim da je KLS idealna za mlade trenere i mlade igrače. U KLS imaš borbu za ABA 2 ligu i borbu za opstanak, koja je osnova svim klubovima sem ovih koji trenutno igraju durgu ABA ligu.

– Ono na čemu sam radio van te moje lepe priče u Leskovcu i početka ove priče u Vršcu, jeste da sam se bavio malo psihologijom i komunikologijom. Neki osnovni, možda i najvažniji cilj trenera je da svoje igrače, koliko god ih ima, 12 ili 15, proba da ih uvede u svoju percepciju.

Trener koji je pre Vršca i Zdravlja vodio zemunsku Mladost i Rtanj ističe da je kvalitet KLS ove sezone na višem nivou nego lani.

– Kad sam ulazio u KLS, pre sedam-osam godina, bila je situacija da imamo tri stabilne ekipe i 13-14 nestabilnih timova. U ovom trenutku je to dijametralno, imamo možda jednu ili dve nestabilne ekipe, a svi ostali su stabilni i imaju svoju ambiciju – kaže Spasić.

– Mi smo imali, neću reći sreću, već i kvalitet igre da smo dobili i Vojvodinu i Zlatibor kod kuće i pokazali neku ozbiljnost u tom pogledu i ambiciju. Naš primarni cilj je

bio da napravimo što konkurentniju ekipu i da gradimo neki DNK tima kakav bismo želeli da bude u perspektivi. Kad se bude prepoznalo da imamo veći izbor igrača koje možemo da dovedemo, jer će i menadžer igrača videti da je u klub u Vršac zdrava priča i da ti igrači s tim timom napreduju, lakše će moći da planiraju klub u nekim narednim sezonama – zaključio je Lazar Spasić. ●

D. Popović

MUTA MI ULEPŠAO ŽIVOT

Rođeni Zaječarac u Vršcu ima i podršku iskusnog kolege, legendarnog Miroslava Mute Nikolića, koji je rado prihvatio da bude mentor i savetnik mladom treneru.

– Meni je Muta u svakom smislu ulepšao i promenio život u pozitivnom smislu, jer ne propušta da mi sugerise za bilo koju grešku. Na taj način me čini boljim trenerom. S njim komuniciram na dnevnom nivou više puta i svakodnevno prolazimo kroz određene stvari – kaže Spasić.

Izdvojio sam sedam najvažnijih fundamentalnih principa koji se prenose kroz sve nivoe košarke i uvek insistiram na tome u svom radu. Opet ne zavise od toga da li pričamo o momcima, devojkama i nivoima takmičenja. Uzeo sam to od čuvenog trenera Dejvidsona Boba Makilopa, koji je najpoznatiji po tome što je bio trener Stefa Karija

Napadačka filozofija u današnjoj NBA ligi

Moji košarkaški koreni potiču iz koledž košarke i tokom čitave karijere sam naučio da nije bitno da li govorimo o Francuskoj, SAD, NBA, Partizanu, srednjoj školi. Svuda su najvažnije osnove igre koje mogu da se prenese na bilo koji nivo košarke. Potrudću se da vam te osnove prikažem u predavanju. Detalji su toliko važni da ako ne radite na njima, imaćete problem i sve ove ostale napredne stvari neće funkcionisati bez zdravih osnova. Ne možete da preskačete korake u razvoju i da očekujete pozitivan ishod.

Zato sam izdvojio sedam najvažnijih fundamentalnih principa koji se prenose kroz sve nivoe košarke i uvek insistiram na tome u svom radu. Opet, ponavljam, ne zavise od toga da li pričamo o momcima, devojkama i nivoima takmičenja. Uzeo sam to od čuvenog trenera Dejvidsona Boba Makilopa, koji je najpoznatiji po tome što je bio trener Stefa Karija.

Kada sam počinjao da radim u Torontu, imali smo mladu ekipu i veliki put je bio pred nama. U prvoj sezoni smo ostvarili 23 pobeđe, a u mojoj poslednjoj na klupi, nakon primene ovih sedam principa, čak 59.

Prvi princip je VIDETI. Izuzetno je važno da igrači mogu da vide situaciju na terenu, da prepoznaju odbranu, da vide gde su im saigrači i da u suštini vide igru. Prvo što treba da znaju je da vide obruč, jer kad vide obruč, vide sve ostalo na terenu.

Drugi princip je PRIČA. Ako uspete da naterate svoju ekipu da priča, napravite veliki posao kao treneri. Ne znam šta je to s današnjom generacijom, ne znam šta je sa igračima. Jednostavno ne vole da pričaju. Znam kako je u NBA, tri godine sam radio s mladim timom i jedna od stvari koja mi je bila najteža jeste da ih naučim da pričaju. Bez prave komunikacije, posebno u odbrani, ako na primer ne damo informaciju s koje strane dolazi blok i kako da branimo, nećemo odbraniti taj posed.

Treći princip je sposobnost da deluješ i da fintiraš, da umeš da budeš glumac koji zna kako da na pravi način proda potez protivniku. Ako hoću da idem na backdoor, moram prvo da ubedim odbranu da ću da idem na frontdoor.

Četvrti princip je stav i to sam naučio najviše od Breda Stivena. Stav mora da bude takav da su kolena uvek savijena, ali da se takođe pokaže i dužina, ispruže ruke i omogući smetanje napadu. Svi njegovi igrači, dok se vraćaju u odbranu, postavljaju se u stavu.

Sve je u detaljima. Jedna stvar za koju sam jako zahtevan je dodavanje iz driblinga. Kada igrač napada obruč i probija, ne želim da dodaje loptu jednom rukom iz driblinga, jer je to pas koji mogu da izvedu samo četiri-pet igrača na svetu. Moje pravilo je da se igrač zaustavi, uhvati loptu sa dve ruke i doda jednom, ali da to uradi tako što će se uspraviti i odraziti uvis, nikako u daljinu, jer to automatski dovodi do opasnosti od pravljenja faula u napadu na postavljenoj odbrani. Glavni razlog zašto ne volim da igrači

dodaju loptu jednom rukom direktno iz driblinga jeste taj što je ta radnja nepovratna. Kada igrač uhvati loptu sa obe ruke, ukoliko dođe do zatvaranja linije za dodavanje iz bilo kog razloga, igrač može da se predomisli, zaustavi, ispivota i donese novu odluku. Kada ruka krene direktno iz driblinga, više nema zaustavljanja i ako se dodavanje zatvori, lopta u najboljem slučaju završava u autu.

Sledeći princip koji je bitan jeste kontakt. Košarka je sport s kontaktom i što pre naučite igrače da tu činjenicu obgrle, umesto da se bore protiv nje, pre ćete biti uspešniji. Igrači moraju da zavole kontakt, da nađu način da uživaju u istom. da postavljaju jake blokade, ostvare kontakt kada grade koš. Majami Hit je sigurno najbolji primer ove filozofije. Goran Dragić je nalazio načine da incira kontakt kao napadač tako što te udara loptom dok probija i prosto nije postojao odgovarajući presedan po kom bi sudije znale šta uopšte da rade u takvim slučajevima.

Poslednji princip je finiše. Koliko puta ćete videti da igrač koji je probio prvu liniju, dodao loptu, ostane u mestu. Moje pravilo je da igrači moraju da se kreću, a pre svega da nakon tog pasa idu suprotno od lopte, jer ako to ne uradi, neće biti dovoljno prostora u napadu za ekipu da iskreira povoljnu situaciju.

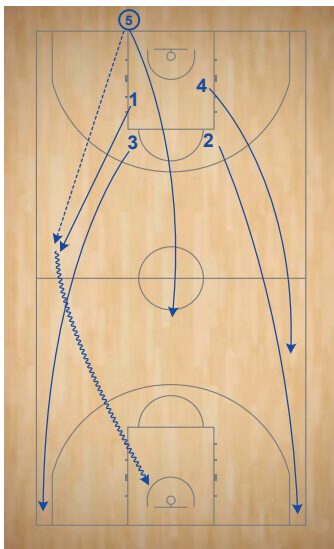
Tako da ponovim, sedam najvažnijih osnova su:

1. Videti
2. Pričati
3. Delovati/odglumiti
4. Stav
5. Detalji
6. Kontakt
7. Finiš

Ako naterate igrače da usvoje ove stvari, bićete uspešni na svakom nivou. Morate da shvatite da smo kao treneri pre svega prodavci i da moramo da ubedimo igrače u ono što radimo, posebno kada pričamo o veteranima. Čak i kada ste radili godinu dana sa određenom grupom igrača, morate ponovo da im prodate to što radite kako bi oni to u potpunosti usvojili.

Pošto je tema pre svega napadačka, ističu se četiri najvažnije stvari kako bismo mogli da budemo uspešni na najefikasniji mogući način. Prva stvar koju treba da uspostavimo je tempo u kom igramo.

Želimo da pređemo polovinu terena, a da je na satu 21 sekund do kraja. Želimo da igramo 75+ poseda po utakmici u kojima smo preneli loptu u napadačko polje za te tri sekunde. Razlog je više nego prost. Želimo da obezbedimo sebi dovoljno vremena da postavimo napad jer ćemo u suprotnom ući u veliki problem sa organizacijom i napadačkim protokom. To mnogima izgleda kao prebrz tempo bez mnogo odgovornosti, ali to nije slučaj. Mi samo pokušavamo da maksimizujemo šanse da odigramo napad tako da stvorimo višak, a da ne uđemo u tesnac sa vremenom. Želimo da stvorimo tempo tako što ćemo prvi pas da tražimo što je moguće dalje

DIJAGRAM 1

od lopte, iliti što bliže centru, dokle god nam je to omogućeno povlačenjem odbrane. Želimo da napadnemo tempom pre nego što se odbrana postavi. Želimo da ih napadnemo dok se vraćaju u tranziciji i želimo da napadnemo koš (dijagram 1).

Ne želimo da se oslanjamo previše na postavljajne napada u tranzicionoj igri jer se to lako čita. Danas svi mogu relativno lako da se informišu o akcijama, igri, tendencijama i da se u potpunosti prilagode. Zato trener treba da se koncentriše na učenje igrača kako da čitaju situacije i reaguju u trenutku na situaciju koja je ispred njih instinktivno. Od trenutka kada smo prestali da konvencionalno pozivamo akcije, skočili smo sa 18. mesta po efikasnosti u NBA na peto.

Mnogi treneri vežbaju poziciono na pola terena, a mi uvek gledamo da radimo preko celog terena što je više moguće kako bismo se na najbolji način pripremili za pravi takmičarski intenzitet. Nakon što smo obezbedili tempo brzim i dalekim izbacivanjem lopte, gledamo kako da obezbedimo prostor, ili spejsing, što nam je drugi važan element kada govorimo o efikasnom napadu. U skladu s tim, postoji pet najvažnijih tačaka na terenu koje označavam sa X. To su pozicije kornera, 60 stepeni sa strane i pozicija „dankera“ ili zakucavača, za kog mi je najvažnije da se ne nalazi u liniji s tablom, već da se kreće iza nje, gotovo na liniji auta, ali da je ne pređe jer, u suprotnom, po NBA pravilima neće moći da se reaktivira u napadu (dijagram 2).

Važna tehnička stvar je kako dodajemo loptu. Ponavljam, hvatanje sa dve ruke, izbačaj sa jednom i, što je najvažnije, bez napredovanja ili skoka napred, već se pritom odsudnom trenutku igrač podiže uvis i baca pas. Kada izađemo iz organizovane pozicije prodorom, ulazimo u sistem pomeranja igrača koji nazivamo prodor, pas, prebačaj lopte (dijagram 3). Igrač iz kornera ide na skok ako ne postignemo poene, i opet lopta ide prebačajem na drugu stranu i taj šut za tri poena nazivamo bodež jer specifično teško opterećuje protivnika i deluje izuzetno povoljno za napad. Jednostavno lomi volju ekipe koja je potencijalno dobro odbranila, ostavila skok nebranjen i još biva kažnjena ubačenom trojkom. Što se skoka u napadu tiče, igrač iz kornera ne treba da se zaleće direktno na obruč, nego kružnim kretanjem preko lakta iz dva razloga. Prvi je vraćanje u defanzivnu tranziciju jer je u suprotnom to neostvarivo, a drugi razlog je što se veliki broj lopti odbija baš u tom području i okolini lakta.

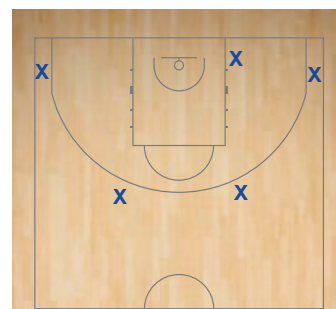
Treća stvar koju želimo jeste da dodirnemo reket. Mi to zovemo dodir kutije, i to po mogućstvu donjeg dela. Želimo da probijamo što je dublje moguće i da odatle kreiramo kako za sebe, tako i za druge, ali uvek agresivno po koš. U sledećoj vežbi cilj je da ostvarimo dva dodira reketa i da se tom prilikom igrači konstantno pomeraju i omogućavaju dovoljno prostora jedni drugima

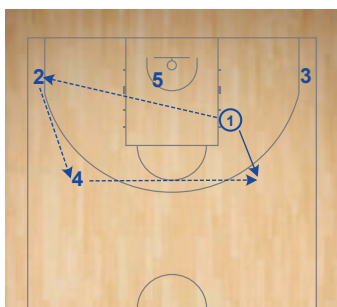
(dijagram 4-1). Važan detalj je da igrač koji je inicijalno ostvario prodor u reket ne gleda kako da se tačno vrati u poziciju u kojoj je bio, jer je taj oblik kretanja neefikasan, već da se okrene ka korneru i istrči, a da se igrač iz kornera samo pomeri na njegovo mesto (dijagram 4-2).

Četvrta stvar je kvalitet šuta i s tim u vezi ću da vam predočim neke brojeve iz NBA lige. U 1990. godini broj šuteva za tri poena po utakmici je bio 12, dve hiljaditih 16, 2010-ih 20, a 2016. 32, da bi prošle sezone najbolji tim u NBA šutirao 43 trojke po utakmici. Treba biti pametan i iskoristiti to i druge moderne analitičke podatke kako bismo usavršili naš napad. Tako smo došli do pet najefikasnijih šuteva koji ekipe pogađaju s najvišim procentom uspešnosti (dijagram 5).

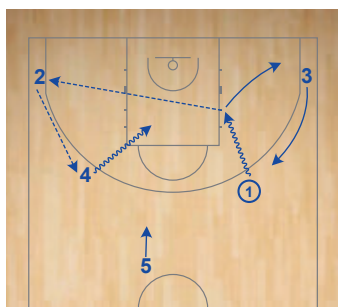
1. polaganje (1,41 poen po posedu)
  2. slobodna bacanja (1,56 ppp)
  3. korner trojka (1,06 ppp)
  4. 45 stepeni trojka (1,04 ppp)
  5. dvojka iz reketa (0,99 ppp)
- Najgori šut je dvojka van reketa. (0,86 ppp)

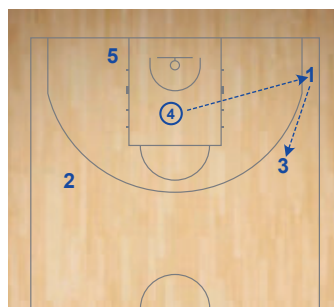
DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4-1

DIJAGRAM 4-2

DIJAGRAM 5

Teško je ubediti igrača da nekada, kada je sam, postoji dobar razlog zašto treba da preskoči taj šut i pronađe bolju poziciju za sebe i ekipu. Važan nam je kvalitet šuta jer hijerarhijski želimo da prema efikasnosti koristimo šuteve.

Teško je ubediti igrača da nekada, kada je sam, postoji dobar razlog zašto treba da preskoči taj šut i pronađe bolju poziciju za sebe i ekipu. Važan nam je kvalitet šuta jer hijerarhijski želimo da prema efikasnosti koristimo šuteve.

Napad koji sam preuzeo od Dona Nelsona sa uzastopnim pikovima u ranoj fazi zove se 77, a ni sam ne znam zašto tačno. Osnovna postavka u kom krilni centar postavlja prvu blokadu i otvara se u pop, a sledeća blokada dolazi od igrača na poziciji centra (dijagram 6-1). Ne želimo da oba bloka budu u istom nivou zato što će odbrana u najvećem broju slučajeva na prvi pik da reaguje tako što će braniti ispod i onda će na drugom piku, koji se nalazi u toj visini, da se zakuca u blok i tako omogućiti igraču s loptom da maksimalno eksploatiše datu situaciju. Odatle može da se otvori veliki broj opcija,

a nama je najzanimljivija ona u kojoj nakon uzastopnih blokada plejmejker dodaje loptu do krilnog centra, koji ulazi u uručenje s krilom, koje odmah vraća loptu do plejmejкера, što je jasan signal za centra da se popne i napravi još jedan blok iz kojeg se sada već po pravilu stvara željeni višak (dijagram 6-2).

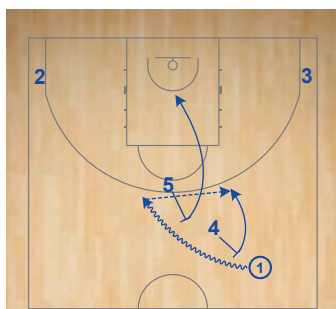
Još jedan zanimljiv dodatak može da bude varijanta, španskog pika gde nakon početka 77 krilni igrači menjaju strane, ali bek se zaustavlja u visini penala kako bi napravio blok za rol centra koji sledi (dijagram 6-3).

Bazični koncept iz kojeg volimo da tražimo rane situacije za prodor, izlazni pas i prebačaj se igra tako što su ponovo svi igrači u širini, bek i krilo na suprotnoj strani od plejmejкера koji tek prelazi u napadačko polje, krilni centar je u produžetku u korneru, a centar dotrčava i odmah odlazi u kontrablok za beka koji se otvara ka košu i u zaletu dobija pas, nakon čega rešava ili samostalno ili izbacuje pas na jednu ili drugu stranu kao okidač za novi prodor, pas i prebačaj lopte (dijagram 7-1). Iz iste postavke smo igrali i varijacije, a jedna od njih je „snap“ opcija, koja je ništa drugo nego dodir lopte beka i odmah vraćanje plejmejkeru uz razmenu mesta s krilnim centrom tako što bek odlazi u korner, a krilni centar se penje (dijagram 7-2). Može se igrati i „ghost“ blok beka koji nakon blokade od centra kreće ka plejmejkeru kao da će da napravi blok, ali umesto toga samo protrčava ispred i tako stvara konfuziju kod odbrane (dijagram 7-3).

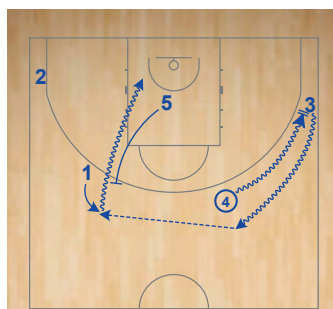
Slična je ideja, ali nešto drugačiji raspored kada u ovu kretnju želimo da uđemo iz „stagger“ blokade na strani. Sada su na suprotnoj strani krilni centar i krilo, bek u produžetku plejmejkerove strane u korneru, a centar ponovo dotrčava. Krilni centar pravi prvu, a centar drugu blokadu i naravno krilo dalje čita šta je otvoreno i da li može da porentira ili proigrava pasom dalje (dijagram 8-1).

Kao i kod prethodno opisane kretnje, i ovde imamo „snap“ opciju, gde krilo uz dodir samo vraća loptu plejmejkeru i nastavlja kretnju dalje, a plejmejker ulazi u pik end rol sa centrom (dijagram 8-2).

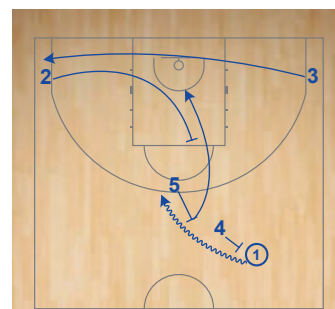
Zatim sledi najkomplicovanija kretnja, a razlika je u tome što krilo nakon korišćenja prve blokade od strane

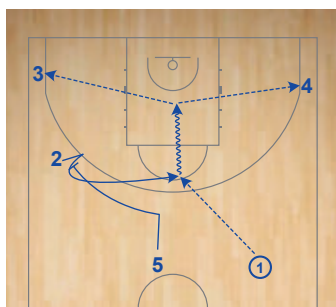
DIJAGRAM 6-1

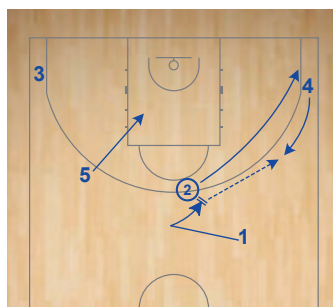
DIJAGRAM 6-2

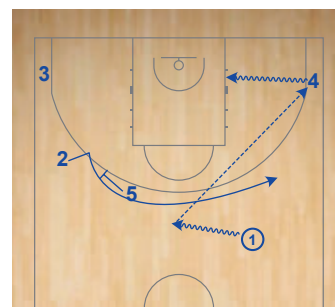
DIJAGRAM 6-3

DIJAGRAM 7-1

DIJAGRAM 7-2

DIJAGRAM 7-3

krilnog centra zavrće nazad, a krilni centar dobija blokadu od centra, nakon čega ulazi u „snap“ minijaturu i razmenjuje mesto s bekom dok za to vreme plejmejker ponovo ulazi u pik end rol sa centrom (dijagram 8-3).

Ukoliko imate izrazito kvalitetnog napadača na poziciji krilnog centra, sledeći ulaz u napad vam može biti od koristi. Bek i krilo su u kornerima, a centar na poziciji „dunkera“. Plejmejker nakon prenosa lopta zavrće ka sredini, gde naleće krilni centar i u punom trku dobija uručenje koje pokušava da iskoristi za završnicu (dijagram 9-1). Kada ne može da izvuče samostalnu završnicu i odbrana pokrije takav prodor, to je signal da uđe u uručenje s bekom koji može da šutne ili probije do kraja (dijagram 9-2). Ako ni nakon tog uručjenja nema jasnog viška, dodaje loptu plejmejkeru na suprotnih 60 stepeni koji ulazi u pik end rol sa centrom (dijagram 9-3).

Za kraj sam ostavio jedan napad koji može da se koristi protiv odbrane čovek na čoveka, ali je primarno dizajniran za zonu, nevažno da li se radi o 2-3 ili nekoj drugoj. Plejmejker se nalazi na 45 stepeni, centar na laktu iste strane terena, a krilni centar na sredini. Bek i krilo su na suprotnoj strani i tu čekaju dalji razvoj situacije. U kretnju se ulazi pasom na krilnog centra, koji odmah vraća bumerang, što tera centra da dođe u pik, a krilni centar istrčava na suprotnu stranu. Glavno dešavanje jeste promena strane beka i krila koji kružnom kretnjom jedan za drugim popunjavaju mesta sada već na strani plejmejкера i tako preopterećuju zonu koja može da pokrije jednog od njih dvojice, ali korner ostaje sam (dijagram 10-1). Ista stvar može da se igra i iz bočnog auta (dijagram 10-2).

Treba istaći i jednu važnu opciju kada govorimo o korišćenju pika i odbijanju pika. Odbijanje je efikasnije protiv „switcha“, posebno kada igraju mali-mali, jer je teško za odbranu da se privikne na tu brzinu i odvajanje od igrača. to mora mnogo da se vežba, ali moože da bude veoma nezgodno za odbranu.

Za kraj želim da istaknem da ste vi treneri verovatno najvažniji ljudi u životima igrača. Imamo veliku odgovor-

nost da budemo primer i da budemo uzor. Toliko je važno da se svi osećaju kao porodica i jedna stvar koju možete pitati bilo kog igrača kog sam trenirao od najboljeg u ekipi do petnaestog da li se ja prema njima ponašam isto. Od trenera Džordža Karla sam naučio da jednostavno ne možete uvek biti prestrogi prema igračima i terati ih na silu da nešto rade. Mora da postoji balans, a trener Karl me je naučio da ne smete više od šest puta godišnje izgubiti razum. Kada kažem izgubiti razum, mislim na to da poludite, bacite tablu, udarite šakom o sto. Jednom se desilo da u prisustvu Kevina Garneta polupam ceo sto za ručavanje i da Kevin aplaudira i kaže: „Svaka čast, treneru“, ali opet, to ne smete često da radite. Mora da postoji ravnoteža između mekšeg i čvršćeg pristupa.

Pomogao sam mnogim mladim ljudima u NBA tako što su napredovali i igrali dobro pa zaradili ozbiljan novac u karijeri. To je jednostavno partnerstvo u okviru kog dobijamo i jedni i drugi. Ukoliko oni meni dobrim partijama pomognu da pobeđujem u utakmicama, ja mogu njima da pomognem da dobiju ono što žele, nevažno da li se radi o većem ugovoru ili stipendiji za koledž.

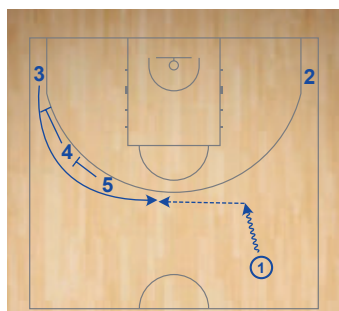
Šta god da je dogovor, mora se pokazati igračima da ti je stalo. Njih ne zanima koliko trener zna dok ne budu sigurni da mu je stalo do njih kao osoba i kao igrača. Tek kada se uspostavi taj odnos, možemo da pričamo o potpunom usvajanju trenerskih ideja.

Držati ih odgovornim za svoja dela nikako ne isključuje brigu i pažnju. Trener treba da bude uzor koji će im pomoći da ostvare svoje ciljeve u životu.

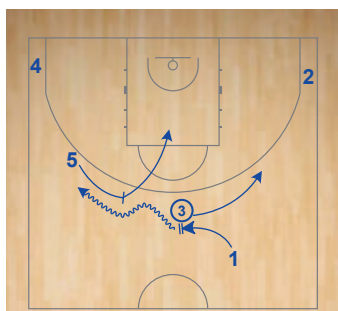
Bio sam koordinator odbrane u Dalasu one godine kada smo osvojili NBA šampionat i mislim da je priprema za Dvejna Vejda i Lebrona Džejmsa bila nešto moguće i da je vodila u neprospavane noći. Sudbina trenera je takva da nikada nije siguran. Dobićemo otkaz, nećemo pobediti uvek i to je jednostavno tako. Kada smo osvojili NBA prsten, bili smo autsajderi u svakoj seriji, bilo da je to bilo protiv Portlanda, Lejkersa, Oklahome ili Majamija, niko nam nije davao promil šanse da pobedimo, ali smo to uradili zajedništvom. ●

Priredio: Miloš Vujaković, viši košarkaški trener

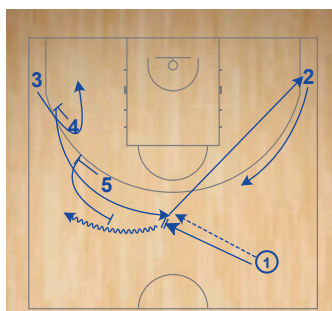
Za kraj želim da istaknem da ste vi treneri verovatno najvažniji ljudi u životima igrača. Imamo veliku odgovornost da budemo primer i da budemo uzor. Toliko je važno da se svi osećaju kao porodica i jedna stvar koju možete pitati bilo kog igrača kog sam trenirao od najboljeg u ekipi do petnaestog da li se ja prema njima ponašam isto

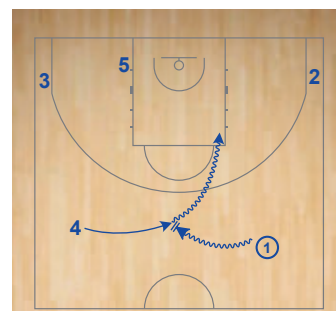
DIJAGRAM 8-1

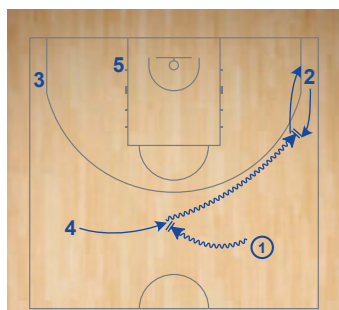
DIJAGRAM 8-2

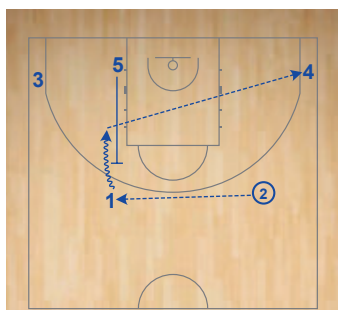
DIJAGRAM 8-3

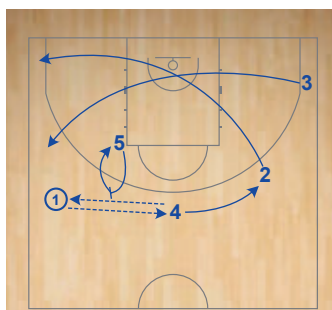
DIJAGRAM 9-1

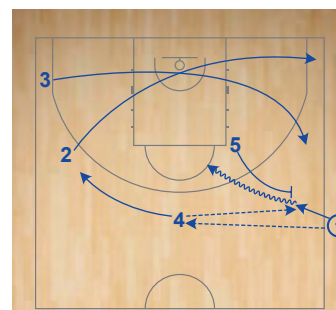
DIJAGRAM 9-2

DIJAGRAM 9-3

DIJAGRAM 10-1

DIJAGRAM 10-2

Kao što verujem da ste više nego svesni, najbolji igrač na svetu u korišćenju kratkog rola je Nikola Jokić. Razlog je njegova sposobnost da posmatra situaciju pre nego što uhvati loptu i zato što zna šta može da se desi kada dođe do poseda i to mu daje priliku da predvidi i donese najbolju moguću odluku za ekipu

Kratki rol i kontinuitet čitanja odbrane

Tema kojom ćemo se baviti je napad iz kratkog rola kroz prizmu pozicionog napada i prikazaćemo taj segment košarkaške igre koji sve više dobija na popularnosti unutar pravih akcija koje koristimo. Do kratkog rola možemo doći direktno, ali i izvedeno iz drugačijeg uvoda u akciju. Prva varijanta koju ćemo da prođemo je i najprostija i najznačajnija, jer je centralni pik s raširenim bokovima danas vrlo često u upotrebi u pozicionom napadu ekipa na svim nivoima. Prikazaćemo i druge dve opcije, jednu iz „ziper“ ulaska u akciju, ali i iz dijamanta.

Pravićemo veliki broj zaustavljanja kako bismo objasnili detalje jer je cela suština u tome da svaki detalj mora da bude izveden kvalitetno kako bismo mogli da ostvarimo pozitivan ishod. Kao što verujem da ste više nego svesni, najbolji igrač na svetu u korišćenju kratkog rola je Nikola Jokić. Razlog je njegova sposobnost da posmatra situaciju pre nego što uhvati loptu i zato što zna šta može da se desi kada dođe do poseda i to mu daje priliku da predvidi i donese najbolju moguću odluku za ekipu.

Jasno je da se radi o igraču svetske klase i da je teško dostići taj nivo, ali naš posao je da se trudimo da se što više približimo ovom nivou kvaliteta igrača, koliko god je to u našoj mogućnosti.

Počaćemo odmah iz jednog bazičnog rasporeda za centralni pik end rol. Igrač na poziciji 1 je centralno s loptom, krila su postavljena bočno i unutrašnji igrači su na granici reketa na suprotnim stranama. Centar će se popeti da napravi pik tako što će da se potruži da napravi kvalitetan blok radom nogu iz dva kontakta i da potpuno onemogući defanzivca da se izmogni iz bloka kada igrač s loptom krene da koristi isti. Veoma je važno da igrač s loptom na pravi način navuče defanzivca na blok i tako izbegne kasnije foul u napadu ili bilo kakvu drugu nepravilnost. Cilj je da imamo spreman odgovor za svaku odbranu (dijagram 1-1).

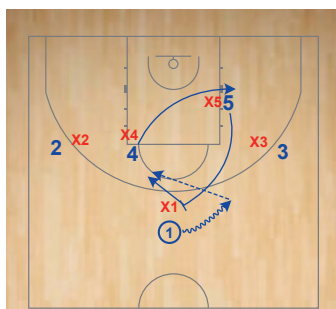
Imali smo u reprezentaciji Borisa Dijaoa, na primer. Konstantno smo se svađali jer je uvek želeo da izađe na pop pošto mu je bilo prijatnije da primi loptu na perimetru, međutim, iz ugla trenera, kada pričamo o protivničkoj odbrani, to je znatno lakši način napada za odbrambenog igrača koji se nalazi u kratkom dropu da stigne na igrača sa loptom i da se vrati na igrača koji je u

popu. Kratki rol je, s druge strane, mnogo teža taktička varijanta za pokrivanje, kako zbog prostora, tako i zbog tajminga, jer defanzivac mora da donese odluku koga će da pokrije jer ne može da stigne na obojicu u istom trenutku. Igrač s loptom treba da razvuče defanzivca koji se nalazi u dropu pre nego što uputi pas. Tu je očigledno važno da igrač s loptom na poziciji plejmejкера bude opasan po koš, kako šutem, tako i prodorom, jer na taj način jedino može da privuče pažnju odbrane u dovoljnoj meri da se otvore ostale opcije.

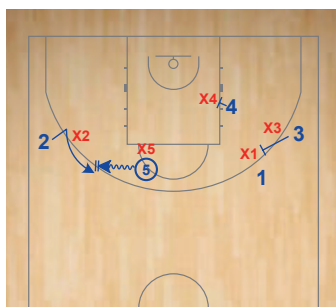
Ako se desi da se oslobodi pas na zicer kroz duboki rol, to je sjajno, ali se to može desiti u limitiranom broju slučajeva u jednoj utakmici. Najčešće će nam tu opciju oduzeti odbrana tako što će da orijentiše pomoć na odbranu reketa, ali će usput otvoriti druge opcije, pa je zbog toga kratki rol savršena protivteža i napadačka minijatura koju možemo da igramo češće.

Nećemo uvek biti u mogućnosti da iz primarne opcije iz centralnog pika završimo šutem odmah nakon kratkog rola pa tako moramo uvek da imamo spremne alternative koje će da se uklupe u kontinuitet napada koji želimo da postignemo. Nastavci su ključni jer dobri napadi uvek imaju sledeće rešenje kada odbrana zatvori primarno. Sledeća opcija kada roler ne može da završi jeste uručenje iz driblinga za suprotnu stranu. Tu treba odmah u startu istaći nekoliko tehnički važnih elemenata. Kao što je govorio trener Obradović u svom predavanju o uzastopnim blokadama, iste stvari važe i za prijem uručjenja. Igrač koji treba da dobije loptu mora da popravi ugao, navede defanzivca na blok koji se ostvaruje prilikom uručjenja ramenom uz rame. Iz prijema mu se otvara sredina i potencijalni završetak prodorom ili šutem (dijagram 1-2).

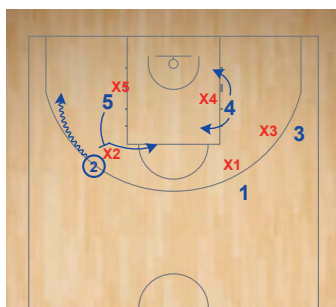
Dobra odbrana može da zatvori napad iz uručjenja pa je tako dalja varijanta u okviru našeg kontinuiranog napada kratkim rolom pik za istog igrača, ali usmeren ka čeonj liniji. Sada je veoma važno da igrač s loptom na pravi način napadne prostor nakon bloka. Mora direktno da napadne čeonu liniju jer ukoliko to ne uradi, ostaviće prostora defanzivcu koji čuva inicijalnog skrinera da zaustavi prodor i vrati se na vreme na skrinera. Ako igrač s loptom napadne agresivno čeonu liniju, on primorava odbrambenog igrača da bira da li će da zaustavi prodor ili kratki rol jer ne mo-

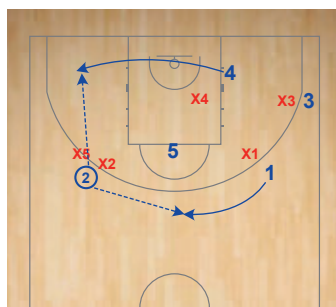
DIJAGRAM 1-1

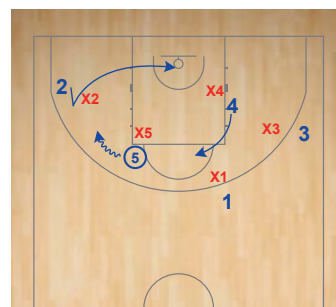
DIJAGRAM 1-2

DIJAGRAM 1-3

DIJAGRAM 1-4

DIJAGRAM 1-5

že da postigne i jedno i drugo. Dalje je na igraču s loptom da pročita otvaranje i izabere najefikasniji način za ekipu da dođe do poena (**dijagram 1-3**).

Važno je napomenuti da može da se desi i da odbrana na ovaj pik iskoči i faktički udvoji igrača s loptom agresivno i onemoguću prodor, ali i pravovremeni pas. U tom scenariju je važno da se igrač na poziciji krilnog centra, čiji je posao u okviru ovog našeg napada da konstantno čita i prilagođava se stanju na terenu, pojavi duž čeonice i otvori direktnu liniju dodavanja kako bi se premostila ovakva odbrana i obezbedio dalji protok. Još jedan igrač koji može da pomogne tu je plejmejker koji se vrati gotovo do centra kako bi obezbedio povoljan ugao za dodavača i dalje ide prenos lopte na drugu stranu (**dijagram 1-4**).

Kada odbrana agresivno brani prijem lopte na uručjenju, to je znak da isto treba rešiti utrčavanjem na zadnja vrata. U nekim situacijama će se tako otvoriti linija za dodavanje, ali kada je pomoć usmerena na odbranu reketa, teško će proći pas na tako malom prostoru. Međutim, pravovremenim penjanjem krilnog centra otvoriće potencijalnu liniju za dodavanje i odatle opciju za završetak ili prenos na drugu stranu ako situacija tako nađe (**dijagram 1-5**).

Kada na prvom pik u odbrani ide ispod, najbolje je da se s blagim zakašnjenjem uradi novi pik. Plejmejker pronalazi dodavanje centra koji se otvara kratko i odmah nakon toga ponovo vraća loptu plejmejkeru, a centar sada pravi donju blokadu za igrača na poziciji dva. Tako ubacujemo još jedan novi element koji omogućava veći diverzitet napada i otežava pripremu protivničke odbrane. Igrač koji koristi blokadu mora da navuče igrača, ostvari kontakt pre blokade i na najbolji način pročita dešavanja na terenu. Krilni centar za to vreme može da napravi flare blokadu za plejmejkeru, što isto može da uradi i krilo ako krilni centar ode ispod table da obezbedi dubinu spuštanjem na „dunker“ poziciju (**dijagram 1-6**).

Poslednja opcija iz ovog napada je reakcija na „switch“ odbranu. Ovde je važno istaći da ne želimo da se preuzimanje napadne odmah, već da se sačeka malo kako bi napravili raspored iz kog želimo da budemo opasni. Odbrana će pokušati uglavnom da napravi dodatno preuzimanje kako bi na centru ostao krilni igrač, ali ukoliko nema istog, onda tražimo od centra da se pozicionira u centru reketa, a od bočnih igrača da obezbede ugao za dodavanje ukoliko je direktan pas na centra nemoguć pa se odatle može odigrati pas u reket ili „flare“ blokada za plejmejkeru (**dijagram 1-7**).

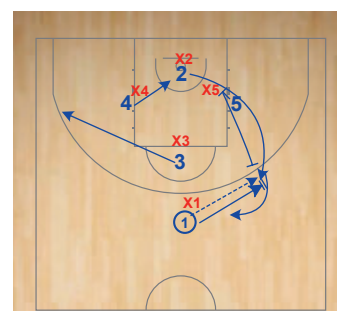
Druga vrsta napada koju želim da prođemo jeste bazični napad iz „ziper“ otvaranja. Plejmejker bira stranu na kojoj se nalazi bek šuter, koji se inicijalno nalazi na prvom skakačkom mestu. Raspored je iz „boksa“ tako

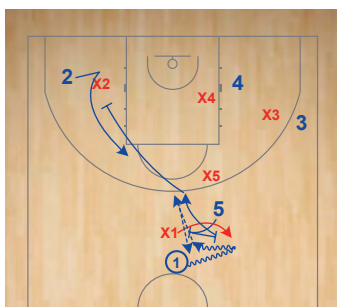
što je krilni centar na liniji reketa zajedno s bek šuterom, a na suprotnoj strani su krilo i centar. Bek šuter se penje i dobija loptu dodavanjem, a za to vreme krilo pravi blokadu za centra koji na taj način ostvaruje dovoljnu prednost za pik u okviru kojeg će njegov čuvar da kasni usled blokade. Ukoliko defanzivac ipak uspe da obezbedi ravnotežu i stigne i da agresivno iskoči na igrača s loptom, dalje je najbolje da se kratki rol otvori pre svega džepnim pasom. Ponovo dolazimo do ključne stvari, a to je tehnička i taktička obučenost rolera da u potpunosti iskoristi mogućnosti koje ima. Mora prvo da gleda i da snimi situaciju pre prijema i da u trenutku prijema bude svestan svih opcija na raspolaganju, a ne da prvo krene na koš pa kasnije traži iznuđena rešenja (**dijagram 2**).

Treća varijanta napada je iz klasične dijamant formacije. Bek šuter i krilo su okrenuti licem jedan ka drugom, bek bira izlaz na stranu centra i ostavlja uručenje ponovo za plejmejkeru tako što samo dodirne loptu i odmah vrati, a za to vreme se centar priprema da napravi pik za plejmejkeru usmeren ka čeonici. Odatle se centar otvara ponovo u kratki rol i čita dešavanja na terenu. Krilni centar se otvara u kornjer, a bek i krilo obezbeđuju širinu na suprotnoj strani. Igrač koji brani beka, koji se sada nalazi na suprotnih 45 stepeni u odnosu na pik, pomoći će na rolu i to je znak za plejmejkeru da mu doda loptu ranije i da bek onda napadne „close out“ agresivno (**dijagrami 3-1 i 3-2**).

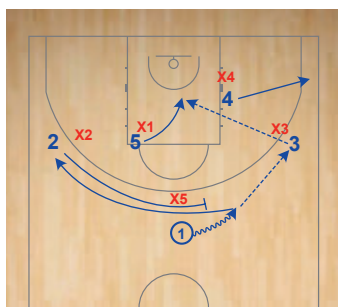
Priredio: Miloš Vujaković, viši košarkaški trener

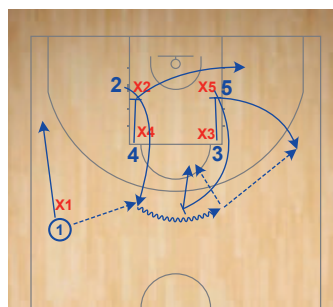
DIJAGRAM 3-1

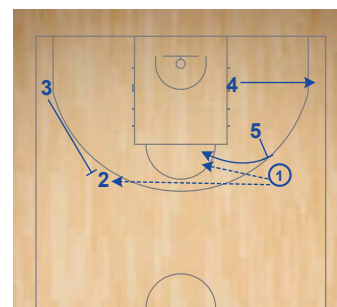
DIJAGRAM 1-6

DIJAGRAM 1-7

DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3-2

Napad protiv različitih Pick&Roll odbrana u mlađim kategorijama

Današnja tema su Pick and Roll odbrane u mlađim kategorijama. Da kažemo da su dve najčešće odbrane: ispod i preuzimanje

Današnja tema su Pick and Roll odbrane u mlađim kategorijama. Da kažemo da su dve najčešće odbrane: ispod i preuzimanje. Vratio bih se kratko na svoj trenerski početak u Žarkovu. Dobio sam da vodim kadete. Sada kad bih vratio vreme, preko 80% stvari ne bih uradio na taj način. To je isto jedan važan deo našeg posla, da budemo kritički nastrojani prema sebi.

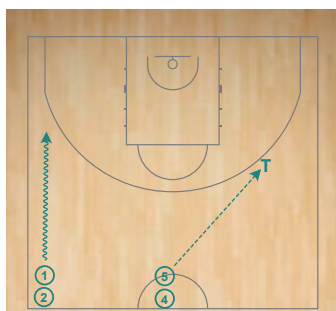
Kada sam preuzeo tu selekciju, trudio sam se da sve radim, što se kaže, po knjizi. Ono što mi treba da razumemo je da moramo najbolje da poznamo svoju ekipu, to je ključ da znaš svog igrača. Ja nisam upoznao svoj tadašnji tim, nisam prilagodio igru njima, nisam prilagodio svoje zahteve njihovoj kadetskoj košarci i to je bila moja greška. Napraviću komparaciju, da biste razumeli o čemu pričam, sa dve sezone koje sam trenutno u FMP-u. U prvoj godini smo imali spoljnu liniju koja nije bila šuterska, dve stvari, odbrana ispod i preuzimanje. Mi smo odbranu ispod napadali P&R i re-screenom. Razlog je taj što smo procenili da se naši bekovi komfornije osećaju kad iz re-screena uđu u pull-up šut, češće za dva poena. Nismo videli neku njihovu sigurnost da iz ranog P&R šutnu kad se igra odbrana ispod. Što se tiče odbrane preuzimanjem, apsolutno smo insistirali da lopta po svaku cenu mora da ide dole. Imali smo Danila Tasića, koji je znao da prepozna i pročita odbranu, pa je lopta morala da ide svaki put dole. Da li je bekovima bilo svejedno što

svaki put lopta ide dole, verovatno nije, ali smo im objasnili da mora tako. To je dugačak proces, oni su od januara sami videli da to donosi rezultat.

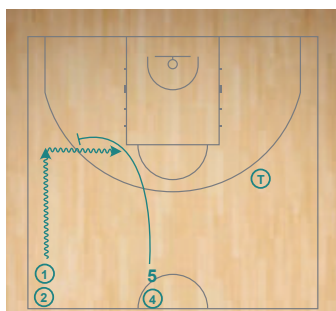
Nekoliko statističkih parametara, mi smo tim koji je najviše spuštao loptu na niski post, 13. smo tim u ligi po šutu za tri poena, završili smo šesti na tabeli, što govori da šut za tri poena verovatno nije presudan. Zbog drugačijeg sastava ekipe naredne sezone sam tražio da na odbranu ispod igrač sa loptom rešava situacije bez re-screena. Na preuzimanje smo igrali gore 1 na 1, zato što je naša prednost bila u bekovima, ne u visokim igračima. Dobar deo ekipe je imao 50% šuta za tri poena. Te sezone smo bili drugi po procentu šuta za tri poena, najmanje poena s niskog posta, završili smo peti na tabeli. Ono što želim da kažem jeste da smo upoznali svoju ekipu i svoje zahteve smo prilagodili svojoj ekipi. Želim da istaknem da je metodiku važno raditi na svim nivoima, od mlađih kategorija do seniora. Ono što mislim da je pogotovo važno u radu s mlađim kategorijama, gde imate jedan trening dnevno, gde sala često nema dobre uslove, jeste da se napravi multifunktionalnost vežbi.

● Vežba 1

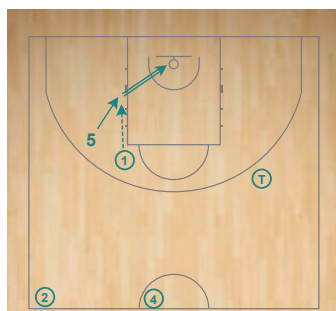
U prvoj vežbi svi imaju lopte, igrači koji igraju spolja stoje u uglu polovine terena, a visoki igrači na sredini, ako imamo igrače na poziciji 3-4, rade u obe kolone. Igrač pravi dve prednje promene i daje bowling-pass

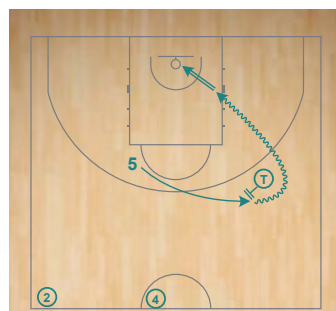
DIJAGRAM 01

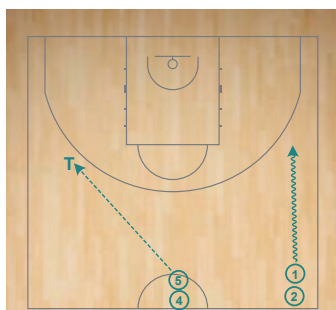
DIJAGRAM 02

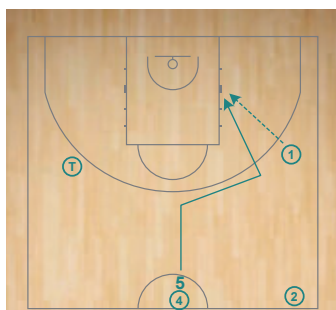
DIJAGRAM 03

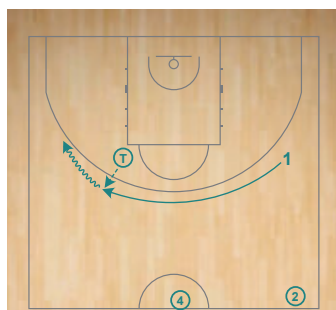
DIJAGRAM 04

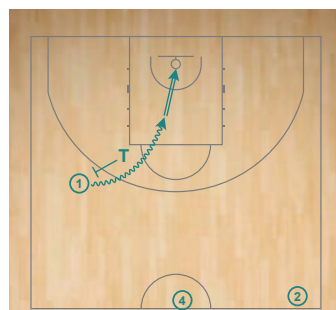
DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 06

DIJAGRAM 07

DIJAGRAM 08

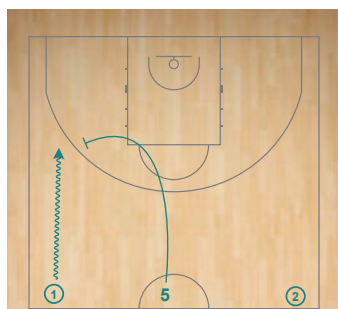
treneru, a igrač broj 1 sprema P&R tako da bude u liniji sa penalom i uvek pokušavamo da napadnemo od P&R ka čeonj liniji (**dijagram 1**). Igrač broj 5, nakon što doda loptu treneru ,pravi flet-blokadu igraču broj 1 (**dijagram 2**), a u momentu kada igrač broj 1 napadne ka košu, igrač broj 5 se otvara leđnim pivotom, ostavlja odbrambenog igrača iza leđa, dobija pas o parket i jednim driblingom završava (**dijagram 3**). U nastavku vežbe igrač broj 1 nakon pasa dobija loptu od trenera i sprema P&R na strani, ide od P&R na prodor (**dijagram 4**).

● Vežba 2

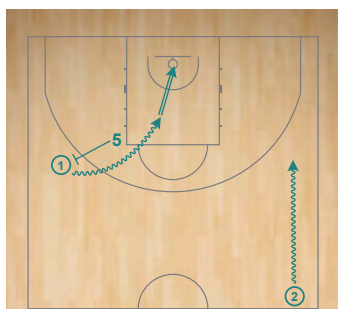
U narednoj vežbi imamo varijantu gde je odbrana na P&R izguravanje i ispod, kada neko brani na ovaj način P&R, mi se trudimo da to prebacimo u top P&R

(centralni P&R), o kome ćemo više u nastavku. Ne radimo blokade iz tranzicije, već iz pozicije, gde igrač koji pravi blokadu kreće ispod koša i tako želimo da otežavamo odbrani da na ovaj način brani P&R. Igrač broj 5 pravi dve leđne promene i dodaje bowling-pass treneru, a za to vreme igrač broj 1 priprema P&R (**dijagram 5**). Prva opcija napada na ovu odbranu jeste da igrač broj 5 u momentu kada kreće da pravi blokadu uđe u kontakt sa odbrambenim igračem i protrči na backdoor, igrač broj 1 dodaje loptu igraču broj 5, koji završava bez driblinga (**dijagram 6**). U nastavku ove vežbe igrač broj 1 dobija loptu od trenera i priprema P&R (**dijagram 7**), dobija flet-blokadu od trenera, pravi oklevajući dribling i završava prodorom kroz sredinu polukorakom (**dijagram 8**).

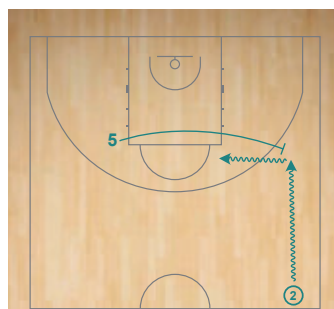
Želim da istaknem da je metodiku važno raditi na svim nivoima, od mladih kategorija do seniora. Ono što mislim da je pogotovo važno u radu s mlađim kategorijama, gde imate jedan trening dnevno, gde sala često nema dobre uslove, jeste da se napravi multifunkcionalnost vežbi

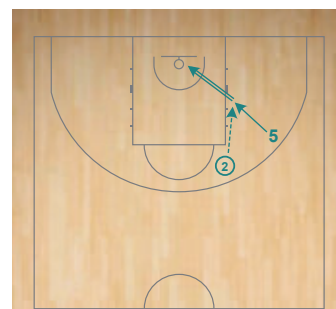
DIJAGRAM 09

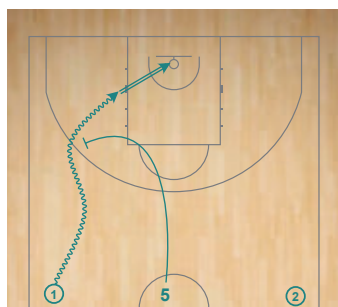
DIJAGRAM 10

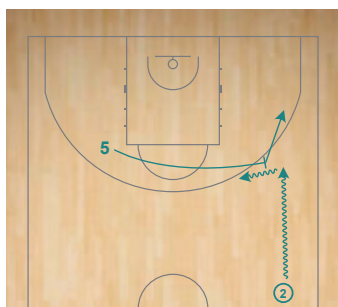
DIJAGRAM 11

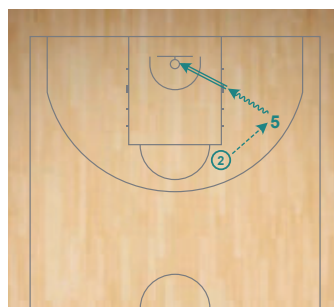
DIJAGRAM 12

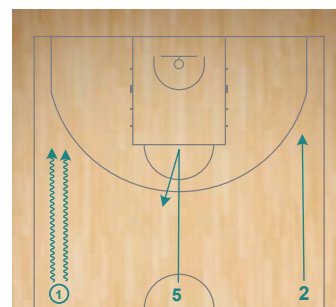
DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

DIJAGRAM 16

Treba pripremiti mlade igrače na seniorsku košarku i non-stop ih ispravljati, tako što ćemo im davati manji broj informacija u pripremi utakmice kako bi, kad dođu u seniorsku košarku, bili spremni na prijem informacija

● Vežba 3

Kad pripremamo utakmicu, na prepodnevnom treningu s bekovima radimo P&R napad dok su visoki u teretani, onda se zamene i radimo sa visokim igračima P&R napad. Isto veče ili sutradan na treningu ih spojimo i na taj način smo ispunili metodski deo. Ukoliko imamo više visokih igrača ili želimo da visoki više trče, možemo primeniti sledeću vežbu:

Igrač broj 1 priprema blokadu i dobija flet-blokadu od igrača broj 5 (**dijagram 9**), nakon blokade igrač broj 1 pravi oklevajući dribling i ide na prodor, a za to vreme igrač broj 2 na drugoj strani priprema blokadu (**dijagram 10**). Nakon prve, igrač broj 5 pravi još jednu flet-blokadu na drugoj strani (**dijagram 11**) zatim se iz flet-blokade otvara leđnim pivotom ka košu i igrač broj 2 mu dodaje pocket-pass (**dijagram 12**).

● Vežba 4

U vežbi sličnoj prethodnoj možemo da uradimo napad na sve vrste P&R odbrane. Imamo pravilo da kada je korner prazan, sem ako je iskakanje, tražimo step-up P&R. Igrač broj 1 mora bolje da pripremi odbrambenog igrača za blokadu i ne treba da bude blizu bočne linije, odbrambeni pokušava da ide ispod, igrač broj 1 koristi blokadu i ide na prodor, igrač broj 5 mora da prati igrača broj 1 i da pogodi tajming za blokadu (**dijagram 13**).

Na drugoj strani odbrana može da bude ispod ili preuzimanje, igrač broj 2 ne treba da bude blizu bočne linije i mora da napadne sredinu u trenutku slipa da bi napravio prednost za igrača broj 5, koji prednjim pivotom pravi slip P&P (**dijagram 14**). Igrač broj 2 dodaje pas visokom igraču, koji prima loptu i ide na prodor na drugi obruč (**dijagram 15**).

● Vežba 5

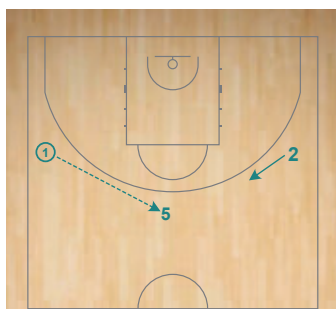
U narednoj vežbi svi kreću u isto vreme, a igrač broj 1 pravi neizmjeničan dribling s dve lopte do linije za tri poena, igrač broj 5 ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem do penala i otvara se na liniju tri poena (**dijagram 16**). Igrač broj 1 dodaje pas bližom rukom igraču

broj 5, kada je došlo do prenosa lopte, igrač broj 2 se okreće ka igraču broj 5, ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem, demarkira se ka lopti. utrčava na backdoor, dobija pas o pod od igrača broj 5 i ide na polaganje (**dijagrami 17, 18**). Na praznoj strani igrač broj 1 priprema blokadu i igra sa igračem broj 5 slip P&P (**dijagram 19**). Igrač broj 5 se otvara prednjim pivotom u korner, dobija loptu od igrača broj 1 i diže se na šut, ukoliko dođe do preuzimanja, koristi prednost i igra 1 na 1 leđima s nižim igračem (**dijagram 20**).

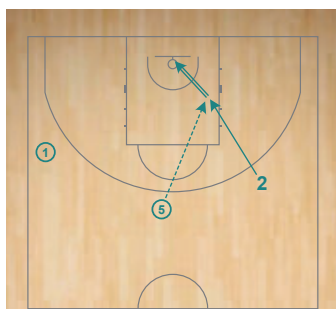
● Vežba 6

U zavisnosti od linija trčanja šta želite, mi želimo da bekovi u tranziciji trče do kornera iz razloga što naši bekovi imaju odličan šut iz kornera. Na svim nivoima takmičenja, kod nas Mornar, Cibona i Zadar su branili P&R ispod, uručenje takođe ispod oba igrača. Ako ubedimo igrače da treba da šutnu u tim situacijama, onda imamo rešenje, ukoliko se malo „poigrāju” s glavom igrača, onda smo u problemu. Bitno je ubediti igrače da ne preskoče taj šut. Nijednom igraču za 10 godina nisam rekao nemoj da šutneš kad si sam. Ono što je bitno da uvek vežbamo uz priču odbrane „ispod”, „pusti ga”...

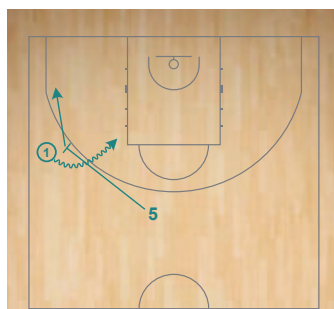
Možemo koristiti ovu vežbu za takmičenje u šutu visoki protiv niskih igrača, svi igrači kreću u isto vreme, igrač broj 2 ima dve lopte, pravi naizmjeničan dribling do linije za tri poena, igrač broj 5 ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem do penala i otvara se na liniju tri poena, a igrač broj 1 ide u korner (**dijagram 21**). Igrač broj 2 dodaje pas bližom rukom igraču broj 5, koji je jednom nogom unutar linije za tri poena, pravi dribling ka igraču broj 1, koji se demarkira iz kornera i dobija uručenje od igrača broj 5, na uručanju igrač broj 5 se ne zaustavlja iz razloga ako je napamet odbrana može da fintira uručenje i može da nastavi dribling i da ode na prodor (**dijagram 22**). Igrač broj 1 iz uručnja šutira za tri poena, a igrač broj 5 leđnim pivotom zagrađuje odbrambenog igrača i ostavlja prostor za šut. Za to vreme igrač broj 2 priprema step-up P&R (**dijagram 23**). Igrač broj 5 nakon uručnja pravi igraču broj 2 step-up P&R, igrač broj 2 koristi blokadu i dodaje pas o

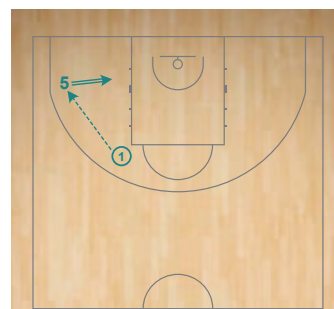
DIJAGRAM 17

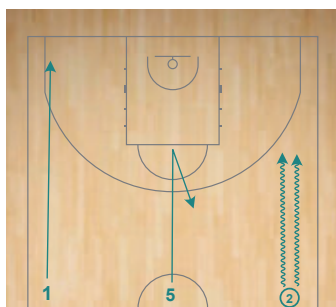
DIJAGRAM 18

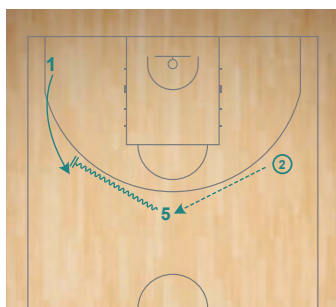
DIJAGRAM 19

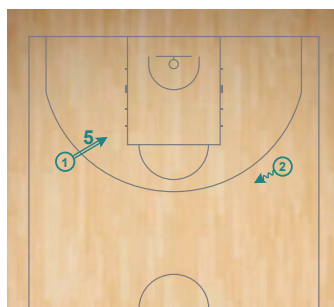
DIJAGRAM 20

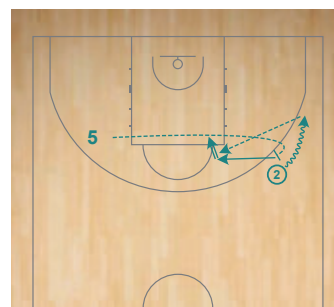
DIJAGRAM 21

DIJAGRAM 22

DIJAGRAM 23

DIJAGRAM 24

pod igraču broj 5, koji se nakon blokade otvara prednjim pivotom na lakat reketa i šutira (**dijagram 24**).

● Vežba 7

Ukoliko nam je sala mala (kratka), u toj situaciji moramo da napravimo vežbe na celom terenu, ne mora da bude jak intenzitet, ali im zadamo male zadatke da vidimo ko je koncentrisan. Ko ne ispoštuje te male zadatke (npr. pas levom/desnom rukom, prodor na drugi obruč), sledi mu kazna.

Vežba se radi na celom terenu i sva tri igrača kreću u isto vreme, igrači 1 i 2 imaju loptu, igrač broj 2 dodaje pas bližom rukom i dobija povratni pas od igrača broj 5, koji takođe dodaje pas bližom rukom. Igrač broj 5 nakon pasa igraču broj 2 nastavlja da trči do linije za tri poena na suprotnoj polovini, a igrač broj 1 pravi dribling do linije za tri poena i priprema odbrambenog igrača za blokadu na suprotnoj polovini (**dijagram 25**). Druga opcija je da igrač broj 5 nakon povratnog pasa igraču broj 2 dobija pas i od igrača broj 1, vraća mu povratni pas i nastavak vežbe je isti (**dijagram 26**).

Trener pravi flet-blokadu igraču broj 2, a igrač broj 2 šutira pull-up za tri poena. Za to vreme na drugoj strani igrač broj 1 sprema blokadu, igrač broj 5 pravi slip P&P igraču broj 1, koji napada sredinu i dodaje pas igraču broj 5, koji se prednjim pivotom otvara do kornera iz slip P&P-a i šutira za tri poena (**dijagrami 27, 28**).

Želimo da raširimo teren, zato se igrač otvara u kornar.

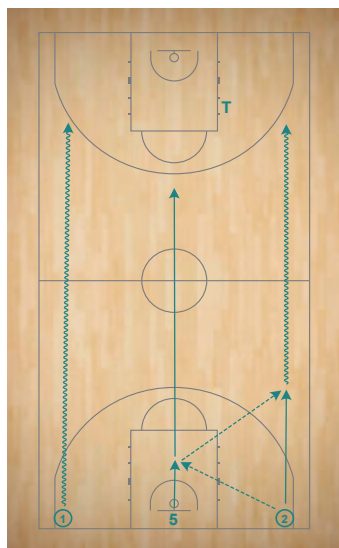
Treba pripremiti mlade igrače na seniorsku košarku i non-stop ih ispravljati, tako što ćemo im davati manji broj informacija u pripremi utakmice kako bi, kad dođu u seniorsku košarku, bili spremni na prijem informacija.

● Vežba 8

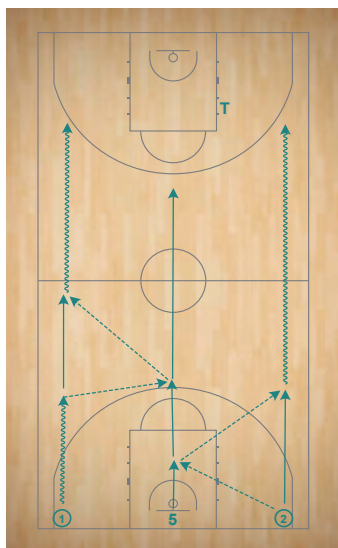
U slučaju kada je izguravanje i ispod, ili kad je samo ispod, ili kad je preuzimanje, naša ideja je da napadnemo iz ovog spejsinga kao što je na dijagramima 29 i 30. Ovu kretnju igra dosta ekipa, na nama je da primenimo ideju koju mi želimo, a poenta je da ove vrste odbrane napadnemo blokadama iz dubine. Ovo primenjujemo u zavisnosti kakvog igrača imamo s loptom, da li on to može da prepozna i da reši tu situaciju. Igrači se rotiraju tako što donji igrač ide na poziciju penala, a igrač s penala pauzira.

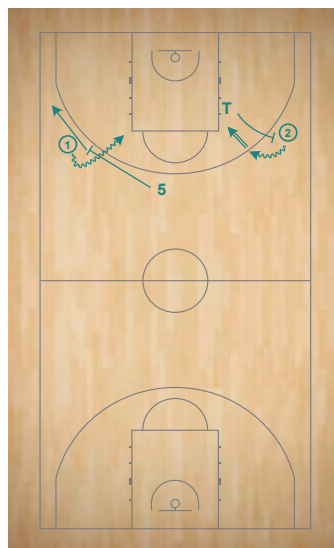
Igrač broj 4 kreće s linije penala, fintira blokadu igraču broj 1, vraća se i pravi blokadu igraču broj 5 ispod koša koji ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem i ide rame uz rame sa igračem broj 4, koji mu pravi blokadu. Ako je igrač broj 4 šuter, otvara se u kornar na liniju za tri poena, ako je igrač bez šuta, otvara se ispod koša. Za to vreme igrač broj 1 priprema odbrambenog igrača za blokadu, mi želimo da igrač priprema blokadu spuštajući se pod kontaktom bočno ka košu. Kad dovoljno nisko pripremi odbrambenog igrača za blokadu, otvara stav i ono što želimo da ne kreće na prodor iz prednje promene (ona je jedina skroz otvorena), korišćićemo srednju promenu ili inside-out fintu (**dijagram 29**). Igrač broj 5 istrčava i menja ugao blokade igraču broj 1 u poslednjem mo-

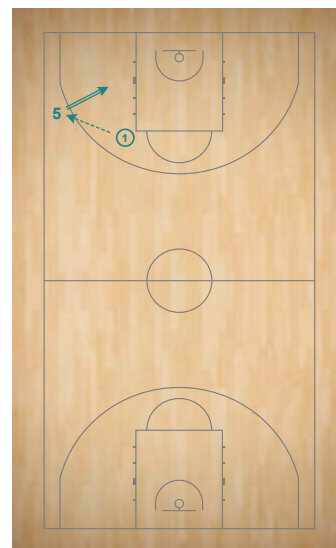
DIJAGRAM 25

DIJAGRAM 26

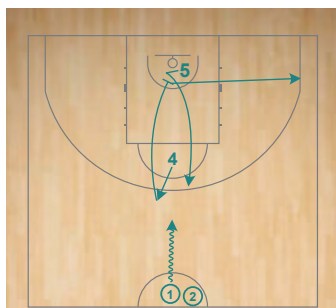

DIJAGRAM 27

DIJAGRAM 28

DIJAGRAM 29

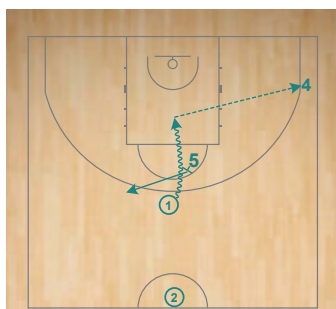
mentu zato što odbrambeni igrač dobija informaciju za blok s koje strane dolazi i u tom momentu čuvar igrača s loptom otvara stav. Nakon toga igrač broj 5 se otvara visoko na tri poena, a igrač broj 1 pravi prodor ka košu i ima dve opcije da izbacni pas igraču broj 4 na šut ili da završi prodorom. **(dijagram 30).**

Druga opcija je da se igrač broj 5 kreće s linije penala fintira blokadu igraču broj 1, vraća se i pravi blokadu igraču broj 4 ispod koša. Igrač broj 4 ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem, ide rame uz rame sa igračem broj 5, koji mu pravi blokadu, a igrač broj 5 se otvara ispod koša i pravi prostor za prodor igraču broj 1 gradeći svog odbrambenog igrača **(dijagram 31)**. Igrač broj 4 istrča-

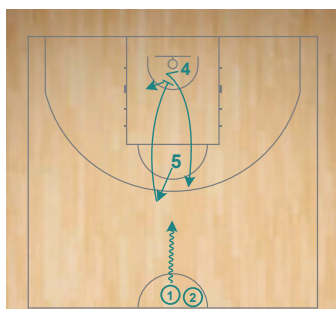
va i menja ugao blokade igraču broj 1 u poslednjem momentu zato što odbrambeni igrač dobija informaciju za blok s koje strane dolazi i u tom momentu čuvar igrača s loptom otvara stav. Nakon toga igrač broj 4 se otvara visoko na tri poena, a igrač broj 1 pravi prodor ka košu i ima dve opcije – da doda loptu igraču broj 5 na niski post ili da završi prodorom **(dijagram 32)**.

● Vežba 8a

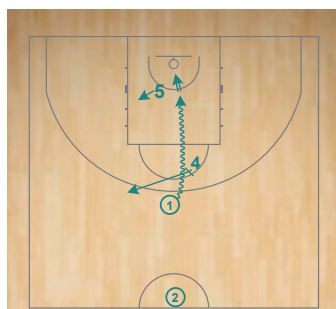
Ako je odbrana ispod, možemo primeniti prethodni napad na P&R **(dijagram 31)**, ali takođe možemo iz finte blokade napraviti flet-blokadu. Igrač broj 5 ide na stranu lopte van reketa, a igrač broj 4 nakon finte blokade pra-

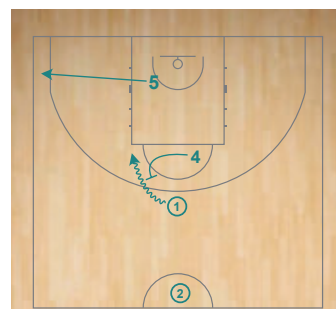
DIJAGRAM 30

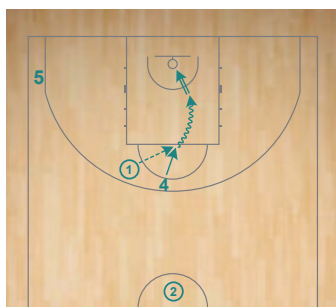
DIJAGRAM 31

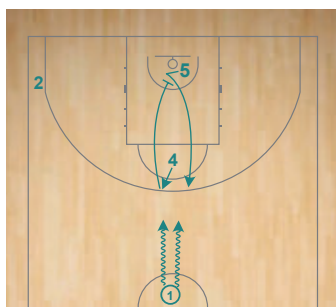
DIJAGRAM 32

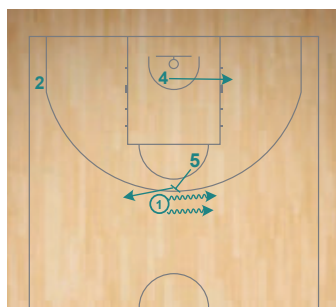
DIJAGRAM 33

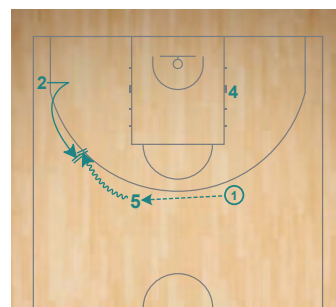
DIJAGRAM 34

DIJAGRAM 35

DIJAGRAM 36

DIJAGRAM 37

vi flet-blokadu za igrača broj 1 koji pravi prodor ka laktu reketa (**dijagram 33**). Igrač broj 1 dodaje pas igraču broj 4, koji se otvara leđnim pivotom iz flet-blokade ka košu prima loptu i ide na prodor (**dijagram 34**).

● Vežba 9

Možemo loptu da spustimo dole da iz toga dobijemo protok lopte ili uručenje s niskog posta da bi se dobio balans u igri. Igrač broj 1 ima dve lopte i pravi naizmeničan dribling do linije za tri poena, igrač broj 4 fintira blokadu igraču broj 1 i nakon toga pravi blok igraču broj 5 ispod koša i ostaje ispod koša. Igrač broj 5 ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem i dobija blokadu od igrača broj 4, nakon toga istrčava ka lopti (**dijagram 35**). Igrač broj 5 pravi slip P&P i otvara se na tri poena, igrač broj 4 menja stranu na niskom postu (**dijagram 36**). Igrač broj 1 dodaje pas igraču broj 5 i ne prekida dribling drugom loptom, igrač broj 5 prima loptu i driblingom ide na uručenje igraču broj 2, koji se demarkira i ide na uručenje sa igračem broj 5 (**dijagram 37**). Pošto je odbrana ispod, igrač broj 5 nakon uručnja gradi protivničkog igrača i omogućava igraču broj 2 neometan šut za tri poena. Igrač broj 2 šutira za tri poena, a za to vreme igrač broj 1 popravljajući poziciju driblingom na 45 stepeni i priprema se za spuštanje lopte na niski post (**dijagram 38**). Igrač broj 5 se nakon uručnja spušta na niski post i dobija cross-screen od igrača broj 4, igrač broj 1 pravi fintu dodavanja i dodaje pas igraču broj 5 na niski post (**dijagram 39**). Igrač broj 1 se na prvi dribling igrača broj 5 demarkira do lakta i odvlači odbrambenog igrača, na drugi dribling ide ka igraču broj 5, koji nakon drugog driblinga ide na uručenje sa igračem broj 1, a igrač broj 4 raširi u kornar na tri poena. (**dijagram 40**). Može se raditi uručenje i flet-blokada. Ono što je bitno jeste da se razvuče visoki igrač i da igrač broj 1 zadrži loptu u driblingu, a da se igrač broj 5 otvara prednjim pivotom i rola po dijagonalu u sredinu reketa. Igrač broj 1 napada ka košu i dodaje lob pas igraču broj 5 na obruč (**dijagram 41**). Igrač broj 1 ne sme da pravi dribling i hvata dvokorak bez završnice i tek tad da traži rešenje. Mi tražimo od igrača da izdribla

i traži rešenje iz povratnog pasa. Ukoliko ga je preuzeo visoki igrač, može da igra 1 na 1 ili ukoliko je niski preuzeo našeg igrača broj 5, možemo baciti lob (**dijagram 42**). Željko Obradović je insistirao da igrač izdribla loptu kad je imao Nika Kalatesa. To primenjujemo naročito ako je bek niži igrač.

Ovo što smo predstavili su naše ideje, vi treba da procenite šta je za vašu ekipu najbolje i to da primenite, i to važi za sve nivoe takmičenja. Moja ekipa Zemuna je u Prvoj srpskoj ligi, godine kad smo ušli u B ligu, bila prva po skoku, prva po uspešnosti šuta za tri poena, u B ligi smo bili poslednji po skoku, poslednji po šutu za tri poena i završili smo peti. Samo godinu dana pre toga smo u Prvoj srpskoj ligi bili prvi po tim parametrima. Ono što želim da kažem jeste da ne robujete pravilima, vi procenjujete šta treba vašoj ekipi. Na primer, protiv Mornara smo imali četiri ili pet kretnji za utakmicu i rekli smo hoćemo slip, hoćemo flip, hoćemo flet-screen, imali smo situaciju koju smo spremili, iskakanje i short-roll, pet lopti smo im dali u ruke, prilagodili smo se nakon toga.

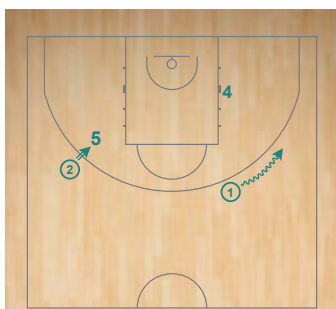
● Vežba 10

Ima jedna opcija sa dva slipa iz istog ulaza u napad koju nismo pokazali. Zoran Lukić je igra u reprezentaciji i u Nižnjem Novgorodu. Igrač broj 5 fintira blokadu igraču broj 1 i nakon toga pravi blok igraču broj 4 ispod koša i ostaje ispod koša. Igrač broj 4 ulazi u kontakt sa odbrambenim igračem i dobija blokadu od igrača broj 5, nakon toga istrčava ka lopti (**dijagram 43**). Igrač broj 4 pravi slip i širi na tri poena, a čim igrač broj 4 završava slip, igrač broj 5 kreće iz reketa (**dijagram 44**). Igrač broj 5 pravi još jedan slip i brzo rola u reket, a igrač broj 1 driblingom napada lakat penala i dodaje lob pas igraču broj 5 (**dijagram 45**).

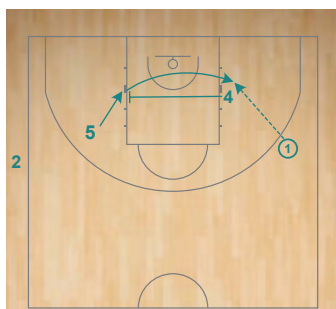
Prilagodite se svojoj ekipi i procenite šta je najbolje za vas. Ono što želim da kažem jeste da ne robujete pravilima, vi procenjujete šta treba vašoj ekipi. Nadam se da ste iz ovog predavanja saznali barem jednu korisnu stvar. ●

Priredio: Vladeta Popović, viši košarkaški trener

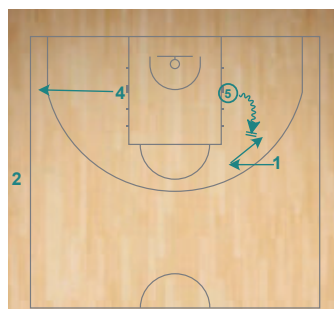
Ovo što smo predstavili su naše ideje, vi treba da procenite šta je za vašu ekipu najbolje i to da primenite, i to važi za sve nivoe takmičenja. Ono što želim da kažem jeste da ne robujete pravilima. Prilagodite se svojoj ekipi i procenite šta je najbolje za vas

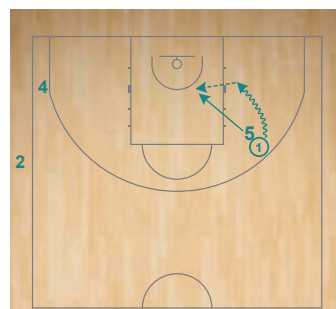
DIJAGRAM 38

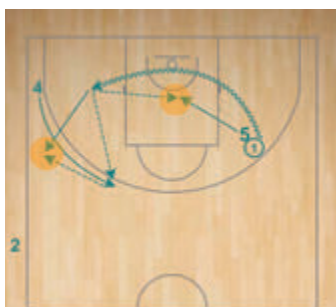
DIJAGRAM 39

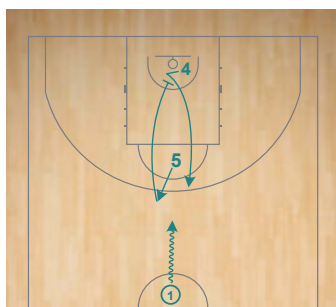
DIJAGRAM 40

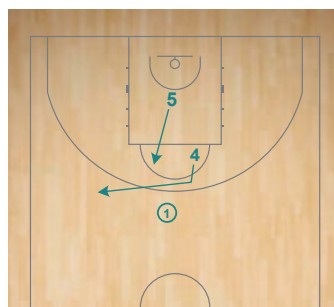
DIJAGRAM 41

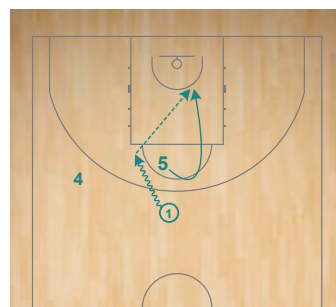
DIJAGRAM 42

DIJAGRAM 43

DIJAGRAM 44

DIJAGRAM 45

Defanzivna razmišljanja u modernoj košarci

Obrana čovek na čoveka ili „pack line” odbrana, koji izbor napraviti i da li je uopšte moguće izabrati samo jedno?

Obrana čovek na čoveka, veovatno jedan od najprepoznatljivijih i najvažnijih segmenata košarkaške igre. Odranije veoma dobro poznata, ali i prepoznatljiva svima. Zasnovana na pritisku na lopti, kako na igraču s loptom, tako i na igračima koji se nalaze na prvom dodavanju, tačnije igračima bez lopte, a opet najbliži njoj. Većina trenera voli da se pita i da bude u stanju da sa svojom ekipom i igračima inicira ono što se dešava na terenu, pa tako i dok se uslovno rečeno brani. Prisutna je želja da odbrana bude ta koja napada, koja pritiska loptu i koja napad primorava da se bavi odbranom, a ne obrnuto. I to je sve u redu kada selekcija igrača jeste takva da to zaista i bude izvodljivo. Međutim, svi smo mi svesni da to nije uvek moguće, niti protiv svakog protivnika, i da od selekcije igrača i fizionomije ekipe većinom sve i zavisi.

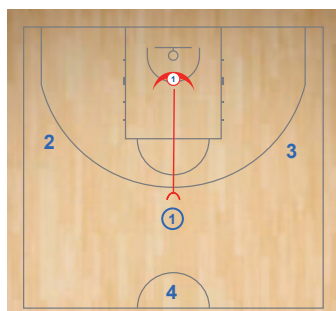
Tako je i nastala „pack line” odbrana, kao varijanta odbrane čovek na čoveka, sa određenim sličnostima, ali i sa nekoliko bitnih razlika. Košarka se menjala, kao što se i dalje menja, i to uglavnom u korist napada. Čak su se i sama pravila menjala tako da se većinom favorizuje napad. Na taj način se sve više formiraju igrači, koji su godinama unazad mnogo bolje napadački obučeni i sposobniji da s loptom u rukama naprave prednost u odnosu na većinu defanzivnih igrača. S vremenom, treneri se sve više nalaze naspram takvih protivnika, a da pritom u svojim timovima ne poseduju adekvatan atletizam, „sajz”, jednostavnije rečeno mogućnost da vrše potreban pritisak na loptu odbrambeno i time pariraju kvalitetnim napadačima u odbrani 1 na 1. Na taj način su nastajale i nastaju neke

novе ideje. Dik Benet se smatra jednim od tvoraca „pack line odbrane”, i to iz perioda dok je radio na Univerzitetu Viskonsin (1995–2001). Kasnije su njegova primarna ideja i oblik inicijalno zamišljene „pack line” odbrane preuzeti od velikog broja trenera, ali i modifikovane, jer je košarka nastavila da se menja, pa je tako i njegova primarna zamisao novog defanzivnog sistema evoluirala, a svaki trener ju je dodatno prilagodio svojoj filozofiji.

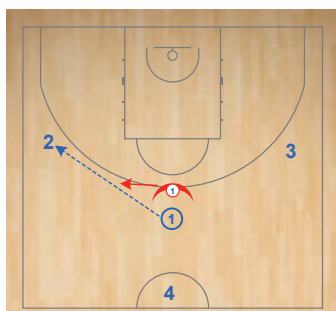
● **Inicijalno zamišljen „pack line” i njegove osnovne karakteristike**

„Pack line” u stvari predstavlja varijaciju odbrane čovek na čoveka, koja je primarno nastala kao specifičan vid dodatne protekcije od prodora driblingom po dubini i postizanja lakih poena. Igrači su s vremenom postajali sve veštiji s loptom, obučeni da naprave prednost u igri 1 na 1, napadački dominantniji, i upravo zbog toga ih je sve teže bilo braniti u igri 1 na 1, posebno na prodoru, dok su s druge strane postajali pasivniji kada je u pitanju igra, tj. kretnja bez lopte.

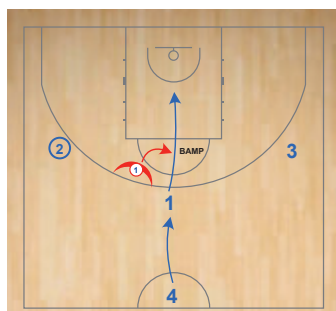
Sam izraz „pack line” predstavlja zamišljenu liniju, odnosno deo terena unutar linije za tri poena, koja se nalazi na 4,9 metara od koša. To je deo terena u kom se sa oba stopala nalaze igrači koji ne čuvaju igrača s loptom, nego se nalaze od lopte, dobro pozicionirani, spremni da pomognu, vizuelno sužavajući prostor, tj. „gap” koji igrača s loptom vodi do koša usled eventualnog prodora (**dijagram 2**). Zanimljivost za sam izraz „pack line” jeste ta da ga nije smislio sam Benet, nego osoba van košarke zadužena za marketing prilikom snimanja DVD-a u kojem se opisuje novi defanzivni sistem.

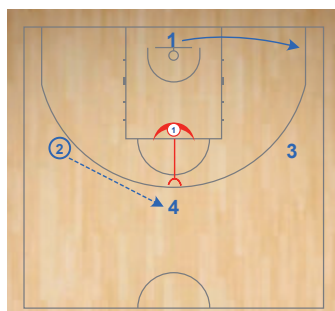
DIJAGRAM 3-1

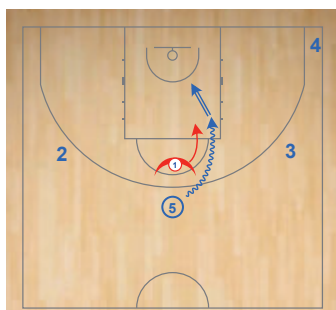
DIJAGRAM 3-2

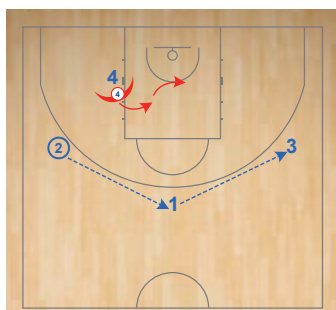
DIJAGRAM 3-3

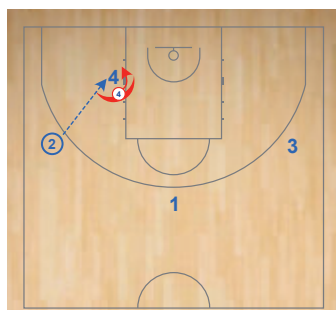
DIJAGRAM 3-4

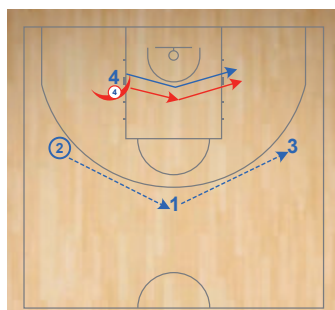
DIJAGRAM 3-5

DIJAGRAM 4-1

DIJAGRAM 4-2

DIJAGRAM 4-3

Iako se naoko može steći utisak da je ovakva vrsta odbrane koja ne vrši najveći mogući pritisak na igračima koji su na prvom dodavanju pasivna, to ipak nije slučaj. Cilj je inicijalno bio taj da se igraču koji čuva igrača s loptom da na dodatnom samopouzdanju prilikom pritiskanja iste, jer su igrači iza njega uvek u pripravnosti da mu na trenutak pomognu i potom se vrate na svog igrača. Iz tog razloga, da bi „pack line odbrana” bila delotvorna, neophodno je:

1. Vršiti najveći mogući pritisak sa igračem koji čuva igrača s loptom
2. Ukoliko napadač s loptom nema više pravo na dribling, sa svim preostalim igračima izvršiti najveći mogući pritisak na igračima koji su bez lopte u tom momentu i onemogućiti ih da prime loptu
3. Ne biti olako pobeđen driblingom u situaciji 1 na 1
4. Onemogućiti lako spuštanje lopte na niski post, pravovremenim pozicioniranjem na $\frac{3}{4}$ tela ili u potpunom frontu (u zavisnosti gde je pozicionirana lopta i trenerske filozofije kako braniti unutrašnju igru)

Sve gore navedeno je takođe većinom prisutno i kod odbrane čovek na čoveka.

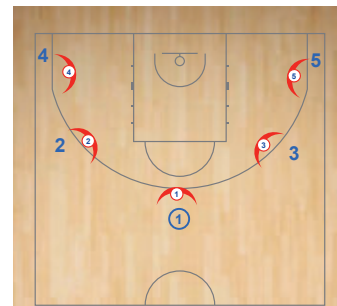
Iz svega ovog je jasno da je osnovna prednost „pack line” odbrane u odnosu na odbranu čovek na čoveka ta da dodatno otežava prodor do samog koša usled timskog fokusa na loptu u svakom momentu. Svih pet igrača u svakom momentu moraju biti veoma koncentrisani i dobro pozicionirani da bi ovakav vid odbrane bio uspešan. Na taj način se igrač s loptom brani timski, sa svih pet igrača. Igrač na lopti jedini ima odgovornost čuvanja samo jednog igrača, dok su svi ostali igrači tako postavljeni da čuvaju minimum dva igrača u svakom momentu (npr. svog igrača bez lopte, uz prisebnost da pomognu na igraču s loptom ukoliko su, recimo, na prvom pasu). Inicijalna zamisao i jeste bila takva da se na ovaj način provociraju šutevi spolja (sa veće distance od koša), i to preko ruke, i na taj način smanji efikasnost napada koji će se odlučivati na upućivanje šuteva s veće razdaljine koje je teže pogađati u visokim procentima u kontinuitetu.

Kao i kod svake vrste odbrane, prisutne su i određene slabe tačke. Kod „pack line” odbrane to su:

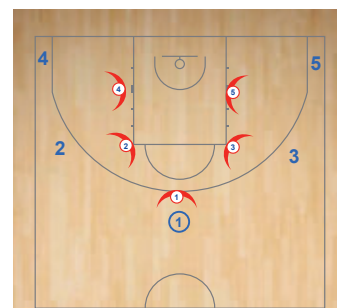
1. Kod mlađih uzrasta postoji rizik nerazvijanja neopходnih sposobnosti i odgovornosti igranja kvalitetne odbrane na igraču s loptom usled prevelikog oslanjanja na pomoć iza leđa
  2. Ovakav vid odbrane posledično dovodi do velikog broja „close outa”, koji predstavljaju dodatni rizik za odbranu, jer ukoliko nisu urađeni na kvalitetan način, dolazi se u situaciju dodatnih rotacija prilikom pomoći i otvorenih šuteva nakon ekstrapasa koji su mnogo lakši za realizaciju
  3. Ekipe koje pogađaju šuteve spolja u visokom procentu mogu lakše da kazne ovakav vid odbrane
- Upravo je dalji razvoj košarke nakon pojave „pack line” odbrane i otišao u tom pravcu da je sve veći broj igrača počeo da šutira i da pogađa s veće razdaljine, što je u potpunosti obesmisliло plitko igranje odbrane na igračima bez lopte unutar 4,9 metara, kao što je prvobitno bila ideja.

Glavne razlike između odbrane čovek na čoveka i „pack line” odbrane:

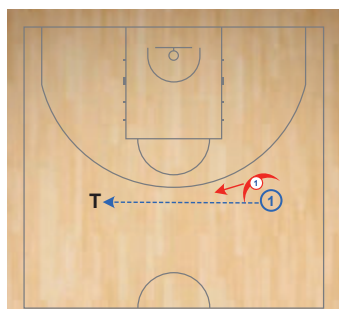
1. Igrači na prvom dodavanju su u „deny” poziciji (uvek u zatvorenom stavu) i sa primarnom odgovornošću da njihov igrač bez lopte ne primi istu, dok se kod „pack line odbrane” nalaze u „open deny” ili „semi open deny” poziciji (u otvorenom ili poluzatvorenom stavu) u zavisnosti od toga gde je lopta, sa dvostrukom odgovornošću pokrivanja svog igrača i prisebnosti eventualne pomoći na igraču s loptom ukoliko se on odluči na prodor (**dijagrami 1 i 2**)
  2. Kod „pack line” odbrane je inicijalna zamisao bila da se prilikom „close outa” ne dozvoli prodor uz čeonu liniju
- Moderna košarka iz godine u godinu sve više raste i napreduje, posebno što se tiče napadačkog dela. Igrači su sve opasniji po koš kada imaju loptu kod sebe, i u stanju su zbog svog talenta, obučenosti i pravca u kojem se košarka razvija da postignu poene na najrazličitije načine. Uz to, živimo u vremenu u kojem se košarka iz korena promenila što se tiče procenta uspešnosti šuteva spolja, i distanci

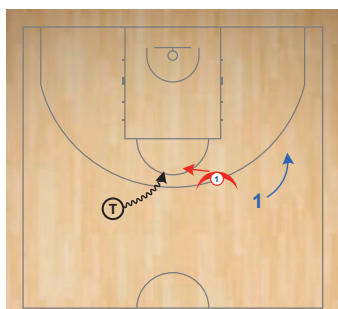
DIJAGRAM 1

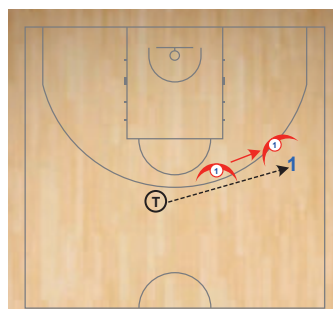
DIJAGRAM 2

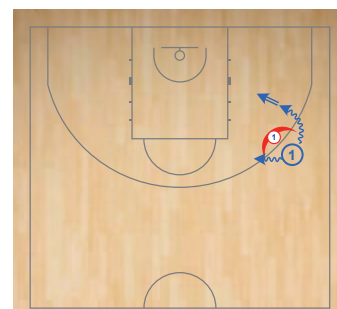
DIJAGRAM 5-1

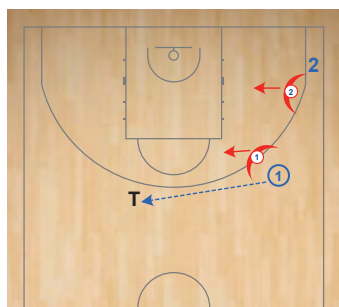
DIJAGRAM 5-2

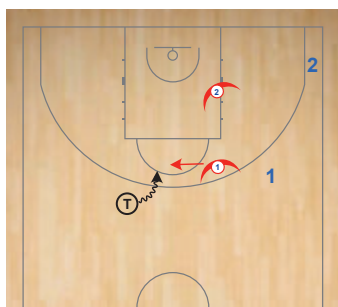
DIJAGRAM 5-3

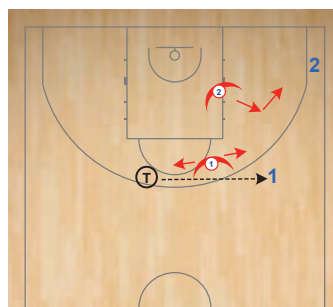
DIJAGRAM 5-4

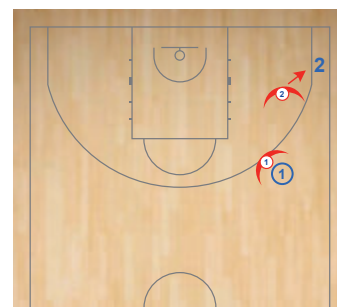
DIJAGRAM 6-1

DIJAGRAM 6-2

DIJAGRAM 6-3

DIJAGRAM 6-4

s kojih se šutira i pogađa, i to u kontinuitetu. Tu pričamo o svim pozicijama, jer je unutrašnja igra skoro izumrla, a visoki igrači svoju ulogu pokušavaju da nađu time što su se oni osposobili da svoje poene traže na perimetru, igrajući i šutirajući spolja. Sve su ovo okolnosti u kojima je veoma teško napraviti izbor da li isključivo odbrana čovek na čoveka, ili isključivo „pack line” odbrana. Veliko je pitanje da li bi bilo ispravno potpuno isključiti jedno ili drugo, jer se iz svake gorenavedene primarne ideje mogu izvući korisne stvari prilikom postavljanja defanzivnog modela igre.

Iz ličnog iskustva, u današnjoj košarci na nivou KLS-a i ABA 2 lige, da bi se uspostavio defanzivni pritisak na igraču s loptom, korisno je pružiti mu pomoć kroz dobro pozicioniranje saigrača u „pack lineu” u otvorenom ili poluzatvorenom stavu, ali ne unutar 4,9 metara, nego korak do dva napred. Na taj način igrač na prvom pasu pozicioniran je na liniji dodavanja, i to na 2/3 od lopte, a na 1/3 od svog igrača. Ovakva pozicija mu omogućava da pomogne saigraču koji čuva igrača s loptom i da sa unutrašnjom rukom napadne istu prilikom prodora igrača s loptom, a sa spoljnom rukom i otvorenim dlanom sve vreme onemogućava direktan pas ka svom igraču, čime sebi kupuje vreme za pravovremeni „close out” u slučaju dodavanja o pod ili parabole (sporiji pas) ka svom igraču i time sprečava otvoren šut. Takođe, igrač na prvom pasu sve vreme mora biti u pripravnosti da odreaguje i pravovremeno se oporavi od potencijalnog pokušaja „backdoora”, čemu prethodi dobra vizualizacija kako lopte tako i svog igrača.

Prilikom samog „close outa” jasan je zahtev da nema prodora u sredinu, niti osvajanja reketa prodorom s bilo koje strane („no middle, no paint”).

Uz pravovremenu komunikaciju i tajming, igrač na prvom pasu dobija sigurnost da pomogne na delić sekunde igraču na lopti ukoliko igrač na drugom pasu takođe pomaže njemu na isti način, pravovremeno se pozicionirajući u „gapu” između dva igrača i vizuelno sužavajući prostor igraču X1 sa loptom, a položajem svojih ruku sprečavajući direktan pas ka svom igraču X2 (dijagram 6). Eventualno utrčavanje po čeonj liniji se neutrališe spremnom pomoći sa suprotne strane.

Cilj je prilikom „close outa” što pre uspostaviti pritisak na igrača s loptom.

● Vežbanje fundamentalnih stvari

Kao i kod svake odbrane, važno je definisati odbranu na perimetru i odbranu na unutrašnjim pozicijama, tj. u reketu i oko njega. I za jednu i za drugu je neophodno krenuti sa osnovnim stvarima. To su:

1. Pozicioniranje igrača u zavisnosti gde je igrač s loptom,
2. „Close out”, na koji način i s kojim ciljem i odgovornošću se rade

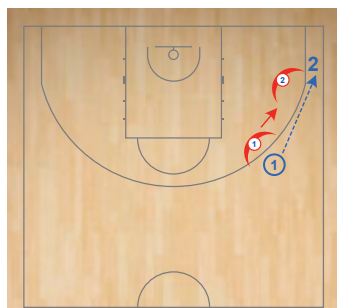
Jedna od osnovnih vežbi jeste sledeća. Imamo jednog igrača u odbrani (X1), koji ispod linije penala kreće u „close out” na igraču s loptom. Tehnički važni detalji za „close out” su sledeći: prva dva koraka su dugačka, posle sitnjenje u „chop step”, završnica samog „close outa” mora da se izvrši minimum iz dva različita kontakta stopalima s podlogom i s jednom ili dve podignute ruke kako bi se otežao pokušaj šuta i dodavanja. Sve to uz jasnu i glasnu signalizaciju igrača koji izlazi na loptu. (dijagram 3-1)

Nakon uspostavljanja pritiska na igraču s loptom, sledi dodavanje na jednu od krilnih pozicija i momentalno odskakanje defanzivnog igrača ka lopti. On ne ustaje iz stava, nego iz prekoračka i privlačenja zauzima najbrže moguće svoju novu poziciju u „gapu”, gde vizuelno sužava put do koša usled prodora. Njegova nova pozicija je na 2/3 od igrača s loptom, na 1/3 od svog igrača, sve vreme na liniji dodavanja s daljom rukom od lopte. (dijagram 3-2)

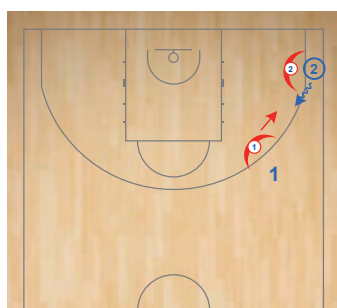
Nakon toga igrač 1 radi „cut” ka košu, a defanzivni igrač vizuelno registruje njegovu kretanju i što pre ulazi u kontakt s njim i prati ga do reketa. (dijagram 3-3)

Zbog dinamike same vežbe možemo da ubacimo novog igrača X4, na topu i novog „close out” igrača X1 i potom sve ovo isto uraditi na drugu stranu. (dijagram 3-4) Nakon, recimo, dva kruga iz dirigovanog moda možemo da pređemo i u situacionu igru 1 na 1 nakon trećeg „close outa” na topu. (dijagram 3-5)

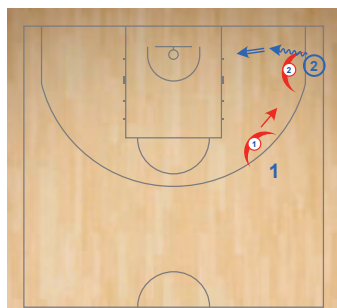
Slična vežba može da se iskoristi i za pozicioniranje igrača na niskom postu. Imamo tri igrača spolja, pozici-

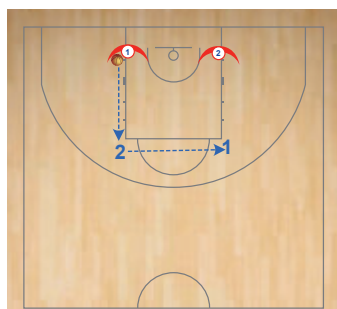
DIJAGRAM 6-5

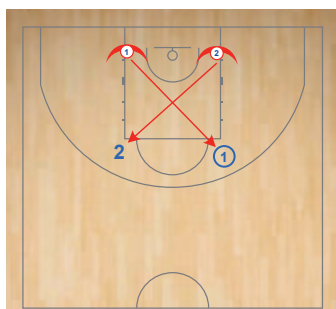
DIJAGRAM 6-6

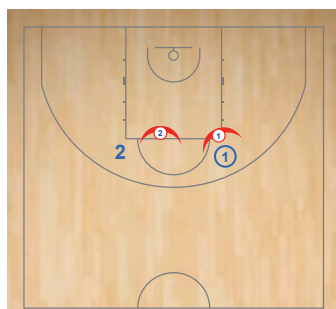
DIJAGRAM 6-7

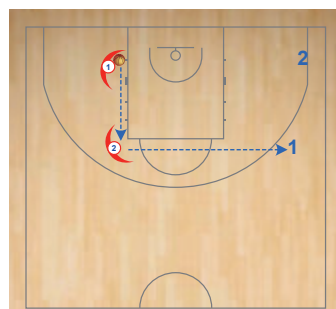
DIJAGRAM 7-1

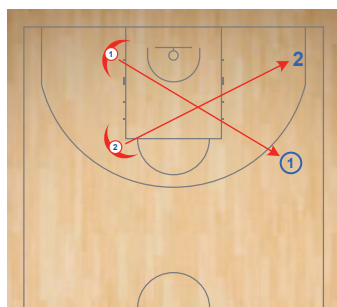
DIJAGRAM 7-2

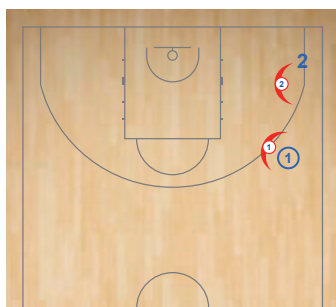
DIJAGRAM 7-3

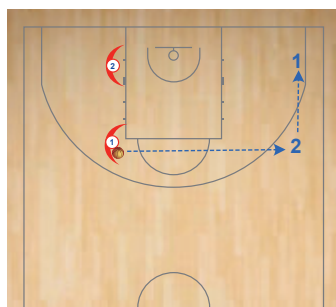
DIJAGRAM 7-4

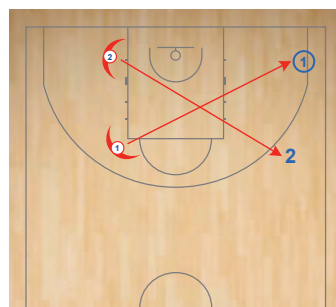
DIJAGRAM 7-5

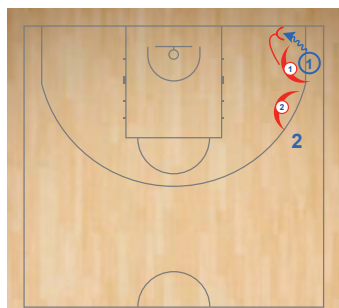
DIJAGRAM 7-6

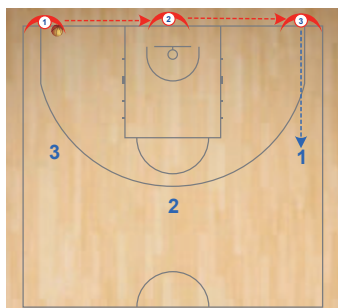
DIJAGRAM 7-7

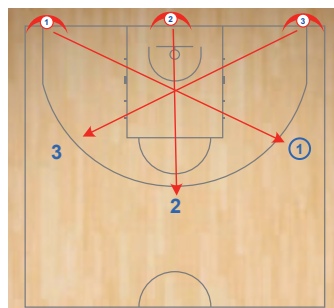
DIJAGRAM 7-8

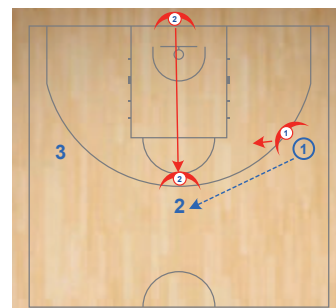
DIJAGRAM 7-9

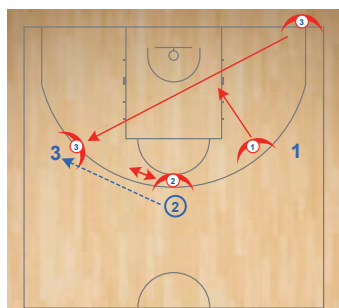
DIJAGRAM 8-1

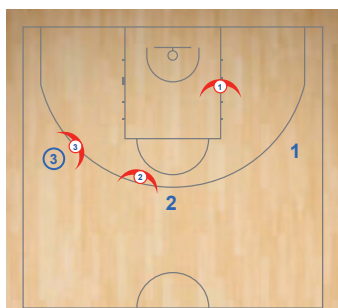
DIJAGRAM 8-2

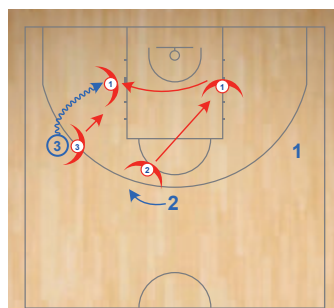
DIJAGRAM 8-3

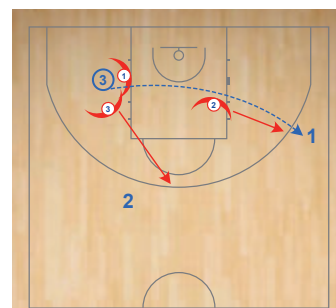
DIJAGRAM 8-4

DIJAGRAM 8-5

DIJAGRAM 8-6

DIJAGRAM 8-7

je 45/90/45 stepeni, i jednog igrača na niskom postu. U zavisnosti gde je lopta, igrač koji čuva igrača na niskom postu mora uvek biti pravilno pozicioniran kako bi u isto vreme sprečavao ulazni pas na svog igrača, a isto tako u isto vreme bio u mogućnosti da pomogne svojim saigračima prilikom zaustavljanja eventualnog prodora. Kako lopta menja mesto, tako i igrač u odbrani X4 menja svoju poziciju dok lopta leti. **(dijagrami 4-1)**

Prilikom pozicije lopte na 45 stepeni, X4 se u odbrani nalazi na $\frac{3}{4}$ tela od svog igrača.

Nakon ulaznog pasa na niski post, menja poziciju i postavlja se između igrača s loptom i koša. **(dijagram 4-2)**

Prilikom promene pozicije lopte, odskače ka njoj, sve vreme ne dozvoljavajući svom igraču kog čuva da zauzme bolju poziciju od njega s ciljem da se opet pozicionira na $\frac{3}{4}$ tela i spreči lak ulazni pas na niski post sa suprotne strane. **(dijagram 4-3)**

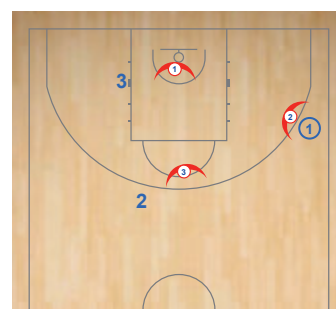
Jedna od najvažnijih fundamentalnih vežbi za „pack line“ odbranu jeste sledeća.

Prvo ćemo imati samo jednog igrača u odbrani koji na nekih 60 stepeni čuva igrača s loptom. On je u paralelnom stavu sa napadačem, pozicija grudi na grudi. Nakon dodavanja ka treneru, on momentalno odskoči ka lopti i pozicioniran je u otvorenom stavu, na liniji dodavanja, na $\frac{2}{3}$ od igrača s loptom i na $\frac{1}{3}$ od svog igrača, sve vreme vizuelno imajući kontakt i sa igračem X1. Na trenerov prodor ka sredini, u stavu i balansu, bližom rukom napada loptu, a daljom sprečava direktno povratno dodavanje ka X1. Izuzetno je važna njegova promena pozicije dok leti lopta, prvo ka treneru, a potom i u close out (prekorak plus „chop step“), kojim ne dozvoljava prodor u sredinu gde je njegov „retrieve step“, kojim blago unazad koriguje svoju poziciju ključan, a nakon toga sledi uspostavljanje kontrole na X1 i pojačavanje pritiska na njemu. Dirigovan deo vežbe jeste i odbranjena sredina, i potom dribling u stranu i šut ka košu, gde nakon građenja sledi rotacija igrača, napad ide u odbranu, dok odbrana ide u napad na drugom košu. Za početak vežbe sve se radi dirigovano, a potom može situaciono. **(dijagrami 5-1, 5-2, 5-3, 5-4)**

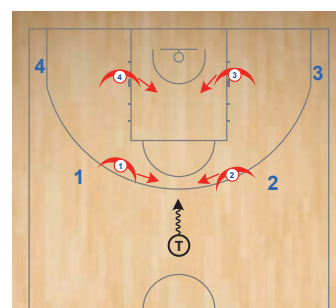
Od izuzetne važnosti jeste i pozicioniranje igrača na drugom pasu i tajming njegove pomoći. To možemo vežbati u nadogradnji prethodne vežbe, gde ćemo ubaciti još po jednog igrača u odbranu i u napad, i staviti ih u korner. Početne pozicije su sledeće **(dijagram 6-1)**: Igrač X2 je u poluzatvorenom stavu, pozicioniran u „gapu“, gde daljom rukom onemogućava direktno dodavanje ka svom igraču, a bližom je spreman da pomogne na potencijalnom prodoru. Nakon dodavanja ka treneru, dok lopta leti, zauzima svoju novu poziciju gde jednom nogom stoji u reketu **(dijagram 6-2)**. Njegova kretnja nakon trenerovog prodora i dodavanja je sledeća: on na trenutak pomaže X1, otvara stav, vizuelno sužava „gap“ za prodor i potom se brzo vraća na svog igrača sve vreme sa visoko podignutim rukama kojima onemogućava direktan pas ka igraču X2 u korneru, dok za to vreme igrač X1 uspostavlja kontrolu nad svojim igračem **(dijagrami 6-3, 6-4, 6-5)**. Ovaj tajming pomoći pomagaču je ključan i cilj je iskoristiti nespremnost napada da reaguje u datom momentu i uspostavljanje novog pritiska na loptu čim pre. Eventualno utrčavanje iza leđa se neutrališe stranom pomoći s druge strane. Za kraj vežbe se radi novi pokušaj prodora u sredinu iz kornera, potom dribling ka čeonj liniji i šut, nakon kojeg ide zagrađivanje i rotacija igrača, gde igrač koji je šutnuo na koš ide u odbranu na 45 stepeni, X1 se spušta na poziciju odbrane gde je bio X2, dok X2 nakon zagrađivanja uzima loptu i ide u napad na drugom košu. **(dijagrami 6-6, 6-7)**

Nakon dirigovanog oblika vežbanja odbrane sa dva igrača, nakon određenog broja ponavljanja može se ući i u situacionu igru u kojoj se veoma dobro mogu vežbati i close outi. U zavisnosti od pozicija na terenu, to se može raditi i kroz sledeće vežbe.

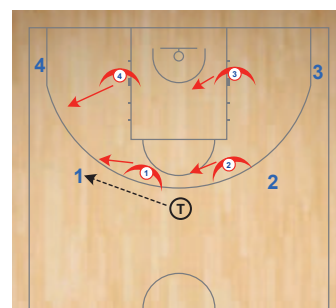
Imamo dva igrača u odbrani, X1 i X2 i dva igrača u napadu naspram njih. Nakon dva dodavanja kreće igra za koš **(dijagram 7-1)**. Od odbrane se zahteva dobar close out na igraču s loptom (kvalitetan „chop step“, „retrieve step“, signal, aktivne ruke, „no middle, no paint“), a od igrača koji čuva igrača bez lopte takođe dobar close out u poziciju „gapa“ u potrebnom stavu **(dijagram 7-2)**. Na

DIJAGRAM 8-8

DIJAGRAM 9-1

DIJAGRAM 9-2

taj način se formira odmah određena vrsta pomoći prilikom igre 2 na 2. Za početak, napad se može ograničiti na određen broj driblinga, prostor dozvoljen za napad, nemogućnost uzimanja šuta bez driblinga, itd. Kako vežba odmiche, napada se bez ograničenja kako bi se otežalo odbrani. Nakon određenog broja ponavljanja, ide promena strane na koju se otvara dodavanje, a potom i promena pozicija na terenu. **(dijagram 7-4, 7-5, 7-7, 7-8).**

U ovom momentu kreće igra 2 na 2 za koš. **(dijagrami 7-3, 7-6 i 7-9)**

Jedan od najzahtevnijih close outa jeste na **dijagramu 7-9**, gde je neophodno zaustaviti loptu najkasnije u poziciji kratkog kornera, a pre toga ne dozvoliti prodor u sredinu.

U svim vežbama najveći akcenat uvek treba da bude na individualnoj odgovornosti, posebno igrača koji čuva loptu, jer ukoliko to nije na potrebnom nivou, celokupna zamisao „pack line“ odbrane gubi smisao jer usled preterane pomoći sa drugih pozicija i mogućnosti igrača sa loptom da vidi druge opcije otvaraju se lako prostori za „back door“ utrčavanja ili otvorene šuteve.

Nakon individualne odgovornosti poželjno je nadograditi zahteve i na nivou kolektivne odbrane.

Igrači u odbrani su na čeonj liniji i to dijagonalno pozicionirani naspram igrača koje čuvaju **(dijagram 8-1)**. Lopta kreće iz kornera po čeonj liniji i dodaje se redom od igrača do igrača najbrže moguće. Zahtevi su da se nakon prosleđenog dodavanja, najbrže moguće krene u close out ka svom igraču **(dijagram 8-2)**. Kako lopta dolazi do svakog igrača, dalji zahtevi su da se nakon što lopta ode od igrača za kojeg su X1 i X2 zaduženi da i oni odskoče dalje ka njoj po jasnim pravilima od pre **(dijagrami 8-3, 8-4, 8-5)**. Vežba je dirigovana do momenta kada lopta stigne do igrača 3. Tada kreće igra za koš bez blokada na lopti **(dijagram 8-6)**. Kada je lopta došla do igrača 3, X3 ima odgovornost da kroz dobar close out ne dozvoli prodor u sredinu, niti osvajanje reketa s bilo koje strane, igrač X2 da bude pozicioniran u „gapu“ na prvom dodavanju onemogućavajući prodor preko linije penala, a igrač X1 da bude na strani pomoći s jednom nogom u reketu,

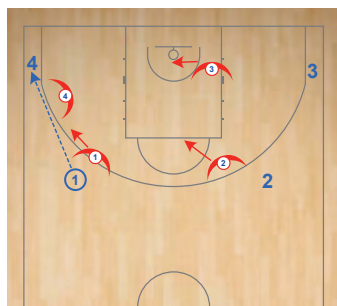

spreman da zaustavi eventualni prodor uz čeonu liniju kao igrač na poslednjem dodavanju. Igrač na lopti ne sme da izgubi sredinu, dok prodor uz čeonu liniju može imati spremnu sledeću rotaciju, gde je neophodno zasutaviti igrača s loptom van reketa **(dijagrami 8-6, 8-7, 8-8)**.

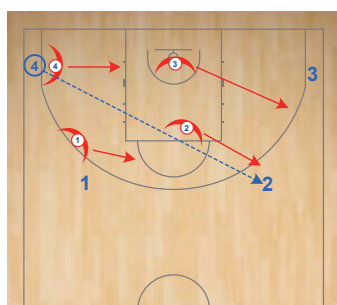
Nakon određenog vremena, može se dodati korišćenje indirektnih blokada, blokada na lopti i nakon pozicionog dela odbrane posle vežbati i defanzivnu tranziciju ili šta god puštajući igrače da odigraju dve, tri ili više dužina zaredom na otvorenom terenu.

Pre nego što se uđe u igru 5 na 5, preporučljivo je ući u određenu vrstu „shell drill“ kako bi se sa četiri igrača dodatno definisale defanzivne pozicije u odnosu na loptu i pravila kako na perimetru tako i na niskom postu. U narednoj vežbi bi mogla da posluže sledeća razmišljanja.

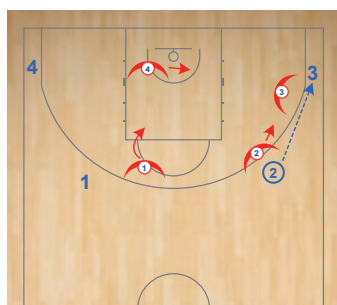
Prva varijanta je sa četiri igrača van linije za tri poena. Lopta kreće od trenera sa početnim pozicijama nacrt-

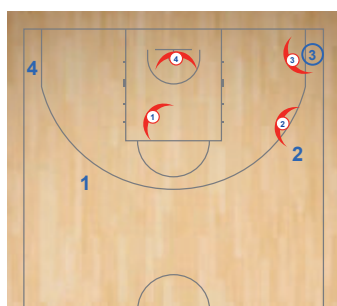
DIJAGRAM 9-3

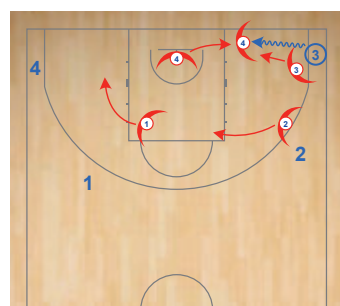
DIJAGRAM 9-4

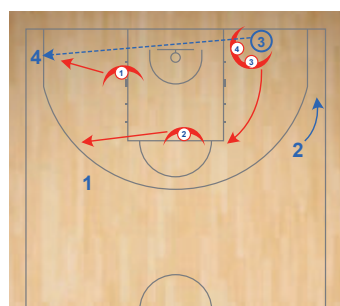
DIJAGRAM 9-5

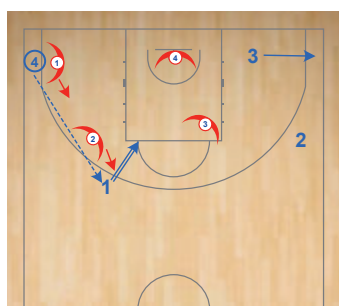
DIJAGRAM 9-6

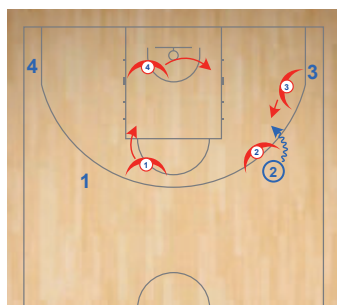
DIJAGRAM 9-7

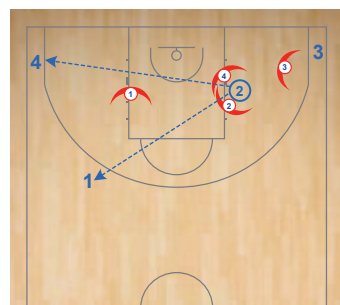
DIJAGRAM 9-8

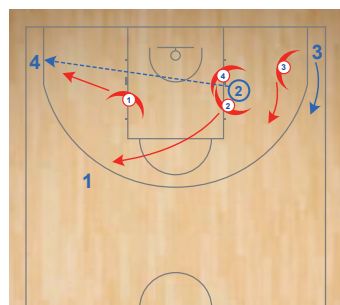
DIJAGRAM 9-9

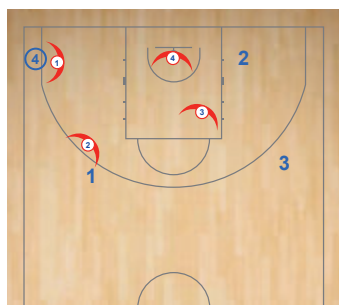
DIJAGRAM 10-1

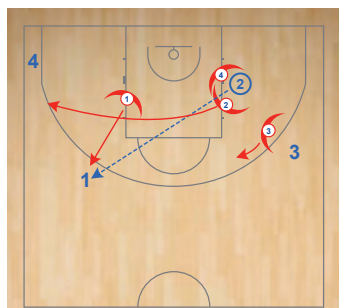
DIJAGRAM 10-2

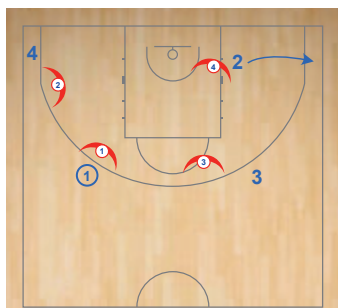
DIJAGRAM 10-3

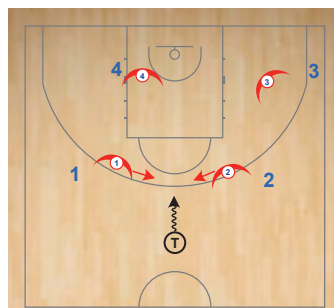
DIJAGRAM 10-4

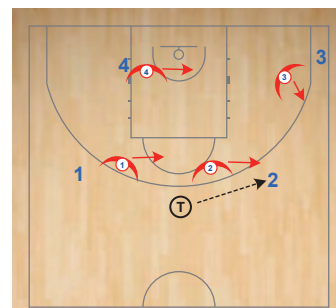
DIJAGRAM 10-5

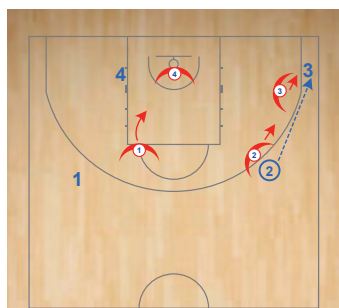
DIJAGRAM 10-6

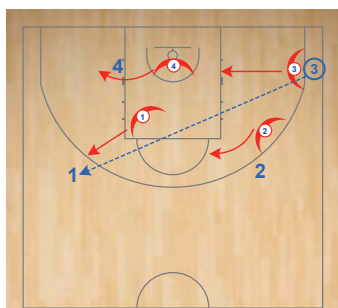
DIJAGRAM 11-1

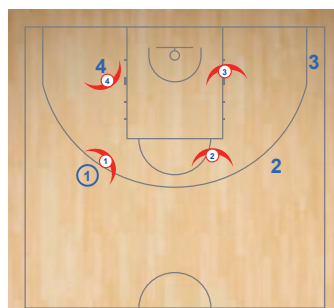
DIJAGRAM 11-2

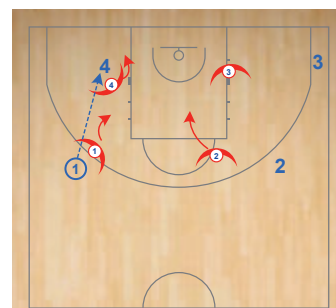
DIJAGRAM 11-3

DIJAGRAM 11-4

DIJAGRAM 11-5

DIJAGRAM 11-6

nim na **dijagramu 9-1**. Za početak se radi samo dodavanja do sebe kako bi vežbali close out, odskakanje ka lopti i promenu pozicije dok je lopta u vazduhu (**dijagrami 9-2, 9-3**). Potom se može ubaciti i „skip pas“, kako bi se produžili close outi i otežalo novo pozicioniranje igrača u odbrani (**dijagram 9-4**). Svi igrači na prvom i drugom dodavanju ne ustaju iz stava i nakon prekoraka menjaju poziciju, dok igrači na strani pomoći treba da stanu iz stava i s prva dva duga koraka osvoje prostor čim pre kako bi se posle spustili u isti prilikom zauzimanja nove pozicije. Igrač na lopti radi close out na svom igraču, svi ostali odbrambeni igrači treba da zauzmu poziciju u „gapu“ čuvajući minimum dva igrača. Nakon savršavanja ovih zahteva, sledeće što možemo da dodamo jesu prodori, kako iz kornera, tako i s krilne pozicije. Pošto je pravilo da se prilikom close outa ne izgubi sredina, ovaj deo vežbe je poludirigovan i prodori će biti uz čeonu liniju. Nakon kruženja lopte, na trenerov znak sledi prodor iz kornera i sledeće rotacije odbrambenih igrača. (**dijagrami 9-5, 9-6, 9-7, 9-8**)

Neophodno je da igrač X4 zaustavi prodor ispred reketi, s podignutim rukama, ali laktovima blago savijenim ispred svog lica radi zaštite. X1 se spušta ka čeonj liniji u pravcu igrača u korneru, i rotira u pravcu igrača ispod penala. X2 dok lopta leti menja svoju poziciju i rotira na igrača koji se nalazi iznad linije penala. (**dijagram 9-7**). Nebitno da li lopta ide ka korneru ili krilu, nove pozicije X1 i X2 su uvek iste. Igrač koji je zaustavio prodor ostaje na igraču koji ga je radio, dok igrač koji je inicijalno izgubio close out ide u dalju rotaciju (**dijagram 9-8**). Izuzetak od pravila je samo onda kada je centar igrač koji je probijen inicijalno, pa je možda pametniji izbor ne slati njega spolja u dalju rotaciju nego ga zadržati u reketu, a jedino tada igrača koji mu je pomogao slati u dalju rotaciju van reketi. I ovde je važno naglasiti da samo igrač koji izlazi na loptu ide u close out na nju, dok ostali igrači idu u „gap“. Nakon ekstra pasa i eventualnog šuta, uz kvalitetno zagrađivanje se vežba može završiti (**dijagram 9-9**). Takođe, mogu se raditi i dva i tri prodora iz kornera zaredom pre šuta.

Isto tako možemo da vežbamo rotiranje odbrane prilikom prodora sa 45 stepeni. Ovde se rotacije rade na

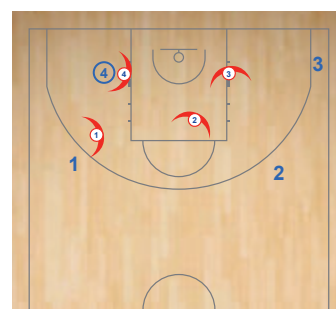
sledeći način (**dijagrami 10**). Za kraj vežbe, kako bi se spojilo sve u jedno, može da se zahtev da se veže jedan prodor uz čeonu liniju i potom prodor sa 45 stepeni pre nego što se izađe iz odbrane nakon šuta i građenja, uz dodatno otvaranje i kontranapada.

Takođe kroz „shell drill“ možemo vežbati pomeranja igrača s jednim igračem pozicioniranim na niskom postu. U ovoj varijanti možemo da vežbamo timski pritisak na loptu prilikom pokušaja ulaznog pasa pod koš, potom pravilno pozicioniranje igrača u odbrani na niskom postu, njegovu odgovornost pre i nakon prijema lopte igrača kojeg čuva, kao i timsku odbranu kada lopta dođe blizu koša i timsku odbranu od utrčavanja. Ono što je važno je da se taj ulazni pas, ako ne spreči, bar maksimalno oteža i da prijem lopte bude van reketi. Na **dijagramima 11-1, 11-2, 11-3, 11-4, 11-5** možemo da vidimo tok same vežbe. Nakon ulaska lopte na niski post neophodno je ukazati na nekoliko detalja.

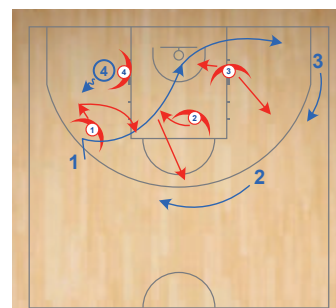
Nakon bilo kog spuštanja lopte na niski post, svi igrači su u obavezi da jednom nogom budu u reketu, ili ispod linije penala, sa aktivnim rukama na strani pomoći, i sve vreme u vizuelnom kontaktu kako sa igračem s loptom, tako i sa igračima koje čuvaju. (**dijagrami 11-6, 11-7**)

Iz prvobitne pozicije na $\frac{3}{4}$ tela X4 zauzima poziciju iza igrača s loptom i bližom rukom u stavu podlakticom stupa u kontakt, dok daljom rukom visoko iznad glave otežava dodavanje (**dijagram 11-7**). X1 dok lopta putuje ka košu, pomera se s njom, zauzima novu poziciju i napada eventualni dribling igrača 4, terajući ga da ostane bez istog. Da bi X1 bio u poziciji da bude opasan sa prvog pasa prilikom „diga“, neophodno je da je igrač s loptom van reketi. Sve vreme X1 treba da vizuelnim kontaktom kontroliše poziciju igrača 1. Ukoliko dođe do kretne igrača 1 u vidu cuta, igrač X2 je zadužen da sa svoje pozicije (jedna noga u reketu nakon ulaska lopte ispod penala) „bampuje katera“, time ga uspori i kupi vreme X1 da se oporavi od kretne igrača 1 bez lopte (**dijagram 11-8**).

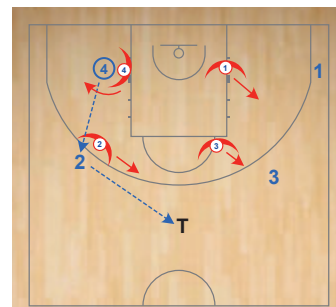
Potom ide izlazni pas ka treneru, pa se sve ovo ponovi još dva puta dok svi igrači u napadu ne urade bar po jedan cut (**dijagram 11-9**). ●

DIJAGRAM 11-7

DIJAGRAM 11-8

DIJAGRAM 11-9

Napadački koncept za razvoj igrača u različitim uzrasnim kategorijama

Ovaj koncept daje šansu svim igračima da razvijaju potencijal na svim pozicijama, što je veoma bitno u pionirskom uzrastu. Ovim napadačkim konceptom izbegavamo usku specijalizaciju igrača za određene pozicije i time im dajemo šansu da svoj potencijal razvijaju i na pozicijama bliže košu, na perimetru, kroz dodavanja i kroz obučavanje za igru oko indirektnih blokada

Koristim ovu priliku da podelim s vama neke svoje ideje za razvoj igrača različitih uzrasnih kategorija kroz napadački koncept koji se zasniva na nekim univerzalnim principima. Kroz ovaj koncept imamo priliku da igrače naučimo da igraju bez lopte i da čitaju odbranu na indirektnim blokadama, a istovremeno igrača s loptom uči da je po prijemu najbolji momenat za igru 1 na 1. Napad je koncipiran na taj način da je adaptivan za U15, U17 i U19 kategorije i daje trenerima šansu da budu kreativni i da mogu da ga usklade prema svojim timovima i prilagode ga igračkom potencijalu kojim raspolažu.

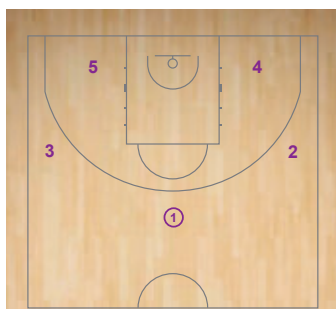
Napad počinje iz rasporeda 1:2:2, ali se vrlo lako igrači mogu postaviti u startne pozicije koje trener želi, ako želimo da nam neko bude screener, dodavač ili da koristi blokadu, dok istovremeno možemo i organizovati izolaciju za određenog igrača dok je ostatak odbrane vezan saradnjom napadača od lopte. Ovaj koncept daje šansu svim igračima da razvijaju potencijal na svim pozicijama, što je veoma bitno u pionirskom uzrastu. Ovim napadačkim konceptom izbegavamo usku specijalizaciju igrača za određene pozicije i time im dajemo šansu da svoj potencijal razvijaju i na pozicijama bliže košu, na perimetru, kroz dodavanja i kroz obučavanje za igru oko indirektnih blokada. Razvijanjem igrača kroz ovaj koncept napada usavršavaju se i odbrambeni kvaliteti igrača, jer

kroz ovaj koncept igrač se obučava i za odbranu na lopti, odbranu od indirektnih blokada (flare i ledna) i za odbranu na strani pomoći. Napad je kontinuiran i može da ima koliko god je potrebno opcija.

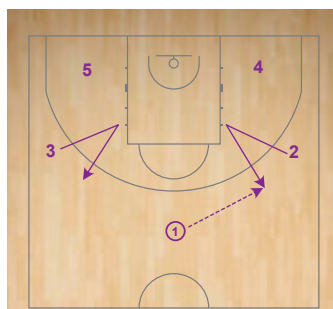
Osnovni principi napada su:

1. ko doda loptu, dobija flare
2. ko u jednom udaru dobija ledni blok, u drugom udaru postavlja ledni blok
3. ko prima loptu ima momenat za igru 1 na 1
4. princip tajminga u postavljanju blokada (blokade se postavljaju u sekvencama jedna za drugom, flare pa ledna, ne istovremeno)

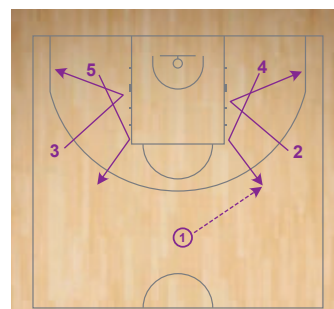
Prednosti ovog napada su takve da je u pionirskom uzrastu sasvim dovoljan za napadački asortiman u pozicionom napadu, kao i to što konstantno podiže individualni tehničko-taktički potencijal igrača, a samim tim i timski. Za mene najveća je prednost ovog napada ta što su svih pet igrača zastupljeni i imaju podjednaku šansu za razvoj svojih individualno tehničko-taktičkih kvaliteta. Kao što sam već napomenuo, ovaj napad dovodi igrača u sve moguće pozicije na terenu, blizu koša, na perimetru, da koristi blokade, da postavlja blokade, da ima mogućnost igre 1 na 1, da usavršava dodavačke sposobnosti...Ovaj napad ekstremno podiže košarkaški IQ igrača. Mane ovog koncepta su, ako se to mogu nazvati manama, vreme i strpljenje nas trenera u trenažnom procesu koje je potrebno za izgradnju i usavršavanje jer ovo nije instant napad. Po-

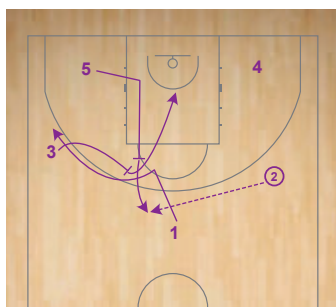
DIJAGRAM 01

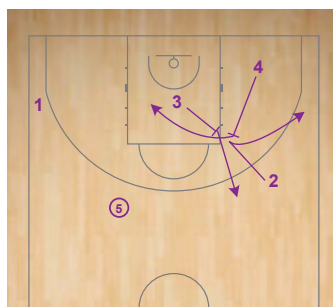
DIJAGRAM 02

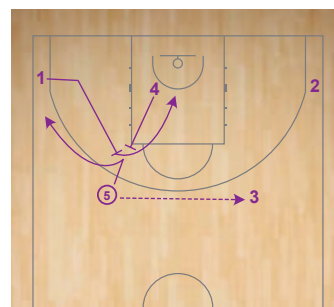
DIJAGRAM 03

DIJAGRAM 04

DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 06

trebno je da igrači imaju određeni nivo individualnih tehničko-taktičkih predznanja za ovaj koncept. Koncept je više prilagodljiv trenerima stvaraočima nego trenerima orijentisanim isključivo na rezultat. Ovaj koncept zahteva kontinuitet rada na njemu od pionirskog pa do seniorskog uzrasta, zahteva kontinuirano usavršavanje igrača.

Početni raspored 1-2-2, pozicija 1 na 90 stepeni, igrači 2 i 3 u produžetku penala (45 stepeni) i pozicije 4 i 5 skraćeni korneri. Numeracija igrača je nezavisna u odnosu na pozicije na terenu (**dijagram 1**).

Napad je simetričan i daje mogućnost otvaranja prvog dodavanja na obe strane. Igrači na poziciji 2 i 3 prave V demarkacije i poželjan ugao prijema lopte je na zamišljenoj liniji koja spaja obruč, lakat reketa i čošak sredine terena (**dijagram 2**).

U slučaju da želimo da zamenimo uloge igrača u toku napada na pozicijama 2 i 4 i 3 i 5, ovo je jedna od opcija ulaska u napad (mogu se koristiti i donje blokade) (**dijagram 3**).

Prikaz prve opcije, nakon dodavanja 1 na 2, igrač na poziciji 1 priprema korišćenje flare blokade koju dobija u produžetku lakta penala na strani pomoći. Nakon flare blokade, igrač na poziciji 5 postavlja leđnu blokadu za igrača 3 i otvara se na produžetak lakta penala za prijem lopte (**dijagram 4**).

Nakon dodavanja i prenosa lopte na drugu stranu, ista akcija odvija se na suprotnoj strani po već opisanim osnovnim principima napada. Bitno je da se sve opcije u napadu odvijaju u istim uglovima samo na suprotnim stranama napada (**dijagram 5**).

Treća opcija prikazana je na **dijagramu 6**.

Primer napada za kategorije kadeta i juniora sa već prikazanim oblicima saradnje uz dodatak P&R i P&P igre (**dijagram 7**).

Nakon ulaznog dodavanja 1 radi give&go, 3 popunjava mesto na 90 stepeni (**dijagram 8**).

Nakon ulaznog dodavanja na poziciju 2, 2 i 4 igraju P&R ili P&P na praznoj strani, a igrači na pozicijama 1, 3 i 5 prave istu saradnju već opisanu na prethodnim dijagramima. U slučaju da se ne pronade rešenje, radi se prenos

lopte na igrača na poziciji 1, čime se ulazi u kontinuirani P&R ili P&P napad na drugoj strani terena (**dijagram 9**).

Prenos lopte i ulazak u kontinuirani P&P ili P&R (**dijagram 10**).

Prikaz druge opcije, gde 3 i 5 igraju P&P ili P&R na praznoj strani, a igrači 1, 2 i 4 prave opisanu saradnju, flare blok pa leđna blokada (**dijagram 11**).

Prenos lopte na stranu i ulazak u treću opciju (**dijagram 12**).

Prikaz moguće treće opcije, gde se vidi da igrači na pozicijama 1, 2 i 3 imaju podjednaku šansu da razvijaju P&R igru s loptom (u svakom „udaru“ drugi učestvuje u P&R s loptom). Nećemo se baviti rešenjima na različite vrste P&R odbrana, jer je to neka druga tema, već je ovo prikaz da ovaj koncept može da se razvije i kao kontinuirani P&R napad (**dijagram 13**).

● Metodika obuke za igranje oko flare i leđne blokade

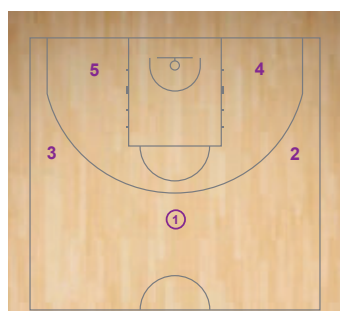
U narednim dijagramima kroz kontinuirane vežbe biće prikazane opcije rešavanja određenih vrsta odbrana na flare i leđnoj blokadi i bavićemo se isključivo reakcijama odbrambenih igrača koji čuvaju igrača koji postavlja i igrača koji koristi blokadu. Svakako treba u daljem razrađivanju i usavršavanju napada baviti se i odbranom na lopti i pozicijom lopte na terenu (narčito ako igrač s loptom napada dubokim ili plitkim prodorom).

Vežba i raspored kao na **dijagramu 14**, igrač 2 dodaje ka 1 i nakon dodavanja pravi frontdoor cut i radi realizaciju iz reketa, 1 nakon dodavanja 2 pravi front door cut, dobija loptu od 4 i ulazi se u kontinuitet vežbe. Prvi korak u metodici obuke flare blokade je da igrači agresivno napadnu frontdoor cut, u slučaju da odbrambeni igrač ne zatvori frontdoor cut vežbati realizacije iz reketa. Posebno obratiti pažnju na tehnike dodavanja: dve ruke iznad glave ako odbrana drži ruke dole ili iskorak (dalja ruka, dalja noga) i dodavanje o parket. Dodavanja prvo vežbati pod dirigovanom odbranom, a onda preći u situacione uslove (**dijagram 15**).

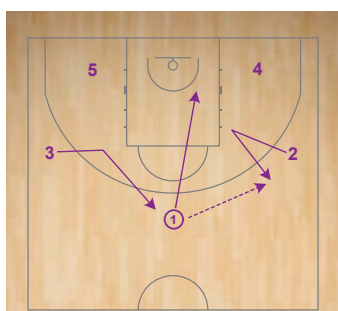
Drugi korak u obuci je rad na postavljanju i korišćenju flare blokade. Raspored je kao na slici, igrač 2 dodaje

Razvijanjem igrača kroz ovaj koncept napada usavršavaju se i odbrambeni kvaliteti igrača, jer kroz ovaj koncept igrač se obučava i za odbranu na lopti, odbranu od indirektnih blokada (flare i leđna) i za odbranu na strani pomoći.

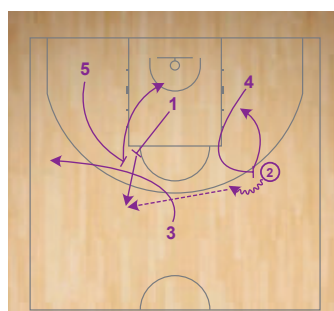
Svakako treba u daljem razrađivanju i usavršavanju napada baviti se i odbranom na lopti i pozicijom lopte na terenu naročito ako igrač s loptom napada dubokim ili plitkim prodorom

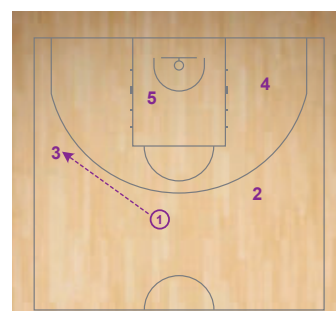
DIJAGRAM 07

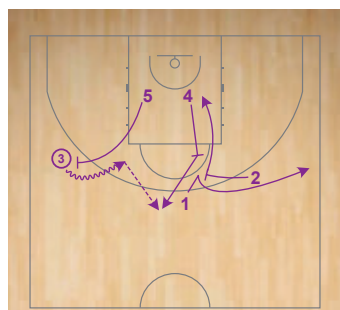
DIJAGRAM 08

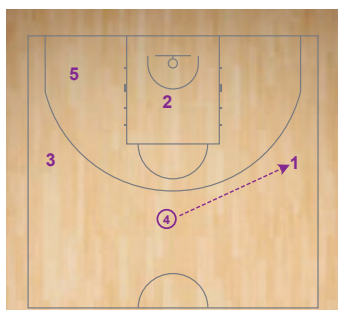
DIJAGRAM 09

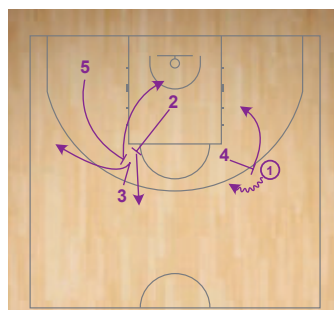
DIJAGRAM 10

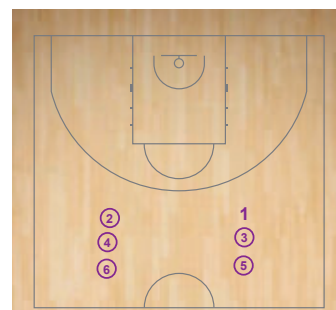
DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

Preporučujem ovaj koncept jer čini igrače boljim u svakom segmentu košarkaške igre, a takođe ih tera da igraju bez lopte, da se konstantno kreću i čitaju reakcije odbrambenih igrača. Igrači dobijaju šansu da budu polivalentni, što su zahtevi savremene košarke, kako napadački tako i odbrambeno

ka 3 i napada frontdoor cut, koji odbrana bampom zatvara, nakon čega dobija flare na laktu od 1. Igrač broj 1 se nakon blokade otvara u pop-out. Igrač 2 dobija loptu „aley oop“ dodavanjem od 3, a 1 dobija za šut loptu od 4. Nakon dodavanja 3 i 4 ulaze u isti oblik saradnje, samo na suprotnoj strani, time dobijamo kontinuitet vežbe. Na ovom dijagramu je situacija kada nam igrača koji koristi flare čuvaju „za njim“, a odbrana na screeneru je odskočila između blokade i koša (dijagram 16).

Prikaz rešenja kada odbrana na flare blokadi prati, a odbambeni igrač X1 u ovom slučaju pomaže na kretanju 2, 1 tu pomoć kažnjava flash cutom na sredinu penala. Kod ove opcije dodavanja 3 može koristiti dribling u širinu. Igrač 2 šutira, a igrač 1 završava iz reketa (dijagram 17).

Ista vežba kao i prethodne samo je u ovoj varijanti prikazano kada odbrana na flare blokadu ide ispod. Odbambeni, u ovom slučaju X2, ide ispod, pri čemu 1 menja ugao blokade, pri čemu se za 2 otvara pozicija za šut direktno iza blokade, 1 se nakon blokade otvara u prazan prostor i vežba realizaciju iz reketa. Takođe voditi računa o tehnici dodavanja 3 za 2 (dijagram 18).

Odbrana radi preuzimanje, 1 radi slip i u zavisnosti od nivoa agresivnosti odbrambenog igrača X2 (ako je visoko – agresivno backdoor, ako je nisko – frontdoor cut). Dva ostaje ka sredini, ne ide duboko, da svojom kretnjom kreira close out u odnosu na X1 (ne ide ispod nivoa penala). Takođe voditi računa o tehnikama dodavanja (dijagram 19).

Naredni korak su dijagrami sa prikazom za obuku igrača za igru oko ledne blokade. Nakon ulaznih dodavanja na trenere igrač 2 postavlja flare za 1, a nakon toga 3 pravi blok za 2 (obratiti pažnju na tajming i princip napada koji je unapred ustanovljen). Igrači ispod koša prave ledne, igrači sa nivoa lakt koriste flare, a igrač koji dobija flare sledeći postavlja flare blokadu, čime se ulazi u kontinuitet vežbe. U odbrani ledne blokade na ovom primeru X2 iznosi 2 na frontdoor, a X3 bampuje na frontdoor, što 3 kažnjava pop-outom i šutem, a 2 realizaciju iz reketa (dijagram 20).

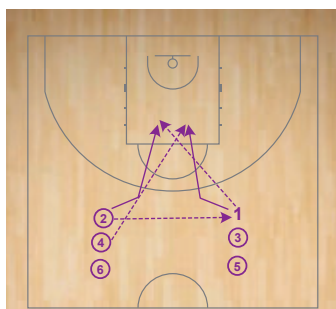
Ista vežba i rotacija kao na prethodnoj, samo je odbrana X2 iznosi svog igrača na backdoor stranu ledne blokade, a X3 bampuje na backdoor strani, što 3 kažnjava flash cutom na sredinu penala (dijagram 21).

Isti princip u vežbi, sada odbrana X2 ide preko bloka, napadač 2 koristi backdoor stranu ledne blokade i kada vidi da X2 ide preko blokade, a X3 ga bampuje, vraća ce na produžetak lakt za šut, a 3 pravi rescreen na X2 i otvara se u prazan prostor u reket. U ovoj opciji je veoma bitno da napadač 1 radi kretnju iz flarea u duboki kornjer kako bi sprečio pomoć sa svog igrača (dijagram 22).

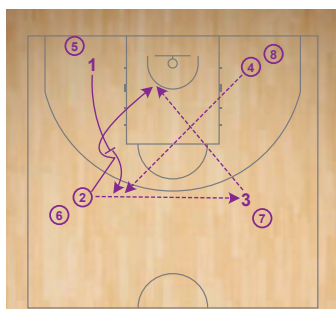
Sledeći koraci u metodici usavršavanja ovog napadačkog koncepta su igra 3 na 3 plus trener, 4 na 4 i 5 na 5. Za usavršavanje ovog napada potrebno je i precizirati principe drive&kick igre.

Preporučujem ovaj koncept jer čini igrače boljim u svakom segmentu košarkaške igre, a takođe ih tera da igraju bez lopte, da se konstantno kreću i čitaju reakcije odbrambenih igrača. Lopta se pomera sa strane na stranu napada, a i „udari“ se odvijaju naizmenično na obe strane napada.

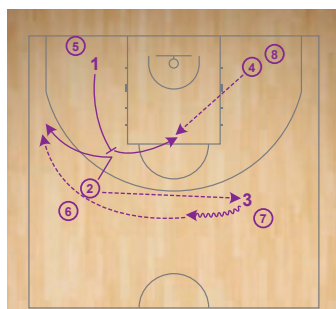
Igrači dobijaju šansu da budu polivalentni, što su zahtevi savremene košarke, kako napadački tako i odbrambeno. ●

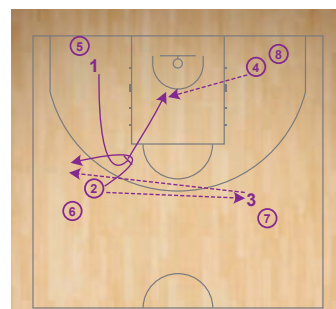
DIJAGRAM 15

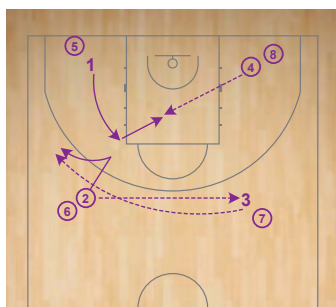
DIJAGRAM 16

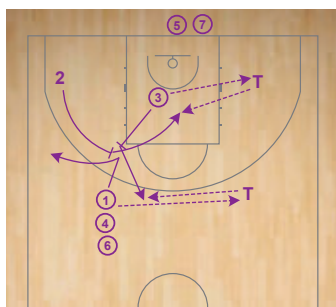
DIJAGRAM 17

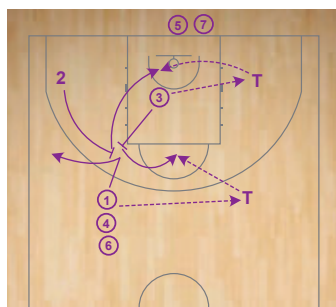
DIJAGRAM 18

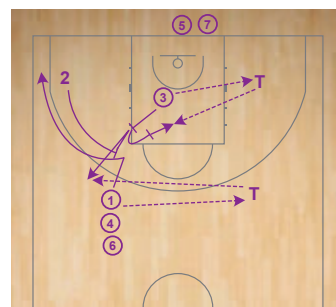
DIJAGRAM 19

DIJAGRAM 20

DIJAGRAM 21

DIJAGRAM 22

NOVE KNJIGE U IZDANJU UKTS

NEW BOOK IN EDITION

SERBIAN ASSOCIATION OF BASKETBALL COACHES

